

۲۱۱۵۱	مکتبہ
۲۸ الف	مکتبہ
۱۶ ف	مکتبہ

، جلد اول

کتاب ۱

فلسفه نیکو

در پیدایش راهزنان و بدکیشان

تألیف

ح . نیکو

اواخر ماه ۱۳۰۶

حق طبع و ترجمه محفوظ و مخصوص مؤلف است

چاپ اول

حس کنجکاری و حقیقت جوتی در بشر از ودایع طبیعه
است که پیوسته میخراهد حقیقت را احراز کند و مراحل دانش
و ادراک را به پیماید تا بالاخره بسر منزل مطلوب برسد و شاهد
مقصود را در اغرش بگیرد - اینست که در وادی طاب حیران و
سرگردان و در بیابان تاریک اوهام افتان و خیزان با قافله که
رهسپار دیار مقصود است می رود

چون مدتی طی طریق میکند و بعقده خود با آنکه در
سلوک قصور و فتوری نداشته بلکه پیش اهنک قافله خدا جویان
بوده و هنوز بارقه حقیقتی ندیده است بالطبیعه کسل می شود و
افسرده می گردد و ارزومند است راهی نزدیک تر پیدا کند یا
هادی و دلیلی چابکتر بجوید تا او را بسر منزل مراد برساند از
اینجهت تضرع و زاری و ناله و بقراری چنین سالکی بیشتر و اتش
طلبش شدیدتر میگردد

در اینجا است که بعضی از راهزنان و غرلان بیابان مترصد
وقت و منتهز فرصت اند که چنین کسی را اغرا کنند و از جمعیت
جدا نمایند و بدام خود بیندازند باینمعنی که باو بگویند چای خسته
چه و امانده که من هادی سبیل * ای تشنه چه نشسته که اب زلال
گوارا دارم * ای گرسنه چه ایستاده که خوان مهیا و قوت مهنا
آماده برای تو است * چارادر این ظلمات توقف کرده و بچشمه حیات
و نه برده * مان اجابت کن تا ولایت نمایم و اطاعت کن تا هدایت فرمایم.

البته ساده لوحی که تشنه حقیقت است توقف نکند و بیچاره که اسیر خرافات است درنگ و تأمل ننماید و بقیادت غول بیابان تن می دهد و بهدایت او بطلب آب موهوم رو بسراب معلوم می رود * ای روانش شاد چه خوش سرود

دور است سراب در این باده همدار تا غول بیابان نفریید بسرابت اینجاست که آن غول فریبنده پیروی و متابعت آن سالک سبیل سراب را که هنوز لیش بقطره ای نرنشده غنیمت دانسته و مطاوعت و متابعت او را برهان عظیم برای خود قرار داده و بدین واسطه دومی و سومی را می فریبد و بعقب خود میبرد در این اثناء یکی از آن پیروان را اجل دز رسیده و لب تشنه از نعمت حیات محروم میشود و اولادش که جز بغول و بیابان به چیز دیگر انس نکرفته و از عوالم دیگر بیخبرند

انا وجدنا اباؤنا علی امة وانا علی اثارهم لمقندون * رامیسر- ایستد و کاملاً بندگی غول را نسلاً بعد نسل و بکراً بعد بکر معترف می شوند و یکی دیگر در نهایت خستگی و افسردگی با قافله که بسر اب میرود هست و چندان اطاعتی از غول نمی کند و او را مفترض الطاعه نمی داند غول نیز از او متوقع اطاعت و انقیاد نیست بلکه منتظر است او در گذرد و از اولادش مانند اولی قبیحه بگیرد

قانون طبیعت بدین جاری است حیوان صحرا یا مرغ هوا را اگر کسی شکار کند و نگاهداری نماید اصل غرض آن صیاد از نتیجه اها حاصل میشود که کاملاً رام و مالی می شوند و سومی چی می برد اب نیست بلکه سراب است حیات نیست و ممات است هادی سبیل نیست بلکه غولی محیل است البته بر میگرد و نادام می شود ،

در اینجا حضرت غول هم مجبور میشود بیرون خود را
از صحبت آن شخص برگشته پرهیز دهد تا مبادا صحبتش در آن‌ها
تأثیر کند و دیگران را نیز از مطاوعت او باز دارد

این فلسفه بیان حقیقت است و بهمین جهت است که متاع
مربدی و مرادی و مرشدی و مسترشدی و تابعی و متبوعی و
بندگی و خدائی در بازار شرق رواج گرفته است باینمعنی که همان
جهل و نادانی بشر سبب ظهور و بروز مرشد و مراد میشود و همان
سرگردانی و حیرانی او علت ظهور مدعیان الوهیت و ربوبیت می
گردد و در میان ملل راقیه و ممالک متمدنه این بازی‌ها جلوه
و رواجی ندارد * و بعلاوه این مدعیان کذب که دکان پیغمبری و
اثین گری باز کرده اند و انا که دام شوم مرادی و مرشدی گسترده
اند اینقدر عمیق نبوده اند که دز بدایت امر چنین نقشه را بکشند
و فکری چنین را انداخ نمایند که مقتدای جمعی شوند یا معبود
گروهی گردند و بدین واسطه روزگار آنیه خود را از انهای تامین نمایند
بلکه خود در ابتداء یکی از آن که گشتگان خسته و حیرت زدگان
پای شکسته بوده که دران وادی مدتی چند دستخوش هوا و هوس
غول دیگر بوده و کور کورانه او را متابعت میکرد و عامیانه ناشر
افکار او می بوده است و وقتی بر او معلوم شده که گول خورده
و غفلت کرده است تا بارگشی نموده و مرکوب غول بیابان گشته
که دیگر رمقی بزانویش باقی نمانده است

اینجا است که خود را با قدمی لنگ و دلی تنگ می بیند و با وضاع
گذشته خود در غ و فاسوس میخورد و حصرت و ندامت میبرد تا بالاخره
جبرئیل نفس او را بالهامات شیطانی و تسریلات نفسانی ارشاد
نموده و وی را مایور میکند که همان معامله را که در بساط مربدی و مرادی

با او کرده اند او بادیگران بکند و همان خساراتی را که در بازار
 مرشدی و مسترشدی متحمل شده از دیگران ده مقابل بگیرد و
 همین است علت اصلی که میگویند هر مقتدائی نسبت به مراد و
 مرشد خود بسی خدمت‌ها نموده و هر مدعی مقامی نسبت به مبادی
 و قوانین ماقبل خود در کمال خضوع و خشوع عامل بوده است
 پس واضح و معین گردید انا که بکذب دعوی را هنمونی میکنند
 و به نفوس ضعیفه القا میکنند که جبروت و ملکوت دراستین ما است
 همان اشخاصی هستند که خود این فریب را از دیگری خورده
 و در فن فریب زدن مجرب و ماهر گردیده طرق و مزایای
 غوایت را شناخته کمر باغوای دیگران می بندد و خسارات گذشته
 خود را از این راه جبران می کند

و این قضیه چون قضیه طبیعی است اختصاصی بدین سازان
 و شریعت بازان ندارد بلکه مصداق او در هر فرقه مشهود میشود
 مثلاً قمار بازی که سرمایه اولیه خود را باخت یعنی حریفان به
 تقلب در قمار سرمایه او را ربودند بالاخره باین شخص معلوم
 میشود که بیجه تقلباتی بر او غالب آمده اند همان تقلب را سلاح
 خود قرار داده به نبرد دیگران میرود و داده خود را از دیگران
 پس میگیرد * یا آن ساده لوحی که بواسطه طمع اندوخته خود را
 در راه طلا سازی و گیمیا بازی داد همان تقلبات را از مشاق
 اولی که صیاد او بوده اموخته و همان را اسلحه خود قرار داده
 بشکار دیگران میرود پس معلوم شد که در این میدان مبارزه که کل
 اکل و ماکولند یکی عنکبوت اساتاری از او هام تنیده و دیگری
 مکس وار در او می افتد

کل من فی الوجود یطلب صیدا * انما الاختلاف فی الشبکات

بطور ساده علت آغاز اینگونه دعاوی مشئومه ذکر کردید
اما اگر اینگونه دعاوی باطله باعلل سیاسی توأم شود که خداوندان
سیاست نغمه آن بوم شوم را برای سیادت خود واضحلال دیگران
مقتنم بدانند ووی را تأیید کند بدیهی است چه تأثیراتی می بخشد
و چه اثری از آن ظاهر میگردد علیالخصوص که پیرایه بر
او بستند

باری سخن در بیان علل اصلی فریب خوردن و فریب زدن
بشر بود که چه وادار میکند جمعی را برای کول خوردن و
اغوا شدن و چه باعث میشود بعضی را برای کول زدن واضلال
نمودن هرچند نویسنده نظریات خصوصی ندارم و مداوت و غرض
بالحدی نداشته و ندارم و ابدأ در اینمقام نیستم که بطایفه تعرض
کنم که چرا حیوان سواری دیگری شده اید ؟ و یا بدگری اعتراض
کنم که چرا سوار آنها شده ؟ چه که آن بسواری دادن مستعد و
مایل است و این بسواری کردن حاضر و فال را کب در مرکوب
راضی و مرکوب از را کب خرسند این از او شاد و او از این بهره
مند پس تعرضی ندارم فقط برای اثبات مدعای خود که علت
اصلی فریب خوردن و فریب زدن با شد یکی از مصادیق آنرا
که طایفه بابیه و بهائیه باشد و در اینمصر جلوه نموده با فلسفه
خود تطبیق کرده تا برای خوانندگان کمالا روشن و ثابت گردد

معذرت

از تبعه بهاءالله

البته همگی واقف و مطلعند نکارنده در بدتی که با اغاب
از شما استیضاس و الفنی داشته جز راستی و حقیقت نبوده و اخلاقی

از من که مخالف روح انسانیت و مابین باسیرت اهمیت باشد سر
 زده و از ایران تا سواحل چین و مصر و سوریه و فلسطین و
 بین النهرین که با زن و مرد و کوچک و بزرگ بهائی ملاقات و
 حشر نموده از من ترك اولائی هم ناشی نشده و نسبت به همگی
 شما از هر حیث در کمال تنزیه و تقدیس و طهارت بوده‌ام و هیچ
 کس نمیتواند برخلاف حقیقت سخن گوید و بر من خورده بگیرد
 تا وقتی که دیدم اسم مرا محفل روحانی طهران در یکی از متحد
 المال ها نوشته بود فوراً از شرق کاغذی نرشتم که اسم مرا در
 زمره خودتان ننویسید سپس بطهران وارد شدم و به محفل روحانی
 رفته و عرض کردم من بهائی نبوده و نیستم و معتقد بعقاید شما
 نخواهم بود و چون ملاحظه کردم شاید محفل روحانی بملاحظاتی
 که دارند تیرئه و انکارم را منتشر نمایند بهر يك يك که رسیدم
 حتی المقدور عقیده خود را اظهار نمودم تا کار بجائی رسید که
 یکروز یکی از معارف آنها رسید و سلام داد در جوابش عرض
 شد اشنائی من و تو در یکی از محافل بهائی بوده ر سابقه غیر
 سابقه محفلی نداشته ایم اینک اگر سلام را بصرف عاطفه انسانیت
 کردی ممنونم و شاید بعدها من سبقت در سلام کنم و اگر برای
 آنست که مرا عقیدتاً از خودنان (بهائیان) تصور کرده معذرت می
 خواهم من بهائی نیستم و اگر بعقیده شما بهائی نبودن کفر است
 زهی کفر من راست میگویم و کفر نه دووغ و ایمان بالاینوصف
 چون کمان بعضی از دور و نزدیک واسطه اشاء و انتشار حضرات
 در باره من تمایل بطریقه شما باشد از این جهت مجبور شدم که
 مرام و عقیده خود را بدین کتاب انتشار دهم نه آنکه خسرومت و
 عداوتی باشما کرده باشم چه که من از بعض شما محبت و خیر

خواهی دیده ام و اغلب شمارا که فرزند و نواده اشخص اول
 فریب خورده هستيد مانند جناب شوقی افندی که نوه ان فریب
 زنده اوئی است تقریباً بی تقصیر و بیچاره میدانم و مخصوصاً
 از شخص شوقی افندی غیر از پذیرائی و محبت چیز دیگر نسبت
 به نگارنده سر نزده که مایه کدورت و ملال شود و محبت و پذیرائی
 نیز نمی تواند مرام و عقیده کسی را محبوس کند از این جهت نشر
 عقیده و مرام مجبور به تحریر این کتاب می کند و اصل این کتاب
 نیز بیان فلسفه فریب زدن و فریب خوردن است و چون مجبورم
 برای اثبات فلسفه خود طریقه بهائیت را تطبیق نمایم و در طی
 تحریر ناگزیر می شوم از آنکه اسم بهاء اله برده شود و در نظر
 شما چنانچه دستور دارید تصریح باسم او حرام است نگارنده
 نیز رعایت اخلاقی نموده تصریح باسم نمیکنم ولیکن خدای بهائیان
 یا خدای مطلق نیز نمی توانم گفت چه که این کفری است مسلم
 و ان شر کی است محقق از این جهت ایشانرا (میرزا) و عباس
 افندی غصن اعظم را (میرزا عباس) و غصن اکبر را (میرزا محمد علی)
 خواهم نوشت

معذرت دوم

از برادران اسلامی

از نفوس زکیه که از نویسنده خواهش کرده اند در رد این
 طایفه بهائی چیزی بنویسم و مشاهدات خود را کاملاً برشته تحریر
 در اورم تا سبب تنبه و تذکر سایرین گردد بدو جهت از اجابت
 چنین خواهشی معذرت میطلبم یکی آنکه هر چند مشاهدات و
 اطلاعاتی دارم که در حقیقه براهین قاطمه برای ابطال انهاست

واینکه در اصول دیانت رداً یا اثباتاً نکارش نمیکند چه که اینوظیفه دیگرانست و بعلاوه قلم عاجز از لایق نیست

دوم آنکه چون این طریقه بخودی خود رو بزوال و اصل محال است و کاملاً ایه * * و مثل کلمه خبیثه گشجریه خبیثه اجنت من فوق الارض مالها من قرار * درخصوص حضرات مصداق پیدا کرده و هر کس وارد آنها شود و فریب موقتی آنان را بخورد یکسال یا دو سال طول نمی کشد که بسستی دلائل و شناخ اعمال آنها واقف گردیده عقب می نشیند و برمیگردد چنانچه اینمطلب در جای خود گفته خواهد شد که در مدت چهارده سال اینطائفه نمیتوانند بیست نفر آدم را که بهائی شده باشد معرفی کنند بلکه فقط جمعیت قلیل آنها عبارت است از همان احفاد و اولاد آن شخص اولی که نقب غول بیابان بسراب رفت و خود لب خشکیده از اینجهان در گذشت و احفاد و اولادش بدست غول گرفتار شدند این است که رد نوشتن را عیناً شبیه بسم دادن بمریض و حضری می بینیم که این دقیقه یا دقیقه دیگر جان بدهد

تطابق بهائیت با فلسفه عمومی

چون اکتیم حسن کنجکاو و حقیقه جوئی در بشر ودیعه طبیعی است که بیوسته میخواهد تعالی و ترقی را احراز کند تا بدینوسیله سر افراز و از نوع خود ممتاز گردد اینست که سید باب هم از آن اشخاصی بود که میخواست مقامی در روحانیت برای خود احراز کند و چون در طریقه شیخیه بر کن رابع قائل بود و تصور می کردند رکن رابع مقام ارجمندی است که مظهر فیوضات روحانیه است سید باب نیز چندی وارد در طریقه شیخیه بود و باذکار و اوراد مشغول و کلاً متوجه رکن رابع بود

باب دراین باب زحمتهما کشید و رنجها برد تا بالاخره زودی فهمید که غفلت شده و بیجهت و دستخوش ریاست روحانیه دیگری گشته و بازار دیگری را کرم کرده است و پس از فوت مراد با بودن حاجی محمد کریم خان که نسبتاً دارای مقام علمی و فضلی بود شاید برکن رابعی هم نائل نشود این بود که خسارت اوقات مریدی خود را بمراد شدن جبران کرد و زحمات تابعیت عوام را به دعوی تأیید امام تبدیل نمود و کاملاً مطمئن بود چنانچه خودش بان نباهت دستخوش اوام شیخ احمد احساساتی و سید کاظم رشتی کرده بده دیگران بان جهالت بخوبی در برقه طاعت و طریقه ضلالت او وارد میشوند این بود که کم کم دعوی نیابت خاصه امام را کرد و جمعی دعوت نیابت او را قبول کردند منجمله جناب میرزا و برادرش میرزا یحیی ازل بودند و چون دوسه سالی گذشت که این داعیه و دواعی متذبذب متناقض دیگر از پرده بیرون افتاد و بکوش علماء اسلام و دولت و ملت رسید و کار بقیل و قال و هو و جنجال و قتل و قتل کشید و بالاخره سید باب هم پس از آنکه از ادعاه خود بر گشت چنانچه بجای خود گفته شود مع هذا حکم اسلام بر اعدامش جاری و او را کشتند و تابعین او همگی بر اکنده و مایوس گردیدند منجمله میرزا با برادرش میرزا یحیی پس از محبوس شدن به بغداد تبعید شدند و دوازده سال تمام در آن شهر محبوس ماندند و از ارزوها و امال خود مایوس گردیدند و فهمیدند که کول خورده اند و بدون جهة الت قیادت و ریاست سید مجهولی گردیدند و ملت اسلام را با خود دشمن کردند که بهیچوجه امکان تبرئه و استخلاص میسر نیست

حالا در اینجا میردان میرزا حکایت ها از میرزا یحیی دارند که دلالت دارد بر آنکه اخیراً بسید باب عقیده ~~میرزا یحیی~~ دادم بوده و هم چنین پیروان میرزا یحیی مطالبی دارند که میرزا در اواخر ندامت کامل حاصل کرده بود بماند ما در صد گفتن و اظهار اینگونه مسائل جزئی نیستیم زیرا بیان يك فلسفه عمومی برای قارئین کافی است که هر دو طایفه در این مورد راست می گویند و بهر دوی آنها یعنی میرزا و میرزا یحیی معین شده بود که حقیقتی در کار نبوده و نیست

پس در اینجا هر متفطن صاحب نظری می داند يك نفر محبوس مایوس که بکلی از ملت خود مردود شده و بهیچوجه من الوجوه حتی به تبری و تبرئه اندك التیامی برایش متصور نیست و مجبور است بقیه عمر خود را در آن محبس با آن معدود قلیل بگذراند چاره ندارد جز آنکه همان عده قلیل را نکه داری کند و بر آنها ریاست و مهتری نماید این بود که در خلال این مدت دوازده سال بغداد آن عده بایان را بخواندن اشعار و نوشتن بعضی رسائل و الواح دلخوش می داشت و در این اثناء هم بعضی از بایان ایران که پربشان و سرگردان می بودند و راه بجائی نداشتند به بغداد می رفتند و بطور خفیه میرزا را ملاقات می کردند و چون جناب میرزا نسبت بسایرین مقامی داشت یعنی اگر سایرین پلان دوز و کفش دوز بودند ایشان يك نفر میرزا یا مستوفی بود البته بالطبع مقام قیادت و ریاست را حسان می شود یعنی سایرین که خیلی فرومایه هستند باو تسایم می شوند این بود که میرزا از وضع آمد و رفت با بیان متفرق شده فهمید که عده آنها زیاد است یعنی تقریباً

چهار مقابل بهائی های امروزه اند و از وضع تحف و هدایائی که دیگران برای او سرآ می بردند دانست که میتوان علمی بلند کند و این کله را که در بیابان ایران بدون شبان پراکنده شده تصاحب نماید ولیکن چون برحسب وصیت سید باب میرزا یحیی برادرش وصی و جانشین بود نمی شد وصایت او را لغو کند و بایان نیز قبول نمیکردند و می دانست که همان نظریه و اوزونی که در ایشان هست قطعاً در برادرش میرزا یحیی موجود است این بود که آمد و دعوی جدیدی آغاز کرد و بهمان اصل اولی که ذکر شد هر گول خورده مهارت کاملی در گول زدن دارد مذاق قوم را دانسته بود و تبض بایان کاملاً بدستش بود که چه نغمه آغاز کند و چه دلائلی برای خود اقامه کند این بود که گفت من همان کسی هستم که باب خبر داده گفتند موعود باب دوهزار سال بعد باید ظهور کند در جواب حضرات همان تاویلات بارده را که خودش بدانها فریب خورده و بقائمیت سید باب معتقد شده بود اقامه کرد و بعضی از پیروان باب را بدان تاویلات که اذمانشان بانها آشنا بود قانع کرده مطیع خود گردانید سپس شروع بکاغذ نویسی باطراف جهة بایان پراکنده نمود و نگارنده اغلب مکاتیب او را که باسم الواح نزد بهائیان منتشر است خوانده ام و جز يك سلسله الفاظ مکرره بی معنی چیز دیگر نیست و برای نمونه قدری از آنها را ذکر می کنم ان یا ملاء الیوم یوم قد صاح فیہ الصبیون الی اخر سورہ « هیکل » قل لم یکن فی نفسی الا الحق و لا یری فی ذننی الا الله ایا کم ان یدکر و الایتین فی نفسی تنطق الذرات انه لا الله الا هو الواحد الفرد المعزیز الودود لم ازل کنت ناطقانی جبروت البقاء انتی انا الله

لا لله الا انا المهيمن القيوم ولا ازال انطق فى ملكوت الاسماء
اتى انا الله لا الله الا انا العزيز المحبوب قل ان الربوبية اسمى قد
خلقت لها مظاهر فى الملك انا كنا منزها عنها ان كنتم تشهدون و
الاوهيه اسمى قد جعلنا لها مطالع يحيطن بالعباد ويجعلنهم عباد الله
ان كنتم توقنون

(هيكى) قل اليوم هبت لوافتح الفضل على الاشياء و حمل
كل شئ بما هو عليه ولكن اكثر الناس عنه معرضون قد حملت الاشجار
بالاثمار البديعه والبحور بالثالى المنيره والانسان بالمعاني والعرفان
والاكوان بتجليات الرحمن والارض بما لا اطلع عليه احد الا احق
علام الغيوب * صفحه ١٦٧ كتاب مبين قل يا ملائقيسبن دعوا
النوافيس ثم اخرجوا من الكنائس ينقى لكم اليوم ان تصيحوا بين الامم
بهذا الاسم الاعظم اختارون الصمت بعد ذى يصبح كل حجر وشجر
يا على النداء قد اتى الرب ذر المجدا الكبير * صفحه ١٣٥ هذا يوم لوادى
كه، حمد رسول الله لقال قد عرفناك يا مقصود المرسلين * صفحه
١٧٢ كتاب مبين — يا على قبل نقى اسمع النداء من شاطئ البقاء
فى البقعة الحمراء من سدره المنتهى انه لاله الا انا العزيز المختار *
قل ليس اليوم يوم الوقوف طويى لمن سمع النداء من الافق
الاعلى و قل لبيك يا ربى الرحمن *

قل يا قوم قد اتى اليوم هذا ما وعدتم به فى الالواح ان البطحا
تنادى لك الحمد يا مالك الاسماء و المسجد الاقصى يقول الملك
لك يا مالك الغيب والشهود *

صفحه ١٧٨ اليوم ليس الاذن لاحد ان يتوجه الى الوجه لا
فى شدة و مقام ممنوع * !
صفحه ١٨٥ هل يرون لانفسهم من مناص قل ليس لكم

اليوم من اله . من وق *

صفحه ۲۳۲ هل اليوم يوم السكون لا ورب العالمين هل اليوم
يوم المصمت لا ونفسى الحق لو كنتم من العارفين *

صفحه ۲۵۰ هذا يوم فيه انى الرحمن على ظلل العرفان

بسلطان مشهود *

صفحه ۳۲۹ قل يا قوم هذا يوم فيه انفطرت السماء وانشت

الارض واقشعرت الجلود الا من اجاب ربه و توجه الى هذا

الظل الممدود *

الاعظم الاعظم اسمع ما يوحى من شطر البلاء على بقعة.

المحسنة والاستبداء من سدره لقضة انه لا اله الا انا المسيحون

الفريد *

در صفحه ۴۰ كتاب طرازات

از قرار مذکور اين ايام اين باقرارض صاد (۱) حسب الامر

حضرت سلطان در مدينه طاء (۲) وارد و در يکى از مجالس

گفته بايد سوره توحيد را ترجمه نماييد و بهر يك از اهل

مملکت بسياريد تا كل بدانند حق لم يلد و لم يولد است و بايها

بالوهيت و ربوبيت قئل سبحان الله ايا چه شد كه اين عمران در

طور عرفان بعد از اصغاي انى ابا الله از سدره مباركه ذكرى

نمود و دفتر توحيد را ترجمه فرمود

در اقدس

هذا يوم فيه سرع كوم الله شوقاً للقاءه و صاح الصهبون

قد اتى الوعد و ظهر ما هو المكتوب فى الواح الله المتعالى

العزى المحبوب *

ایها البالا قبله افا (مقصود افا بالا نامی است) ایها الفلان قبله فلان و یا محمد قبل علی و یا علی قبل رضا و امثالها بسیار است

در اینمقام بر هر هوشمندی واضح است ان غافل بی نوا بی خبری که در فتنه سید باب بکمان قائمیت او وارد هو و جنجال و در فرقه اهل ضلال عرفی شده بودند البته مسلمین از وی کناره گیری می کردند و بچشم مغایرت باو می نگرستند و اورا ملحد یا مرتد می دانستند و شاید اورا هم در حمام و مساجد راه نمی دادند و این مسئله خود غفلتی بزرگ بود زیرا که خیلی اشخاص نظر بهمان حس کنجکاری و حقیقت جوئی بکمان قائمیت سید باب برای فحص و تحقیق رفته بودند و برخی دیگر بکمان صدق دعوی او و نیابت خاصه امام در مقام جستجو برآمده بودند و بعضی دیگر بتصور اینکه باب سیداست و از زراری قاطعه است شاید کشف و کرامتی که در السنه عوام منتشر شده راست باشد برای تیمن و تبرک و دواء دردمندی خود نصیبی حاصل کنند رفته بودند چه که در ان زمان مردم بطبقه علماء و سادات بیشتر خلوص و ارادت داشتند و در ان اوقات هم مثل حالیه که بهائیان محافلی تاسیس کرده اند و مبلغینی اجیر کرده اند و مراکزی برای اضلال و تبلیغ قرار داده اند و کتبی طبع نموده اند نبوده که ان اشخاص نزدی مطلب را بفهمند بلکه مجبور بودند بطور خفیه از این و ان پرسش کنند و از این شهر و ان شهر جستجوئی نمایند و از هر دهنی مطلبی گفته می شد و از هر حلقومی اوازی بلند بود که فهم مطلب و وضوح قضیه برای شخص طالب و مجاهد محتاج بدو سه سال وقت می بود و مهنا و فتنه بر این

جماعت معلوم شد که دروغ بوده و اصلی نداشت و خود سید را هم گشتند و فتنه خواید نادم بودند و بزرگوار بیحاصل خود در رخ و افسوس میخورند ولیکن مردم اها را بانی دانسته و از انها کناره گیری می کردند و ان بیچارگان حیران و سرگردان بودند

از اینطرف هم که فرستاده میرزا در ولایات برای تبلیغ رفته بود اساسی همان اشخاص متهم بوزوه را که راهی بجائی نداشتند برای میرزا فرستاده و میرزا نیز برای هر يك لوحی فرستاد که مضمون اها تقریباً داجوئی و دلخوشی و امر بصبر و اینکه امتحان الهی است و چون شما مشمول عنایت او شده اید خداوند می خواهد شما را امتحان کند و شما صابر باشید و عنقرب مشاهده میکنید که دشمنان شما (یعنی مسلمین) بچه ذات و محتنی گرفتار میشوند و چگونه بشما ملتجی خواهند شد اینها که میگویم قصه و فساد نیست سند های خود میرزا را در دست دارم .

بدیهی است چنین چیز بشارت انگیزی که بجهت این قبیل و مانند کان و اوارکان و بیچارگان برسد چطور مسرور می شوند و او را بفال نیک گرفته گوینده چنین بشارتی را چقدر محبوب و محترم میدارند

این قضیه قضیه فطری و طبیعی است انسان قهراً گوینده فال نیک و بشارت دهنده را که بشارتش برفع مادی او تمام میشود درست میدارد و مخصوصاً مایل است که سخن او را شور و بشارتش درست در آید و این مسئله چنان تاثیر دارد که حتی اشخاص نور انگیز هم که ابداً بر مال و دغا نویس معتقد نیستند

اگر برای تجربه و تفریح هم شده به آن رمال بگویند و ملی بکشند و آن کلمات و بشارات مسرت امیز را دراتیه انسان بگویند همان شخص در آن حین از آن رمال مسرور و خرسند است و میل دارد سخنان او در حقش صادق شود و جنبه اقبال و اعتقادش بحرف رمال که بخیر او گفته شده میچربد باری مطلب در این بود که باب مراسلات و مکاتبات مابین میرزا و جماعت متهم بوزده باز شد و این جماعت نیز هر کدام مراتب دلتنگی و صدمات خودشانرا برای میرزا می نوشتند و عمر هر يك از آن اشخاص غمدیده در این اثناء سیری می شد جناب میرزا وقت را غنیمت دانسته فوری يك مناجات و زیارت نامه برای او نوشته و جهة عیال و فرزندان صغارش می فرستاد که مفاد آنها این است که این شخص خیسلی در سبیل الهی خدمت کرده و مومن صادق بوده (در صورتیکه نبوده) و اکنون در ملکوت ابهی نزد انبیا و مرسلین ماوی گرفته است (چنانکه در لوح عبد الوهاب است که ارواح انبیاء و مرسلین استقبال میکنند روح احباء الله و امام الرحمن را) و اولاده او عنقریب در این امر نجوم هدی شوند و ایات تقی گردند

تا ایام عمر میرزا سیری شد و پسرانش میرزا عباس و میرزا محمد علی در سر اندوخته های پدر که منجمه این یکمشت مردم ساده فریب خورده بودند نزاع و دعوی نمودند برخی بطرف میرزا عباس آمده و بعضی بطرف میرزا محمد علی رفتند و چون در کلمات میرزا صریح بود که تابعین متوجه میرزا عباس شوند و بعد از میرزا عباس بمیرزا محمد علی این بود که عده تبعه و پیروان میرزا عباس زیاد تر شد و این دو برادر چقدر

یکدیگر بد گفتند و يك ديگر را فحش دادند و هر کدام
پيروان خود را تعليم و تربيت كردند كه ان برادر ديگري را
ز قیل ترين خلق بدانند و با او و پيروانش ابدآ معاشرت ننمايد خارج
از وظيفه و تقدیس قلم نگارنده است

باري پس از فوت پدر باب مراسلات ما بين ميرزا عباس
و بهائيان كاملاً باز بود و همه روزه مكاتبي مي نوشت و باطرف
ميرستاد و در اغلب ان مكاتيب معجزات و عظمت پدرش ميرزا
را ذكر ميگرد كه چگونه با سلاطين عالم مقاومت كرد و چسان
همه را معدوم و مغلوب نمود (در صورتيكه چنين نبوده و ابدآ
سلاطين عالم و بزرگان دهر مطلع نشدند كه چنين آدمي آمد و
محبوس شد و از دنيا رفت) و ديگر چه بشارت ها مي نوشت
و چه نويد ها بمريدان خود ميداد كه هيچكدام انها خوش بختانه
و لو تصادفاً هم ظاهر نشده سهل است بلكه در بعض موارد
معكوس واقع شده است مثلاً در مفاضات كه تفسير كلام دانيال
را مي كند تاريخ يكهزار و سيصد و سي و پنج روز را از ميداد
دعوت حضرت رسول اكرم ميگيرد تا مقصدش در باره پدرش
ميرزا حاصل شود ولي در قسمت اخير ان جمله كه اساميش
عالم و خوشي و خرمي احوال بشر را خبر ميدهد باينجمله (خوشا
بحال آنان كه انتظار كشيده روز هاي هزار و سيصد و سي و
پنج را در يابند) و بر حسب تاويل ايشان مصادف مي شود
با يكهزار و سيصد و بيست و چهار هجري (چونكه دعوت
حضرت رسول يازده سال قبل از هجرت بود و در ان سال اثار
اين پيش گوئي ظاهر و واقع نشده بود و مفاضات هم يكي دو
سال بعد از ان تاريخ تأليف شده اقاي پيش گويا مؤل يازده

سال این قسمت اخیر را بناحق عقب می اندازد یعنی به یکبارم و دو هوا قائل می شود و میگوید در قسمت اول اینجمله مبدء تاریخ دعوت است و در قسمت آخر مبدء تاریخ هجرت ابلی اینگونه مطالب از آقایان غرابتی ندارد چنانکه نصف اول لوح فاطمه را اسقاط و به نصف دیگرش استدلال می کنند !! بدیهی است مریدان تعرضی نمیکنند و باانتظار سیصد و سی و پنج چه مریده ها می کشیدند و چه تسلی ها بخود می دادند که در آن سال همه سلاطین بهائی میشوند و اسایش عامه و صلاح عمومی وجهه وجه واقع خواهد شد

مزاح

در مجلسی ترك ادبی بطور بی اختیاری از یکی از حضار ظاهر شد ولی تارك ادب معلوم نبود و گمان حضار به بیکناه دیگر بود آن شخص بی گناه گفت من هر چند در نظر حضار مظنون و روسیاه واقع شدم ولی دلخوشم باینکه نزد خود صاحب قضیه و رو سفیدم حالا اگر خوانندگان از این قضایا بی خبرند دلخوشم باینکه بهائی ها میدانند و فراموش نکرده اند مریده هائی را که در اینموضوع کشیده اند

باری پس از انتظار مدید سال جدید که بهزار و سیصد و سی و پنج رسید طغیان جنك بین المللی شدیدتر و طوفان خون ریزی زیاده تر شد و زاد فی الطنبور نفعة اخرى امریکائی هم که بفرموده میرزا عباس بطور پیش کوئی باید وارد جنك نشود وارد در جنك شد از جناب میرزا عباس پرسیدند بشارات شما چه شد و اشارات شما کجا رفت اینجا دیگر توانست چون در

قضیه محمد علی میرزا که در چندین لوح صریحاً می گوید فاتح و غالب است بمسئله بد امت مثبت شود گفت مقصود سال شمسی است ! البته در سال شمسی هم که وعده های او ظاهر نشود اگر پیرسند عذر دیگر خواهد آورد باری مقصد نگارنده بیان کذب قول ایشان و خلف وعده او نبوده چرا که بشر است و البته نمی داند چه می شود و چه قضایائی واقع خواهد شد و اگر هم کسی بخواند کذب وعده های حیلہ امیز او را مطلع شود کشف الحیل هفتاد جلد میشود پس مقصود این است که باخلف بشارت و ابهام کلمات چون مریدان بیچاره بیعلم سرگردان راه بجائی نداشتند و با این گونه الواح خرافات انگیز و وعده های حیلہ امیز انس گرفته بودند تعرض نمی کردند بلکه حق تعرض هم نداشتند چرا که خود میرزا گفته بود کور شو تاجمالم بینی و کور شو تا صورت ملیح را شنوی یعنی اگر بخواند بینا باشد چیزی نمی بیند و اگر صاحب کوش باشد چیزی نمی شنود (حق و انصاف هم این است)

بلی جمالی که زیبائیش بکور شدن ناظر پدیدار شود و اثینی که حقایقش به کری و کنگی انسان مسلم و محقق گردد نمیتواند معارضه کند باطلعت ائین احمدی که کاخ منبعش بستون محکم * افلا تبصرون * و افلا تنظرون * قائم و استوار شده و اصول و مبادی که جهل بشر را ایجاب کند و علم و نظر را مانع تصدیق خود بدانند سزاوار نیست ناسخ شریعتی شود که اسمان رفیعش بر اصول * افلا تعقلون و افلا تفقهون * سایه افکنده است در اینجا نمیتواند (کور شو تاجمالم را بینی) را چرن صوفیه عرفان حق تعبیر کنند چونکه در الواح خودشان بطور تکرار مصرح است

که او فاعل مایشاء و حاکم مایریداست و بهائیان نیز ولی امرالله را ازرداء یفعل مایشاء و یحکم مایریدی عاری و بری نمیدانند که نتیجه همان کور شو تا جمال بینی می شود بالاخره مریدان را چنان تربیت کرده اند که باید کوسفند محض شوند و هیچ چیز نفهمند البته اغنامی که جاهل شده اند تا از علم او نصیب ببرند غیر از اینگونه خرافات چه نصیبی حاصل می کنند ؟

حکایت بمبئی و خدای تازه

اوقاتی که در بمبئی بودم چند دفعه بهائی ها بمن گفتند شخصی بتازکی پیدا شده و ادعای خدائی میکند و می گوید من ذات ذوالجلال را نشان می دهم و سی چهل نفر مرید او شده اند منجمله دو نفر از بهائیا هم باو گرویده اند و زرنگی این شخص هم این است که ادم هوشمند کاملی که نزد او رفت می گوید اگر فضیلت فروش هستی من خریدار نیستم یعنی از بصیرت و دانائی و چون و چرا و رد و ایراد دم مزن و اگر خریدار هستی یعنی در مقام طلب برآمده که ذات ذوالجلال را مشاهده کنی هر چه گفتم بشنو و مطمح اراده ام باش مرا بی اختیار خنده گرفت و گفتم این حرف عیناً حرف میرزا است (کور شو تا جمال بینی) و هر کسی هم بخواند دکان پیغمبری یا کارخانه مرید سازی باز کند باید نخست همین دستورالعمل را بدهد و تبعه و مریدان خود را بدم تدبیر و تعهق و بصیرت و اجتهاد عادت دهد تا هر ادعای او باره مراد و مولای خود بدون دلیل تصدیق کنند و هر مزه مزه و خارق عادت را نسبت بمقتدا و مرشد خویش بدون درنگ و تأمل قبول نمایند

چنین نمونه از مراسلات و تاویلات میرزا عباس گفته شد

اکنون به حس خودبسندی و تبلیغ کردن یکنفر بهائی که با يك نفر جوان فاضل مناظره می نمود می پردازم

بیان یکنفر در کشتی

وفاتی که نگارنده در سنه ۱۳۴۱ از بمبئی به مصر می رفتم يك پدر و پسر زردشتی بهائی نیز در کشتی آمدند و دو عدل از پارچه های ابریشم بز و که بهائیان بدبخت بز داده بودند که این پدر و پسر بحقاً بیراد و تقدیم نمایند همراه داشتند و چون به پرت سعید رسیدند از اجاروانه خاک فلسطین شدند که زیارت استخوان پوسیده میرزا و میرزا عباس نایل شوند و امانات خود را باصطلاح خودشان به بیت مبارک و ال الله تقدیم بدارند

و شش نفر از تجار و کسبه بمبئی که از تبعه سلطان محمد شاه (نیره اقا خان) بودند در آن کشتی مسافرت یکی ارمستملکات ایطالیامینمودند و دو نفر دیگر از مسلمین و تبعه غلام احمد قادیانی بودند و یکنفر دیگر مسلمان فارسی زبان جهان دیده خوش اخلاق خوش صحبت فاضلی هم در آن کشتی بود که باروپا میرفت از انجائی که حس خود پسندی و خود بینی در بهائیان خیلی شدید است بواسطه آنکه در محافل ملاقاتی خصوصی خودشان که بعد ها اشاره می کنیم جمع می شوند و تمام صحبت و ذکرشان تعریف و تمجید بهائی است که خرق حجاب نموده و عرفان خالق میداد و اب فائز کشته نور مبین شده و در دایره اهل یقین وارد گشته کوکب سعادت شده و نور هدایت گردیده بملکوت ابهی فائز شده و در ظل سدره منتهی ماوی کزیده و هم چنین طعن و استهزاء بسایر ملل می زنند که اسیر خرافات و موهوماتند یا سنک سیاهی

ال الله که هجارت از زن و خواهر و دختر و دخترزاده عباسی افندی است

طواف می کنند و از صاحب بیت (یعنی میرزا) غفلت می کنند
و یا مرده یک هزار و سیصد ساله را زیارت می نمایند و از هیکل
حق که در فلسطین قائم و تبوم است بی خبرند بدیهی است این
گونه تمرینات و تعلیمات که بانها داده شده خصوص در حالت
صغرشن با اسم درس اخلاق همین عقاید بانها تزریق شود تا اثر

اتش همانا ایجاد حس خود پسندی و خود بینی است که خود را بهتر از همه ملل می دانند و مقدم بر همه نفوس می شمارند این است که در هر جایش بیاید نظر بهمان مأموریت تبلیغی هم که دارند و با این حس خود پسندی توأم شده زبان به تبلیغ دراز می کنند و از مستمع می پرسند شما چه دینی دارید و بچه دلیلی متدین بان دین شده اید و بدین ترتیب شروع به تبلیغ میکنند الی آخر — این شخص بهائی زردشتی شروع کرد به تبلیغ این یکفر فضل جهان دیده خوش اخلاق و آن شخص متبسمانه گوش می داد و لب خندی می زد سپس يك کلامی در جواب ایشان گفت که نکارنده خیلی بوجد و سرور امدم و هنوز لطافت انکلام و ملاحظت ان بیان در نثقه من باقی است و هر زمان یادم میاید خوش وقت و مسرور می شوم و برای انکه قارئین را هم بلذت ان کلام شرکت دهم ناچارم دو مقدمه را که مرتبط بان است قبلا ذکر کنم.

مقدمه اول

شرح طریقه آقا خان و جمعیت آنها

آقا خان که در قرن پیش در بمبئی در طریقه اسمعیلیه اواء قیادت و امامت را بلند کرد و بطایفه اسمعیلیه مهتری و امامت نمود و چه جمعیتی در هندوستان هستند که باو آرویده و جزء مریدان او شده اند چون همه قارئین می دانند مرا بی نیاز می کنند از انکه شرح انرا بشکارم و بعلاوه اصول این کتاب بخالف با شرح تاریخ کاری است فقط باینمقدار کافی می دانم که بگویم فعلا سلطان محمد شاه که پسر آقا علی شاه و نوه آقا

خان است و نزد تبعه خود فعلاً باقا خان معروف است یکی از رجال بزرگ معروف است و خیلی صاحب تمول و عزت است و در پارلمان انگلستان يك كرسی مخصوص دارد و نكازنده و در سنه ۱۳۲۹ که پس از مراجعت از مکه معظمه به بمبئی امدم جورج انگلستان با اتفاق سلطان محمد شاه وارد شده بود و در دهلی برای تاجگذاری رفت و پس از مراجعت از دهلی با اتفاق سلطان محمد شاه به لندن رفتند

غرض سلطان محمد شاه یکی از رجال مقرب سلطان انگلستان و در خود لندن خیلی معروف و محترم است و یکره که صحبت سلطان محمد شاه و درجه نفوذ و قدرت و تمول او در میان امد خود شوقی افندی با يك حالت حیرت انگیزی بمن گفت خیلی در لندن محترم است چنان این جمله را ادا کرد که واضح بود ارزوی چنین مقامی را میبرد و حق هم دارد زیرا او در قبال اقا خان چون پشه ایست در ساحت عنقا باری قریب پنج میلیون تبعه او در هندوستان میباشد

که فقط مرید اراده و تابع فرمان او هستند و تمام ارزو و امال تبعه او این است که اقا کی از لندن مراجعت کند تا آنها بیایند در سر راه او و از دور تعظیمی نمایند و متبرک شوند در همان سال نیز که اقا خان با جورج بود و بانگلستان رفتند جمعی از مریدان او را قریب شصت نفر در کراچی ملاقات کردم معلوم شد حضرات شصدهزار روبه با اصطلاح خودش پلک روبه آورده و تقدیم استان حضرت اقا کرده اند و خودشان بزیارت در بمبئی آمده بودند چون خبر میرسد که اقا به پونه تشریف برده پونه میروند معلوم می شود که در کراچی تشریف برده بکراچی

میایند و توقع حضرات مریدان هم این نیست که در خدمت خود اقا برسند و انقدر هم اقا ارزان قیمت نیست که آنها بتوانند تشریف حاصل کنند بلکه فقط قانع اند بآنکه دراستاسیون باشند که وقتی که اقا میخواست سوار ترن بشود قامت او را از دور مشاهده نموده و تعظیم نمایند و متبرک شوند یا موقعی که اقا میخواست از کشتی پیاده شود آنها در لب دریا از دور سجده کنند و سعادتمند گردند بدیهی است اگر صد يك تبه و صد يك عزت و جلال این اقا را هم میرزا یا میرزا عباس می داشتند بهیچوجه گوسفندان را در بساط عزت و تمول خود راه نمی دادند شاهد او این است که وقتی میرزا محبوس و دلتنگ و غریب و تنها در عكا بود يك بهائی بیچاره که برای زیارت او میرفت با صعوبت مسافرت آن وقت که بچه زحمات و صدماتی بهکام رسیده پس از مدت توقف یکماه در عكا شاید میرزا دوسه مرتبه بیشتر او را بخود راه نمی داد و آن دوسه مرتبه هم هر دفعه بچه ادابی او را می بردند که مراتب خلوص و کوچکی او در بارگاه الوهیت میرزا زیاد تر شود و باو چه تعلیماتی می دادند که چطور وارد بشود و چگونه تعظیم نماید و چنان اقدام مبارک را بیوسد و مؤدب وار بایستد و جمال میاوك را یرنگاه نکند و مع هذا میرزا پس از چندین دقیقه فوری او را مرخص می کرد و فلسفه او هم همین است که او را مرعوب خرد کند و مقام خرد را بدین حقه ها در دل چنان بیدل غافلگی زیاد کند که وقتی مراجعت بایران کند و بسایر بهائی ها میرسد فقط از عظمت میرزا و معجزه او ذکر کند که نمی شود چشمان مبارکش را دید ! ! و این رویه همین طور در عهد میرزا عباس معمول بود و اکنون نیز معمول است

در اینجا باز مجبور شدم در خلال سخن قصه مختصری عرض کنم يك جوان تحصیل کرده ازادی خواهی است كه اقوام و بعضی از فامیل او بهائی هستند و چند سال بود می خواستند او را تبلیغ کنند هر چه کردند و هر مبلغی برای او بردند و با او حرف زدند ایشان تصدیق نکرده و بهائی نشدند بالاخره باو گفتند كه اگر چشمان فتان حضرت ولی امرالله شوقی افندی را به بینی تمام مشکلات تو حل می شود و مؤمن صادق می شوی این شخص این حرف را یکی دیگر از حرفهای مزخرفشان تصور می نمود تا روزگار او را بمأموریت اداره سال گذشته به بیروت برد و چندی در بیروت توقف داشت و ایدا اهمیت آنكه ولو برسبیل تفریح هم باشد این سه ساعت راه از بیروت بحیفا را برود و مشاهده چشمان فتان او را بکند نداده بود تا یکی از پروسورهای تیافقی به بیروت می آید و با بعضی کتب كه نشر مرام و تعالیم تیافقی ها است می خواهد بحیفا برود تا شوقی افندی را نیز بدان تعالیم مستحضر کند و وارد در طریقه خودشان نماید چون این جوان ایرانی با او رفیق بود برای راه نمونی با صرار زیادی ایشان را باخود بحیفا مبرود و دوساعتی شوقی افندی را ملاقات می کنند و به بیروت مراجعت می نماید این جوان فوری برای اقوام بهائی خود در طهران نوشت كه من رفتم و چشمان او را دیدم علاوه از آنكه فتان نبود و شخص مهمی نبود خیلی بنظم كوچك آمد و مانند یکی از جوانان متوسط تحصیل کرده طهران هم نبود و عجب دارم از اینکه شما ندیده علاش شده اید و حالیه همان شخص در طهران است و چندین دفعه اینحكایت را برای بنده و دیگران نقل کرده است

باری سخن در اینجا بود که مقام روحانی و مادی اقاخان نزد مریدان و تبعه او و عموم هندوستان و انگلستان زیاد است. مقارن مسافرت اولی نگارنده به بمبئی یکی از شعراء قصیده در مدح او ساخته بود و یک هزار رویه صله گرفت که مطلعش این است
 گر که کسب نور از خاور بودی ماه را ماه می‌گفتم رخ سلطان محمد شاه را
 و نگارنده اوقاتی که در هندوستان بودم در تمام هند شب ولادت او را تبعه و مریدان چه جشن ها می‌دهند و چه چراغاها می‌کنند و چسان اسباب شادی و سرور فراهم می‌دارند که از حیز تحریر و تقریر بیرون است و تا دو هزار سال دیگر بهائیان نمی‌توانند عده خودشان را بقدر نصف عده اقاخان ها برسانند تا بتوانند در شب مولود او جشن و سرور عمومی فراهم نمایند

مقدمه دوم

شرح قادیانی ها

بر قارئین محترم پوشیده نماند که غلام احمد قادیانی تقریباً پنجاه سال قبل دعوی مهدویت کرد و مدعی الهام الهی شد و صدها جلد کتاب از عربی و فارسی وارد و نظماً و شراً از رشحات قلم او تراوش کرده است و جمعی از مسلمین اهل منت و جماعت نیز بهمان فلسفه که ذکر شد دعوتش را پذیرفته اند و دعوت او هم مانند دعوت سید باب دعوت متزلزل متذبذبی نبود یا مانند دعوت میرزا دعوت مخفی و زیر احافی نبود که در عکا خودش را مسلمان سنی معرفی کند و در نماز جماعت حاضر شود و ماه رمضان را روزه بگیرد و لکن در سر سرکاغذ نویسی باضراف کند که من خدا شده ام و همه انبیاء را من فرستاده بودم

و اینک خودم آمده ام و نماز نه رکعتی و روزه نوزده روزه
جبهه شما آورده ام !! اری غلام احمد قادیانی دعوت خود را
اشکارا گفت حتی در ابتداء دعوت هم بناصر الدین شاه تلکراف
کرد که من مهدی موعودم و با آنکه ابن شیخ بعد از باب و
میرزا مدعی ایشمقام گردیده و ایاتی دارد تبعه و پیروانش چندین
مقابل اهل بها است و مبلغین او در اروپا و امریکا و سایر قطعات
کره حتی طهران هست و وقتی که نگارنده در مملکت برما بودم یکی
از مبلغین ایشان در آنجا بود و به مهدویت احمد قادیانی تبلیغ
می کرد و اینک پسر غلام احمد قادیانی خلیفه المهدی است که
میراث پدر را بدست دارد و یک مسافرتی هم باروپا کرده بود
همان موقعی که ما در کشتی سوار بودیم و آن قادیانی ها هم
بودند حضرت خلیفه المهدی در لندن بود و شوقی افندی نیز
یسویس رفته بود و حضرت اقاخان هم که اساسا در لندن مقیم هستند

رجوع به بیان آن يك نفر دو کشتی

اری پس از شنیدن تبلیغات آن زردشتی که باشمشیر نفوذ
که دلیل ساطع و برهان لامع بهائیان است در میدان محاوره
و تبلیغ جولان می نمود انشخص دانشمند تبسم کنان گفت آن
من شما چرا اینقدر کاسه گرم تراز اش شده اید و بخودتان تصدیق
و زحمت میدهید که من یامثل مرا تبلیغ و دعوت بدیگران کنید
در صورتیکه خود انصاحبان مبادی در بستر راحت غنوده اند و
سر بیالین تعیش و اسایش گذارده اند شما چه اصراری در نشر و
اشاعه افکار آنها دارید

اکنون در این کشتی این جماعت تبعه اقاخان هستند (اشاره
بان چند نفر اقاخانی نمود) و آن دو نفر پیر و خلیفه المهدی

و شما نیز بهائی و مطیع شوقی افندی که الحاح در اروپا و لندن است و خلیفه المهدی نیز شخصا برای تبلیغ هلدن رفته اند و اقاخان نیز در لندن است و هر سه اینها مدعی مقام الهامند و هر سه اینها مدعی مقام رسالت و ماموریت من عندالله اند حق و سزاوار اینست اول خودشان بایکدیگر بروند صحبت کنند لابد یکی راست می گوید و دوتای دیگر دروغ همان که کار را یکطرفی نموده و مسلم شد کدام يك را خدا فرستاده و در ادعای خود صادق است بدیهی است من و دیگران بواسطه چنین هنری که اقلا رقیب خودش را مغلوب و معدوم نموده مطیع می شویم و ان هنر را بزرگترین معجزه او تصور می کنیم چونکه اینها مارا کوسفتند می دانند ما هم کشت و پشمی داریم از هر کدام شد ببرند و نوش جان کنند

راستی راستی خیلی جای تعجب است که مدعیان یکمقام مانند احمد قادیانی و میرزا هردو معاصر و خلیفه و جانشین آنها نیز مانند خلیفه المهدی و میرزا عباس و شوقی افندی بایکدیگر معاصر این میگویند من مهدی اخرالزمانم و ان هم میگوید من مهدی موعودم و خودشان از یکدیگر راضی و کاری بیکدیگر ندارند و شاید هم در لندن در هتل ها و رستورانها بیکدیگر ملاقات کنند و بمراتب حماقت تبعه و کوسفتند خود بخندند ولیکن دوتای یکی بهائی و دیگری قادیانی از سرشب تا طلوع صبح می نشینند این برای مولای خود اقامه برهان و دلیل میکنند و برای سرور و مولای خویش حجت و دلیل میاورند و شاید اخر شب هم بخصومت و نزاع مبدل شود !!

سید جمال الدین افغانی

در اینجا بی مناسبت نمی بینم ذکر از مرحوم سید جمال الدین اسد ابادی همدانی کنم همان شخص بزرگ و نابغه عصر که میرزا عباس اورا نه پسندیده بود و افکار و عقاید وی را نا درست می دانست چنانچه در جراب مدیر روزنامه المؤید مصر اظهار عقیده خود را نسبت بسید مرحوم گفته و مدیر روزنامه بیانش را درج ریده درج در معرض افکار عمومی گذارده بود

این شخص از ادباء درجه اول و نواغ عصر بود و خیلی در توحید عالم اسلامی و تشبیه مبانی عدل و انصاف زحمت کشید و آثارش از خود یادگار گذاشت و عالم انسانی را مرهون

خدمات خود نمود در رساله نیچریه اش پس از بیان مرام و عقاید مادبون می گوید — پس می گوئیم مادپین یعنی نیچریها در اجبال و امم باشکال متعدده و بصور متنوعه و بهیئت کوناگون و باسامی مختلفه ظهور و بروز نموده اند گاهی خود را باسم حکیم ظاهر ساخته اند زمانی به پیرایه رافع ظلم و دافع جور جلوه کرده اند و وقتی بلباس عالم الاسرار و کاشف الرموز والحقایق و صاحب علم باطن قدم در میدان نهاده اند و هنگامی ادعا کرده اند که مقصود ما دفع خرافات و تنویر عقول امم است و ایامی بصورت محب فقراء و حامی ضعفا و خیرخواه بیچارگان برآمده اند و ساعتی از برای اجراء مقاصد فاسده خود دعوی نبوت نموده اند نه چون سایر انبیاء کذب و گاه گاهی هم خود را مودب و مذهب و خیرخواه امت نامیده اند ولیکن در هر جیل که یافت شدند و در هر قوم که پیدا شدند و در هر امت که ظاهر شدند و بهر لباس و بهر اسم که برآمدند بسبب مبادی فاسده و اصول باطله و تعلیمات مضرة و اراء مهلکه و اقوال ممیته خود موجب زوال ان جیل و باعث اضمحلال ان قوم و علت فناء ان امت گردیدند و هیئت اجتماعیه ان امم را اعدام نموده احاد انها را متفرق کردند و پس از آنکه با بیانات متینه ثابت می کند که نیچری ها یعنی مادبون بهر اسم و رسم و بهر لباس و رنگی که آمدند موجب تشتت و تفریق است شدند و باعث انحطاط و اضمحلال ملت گردیدند و پس از ذکر مزدك و غیره و ظهور و غلبه اسلام ذکر باطنیه را می کند و می گوید

و همین گونه غلبه و عزاین امت شریفه را بود تا آنکه در قرن چهارم نیچریها یعنی طبعیین باسم باطنیه و صاحب السر در

مصر اشکارا شدند و زبایه خود را در جمیع اطراف و اکناف بلاد مسلمانان خصوصا در ایران منتشر کردند و چون این بیچریها اصحاب باطن دیدند که نور شریعت محمدیه صلی اله علیه و اله وسلم جمیع مسلمانان را منور گردانیده و علمای دیانت مصطفویه با کمال علم و سه فضل و نهایت تیقظ در حراست این دین مبین و صیانت عقاید و اخلاق مسلمین میکوشند لهذا از برای نشر راه فاسده خود طریق تدلیس و تدریج را پیش گرفتند و اساس تعلیم خویشتن را بر این قرار دادند که اولاً تشکیک کنند مسلمانان را در عقاید خود و پس از تثبیت شک در قلوب عهد و یمین از ایشان بگیرند و سپس عهد و یمین ایشان را بنظر مرشد کامل خود برسانند و گفتند نیز بر معلم این تعلیمات لازم است که علی الدوام با رؤسای دین اسلام به نهج تدلیس رفتار نماید و واجب است او را که قادر بر تاسیس مطالب خود بوده باشد

و چون کسی را بدام مرشد کل می انداختند اول چیزیکه او را تعلیم میکرد این بود که اعمال ظاهریه از برای ان اشخاصی است که بحق نرسیده اند و حق عبادت از مرشد و راهبر کامل است و چون بحق رسیدی اکنون تو را باید که خود را از این اعمال ظاهریه بدنی خلع نمائی و بعد از زمانی او را میگفت که جمیع تکالیف ظاهریه و باطنیه و همه اعتقادات و قیود از برای ناقصین است که بمنزله بیمار اند و چون تو کامل گشتی لازم است که همه این قیودات ظاهره و باطنه را از خود سلخ کرده قدم در دایره راسمه اباحت نهی * چه حلال و چه حرام * و چه امانت و چه خیانت * و چه صدق و چه کذب * و چه فضایل و چه رذائل *

و پس از تثبیت اباحت در نفوس تابعین خود بجهت انگار

الذیته و اثبات مذهب نیچری دسیسه دیگر بکار برده میگفت اگر خدا موجود باشد بموجودات شبیه خواهد شد و اگر معدوم باشد مماثل معدومات خواهد گردید و خدا منزله است از هرگونه شبیهی پس خدا نه موجود است و نه معدوم یعنی باسم اقرار کن و مسمی را انکار نما

و مدت زمانی این گروه اهل باطن بطریق خفیه بواسطه این تعلیمات در فساد اخلاق مسلمانان می کوشیدند تا آنکه علمای دین و سایر رؤسای مسلمین براین امر مطلع شده درصدد معارضه بر آمدند و چون آنها کثرت معارضین را دیدند از برای نشر اراء باطله خود خون هزارها از علماء و صلحاء و امراء امت محمدیه را اغتیالا ریختند و بعضی از آنها ان عقاید فاسده مضره وافرست یافته بر روی منبر الموت چهاراً بعالم ظاهر ساخته گفت که در وقت قیام قیامت (۱) هیچگونه تکلیفی نه ظاهری (۲) و نه باطنی بر خاق نمی باشد و قیامت عبارت است از قیام قائم حق و منم قائم حق پس از آن هر که هر چه خواهد بکند که تکلیف بر خاسته شده است یعنی درهای انسانیت بسته شده ابواب حیوانیت باز گردید

۱ قیام خود را قیامت تعبیر میکند چنانکه بایان نیز همین تعبیر را در حق سید باب میکنند که تطلع الشمس من مغربها چون مشرق شمس نبوت از خانواده هاشمی و سیادت بود و در همان خانواده غروب کرد باز از همان خانواده طلوع کرد یعنی باب سید است (۲) و علی ذکره السلام بمناسبت آنکه بقیام او قیامت ظاهر شده و در قیامت تکلیفی برای عباد نیست همه تکلیف را از مردم برداشت چنانکه شعر ساختند * برداشت غل شرع بفرمان ایزدی * از کردن انام علی دکره السلام و بهمین طور در بدشت که احباب باب جمع بودند و قره العین حجاب خود را برداشت و اینمعنی بنظر بعضی اصحاب گران آمد فوری میرزا برای تسکین حضرات قرآن را کشود و بدین آیه * تأتي الساعة بغتة * استدلال کردند که امروز قیامت بر پا شده و احکام مرتفع گردیده است

و بالجمله این نیچریها اهل باطن و خداوندان تاویل یعنی
 تانور الیسمهای قرون سابقه مسلمانان بحیله کمال خلق را بجمع
 تقمص و ردائلی که بر اندازه امم و ملل است دعوت نمودند و
 بدسیسه تنزیه جعلی خویش اعتقاد الوهیت را که اساس همه سعادت
 از ان است در این داردنیا از الواح عقول ستردند و بمرور زمان
 اخلاق امت محمدیه را شرقاً و غرباً فاسد کردند و در ارکان
 عقاید و سجایای پسندیده ان امت شریقه تزعزع انداختند تا انکه
 شجاعت و بسالت انها بخوف و جبات و امانت و صداقت ان ها
 بخیانت و دروغگوئی و محبت اسلام انها به محبت شخصیه همیمه
 مبدل گردید

و از ان بود که جماعتی از صعالیک فرنك در قرن خامس
 باراضی شامیه هجوم کرده صد ها شهرها و قریه را خراب نمودند
 و خون مزارها را رایگان ریختند و تا قریب دو صد سال مسلمانان
 از دفع ان صعالیک عاجز ماندند و حال انکه پیش از ان فساد
 اخلاق و تباهی عقاید قوم فرنك را در ممالك خود از دست مسلمانان
 راحت و آرام نبود

و همچنین گروهی از اواباش تاتار و ترك و مغول با چنگیز خان
 آمده غالب شهرهای محمدیان را ویران ساخته خون ملیون ها را
 بر خاک ریختند و مسلمانان را اینقدر قوه نشد که این بلیه را از
 خود دور سازند با وجود اینکه در اول اسلام با قلت عدد تا سورچین
 جولان گاه اسب مسلمانها بود و ان همه قل و حقارت و خرابی
 و ویرانی از برای مسلمانان حاصل نشد مگر از خیانت و دروغ
 گوئی و جبات و گران جانی وضعف و سستی که اثار ان تعلیمات
 فاسده بود

و چون آداب و اخلاق دیانت محمدیه از غالب نفوس مسلمانان بالمره زائل نشده بود لهذا هزار کوشش بعد از سالهای دراز اراضی شامیه را از دست فرک گرفته چنگیزبان را بشرف اسلام مشرف کردند و لیکن نتوانستند که آن ضعف را بالکلیه زائل سازند و آن ساطه و قوت خود را اعاده نمایند زیرا آنکه آن ساطه نتیجه آن عقاید حق و آن خصان پسندیده بود و بعد در طرق فساد اعاده آنها متعسر گردید — و از این است که ارباب تاریخ ابتداء انحطاط ساطه مسلمانان را بحاربه صایب میگیرند و چنان لائق بود که آغاز ضعف مسلمانان و تفرق کلمه آنها را از شروع آن تعلیمات فاسده و اراء باطله بگیرند

مخفی نماند باینها یکی در این زمان اخیر در ایران یافت شدند و هزار ها خون عباد الله را بنا حق ریختند کوچک ابدالهای نیجریهای الموت و چبله ها یعنی کچکول بردارهای همان طبعین گردوه میباشند و تعلیمات آنها نمونه تعلیمات باطنیه است پس باید منتظر شد که فیما بعد چه تاثیرهای دیگر از اقوال آنها در امت ایرانیه یافت خواهد شد

انتهی

حسن صباح

چون قدری از اشارات سید جمال مرحوم به تعالیم فاسده و مباری ممیته ساکنین قلعه الموت بود مناسب است شریزه از احوال حسن صباح را مچملا ذکر کنم و با ساکنین قلعه عکا و حیفاً مقایسه نمایم — حسن صباح نیز از اشخاصی بود که در هدایت امر در دوره ملوک اسماعیلیه موقعی که از دربار سلطان ملک شاه خائب و خاسر بر گردید و در سنه ۴۶۴ بدیار ری شتافت در

انجا بدام عبد الملك ابن عطاش كه داعی اسماعیلیه بود افتاد و چنان فریفته و مجذوب گردید كه از روش اتنی عشریه دست كشید و بطریقه اسماعیلیه ور آمد و چنان در ان اوقات منجذب و مشتعل گردید كه باصفهان برای دعوت اسماعیلیه رفت و از خوف سلطان ملك شاه وخواجه نظام الملك در خانه رئیس ابوالفضل پنهان گردید و پیوسته منتظر فرصت و مژده وقت می بود كه بوسیله مقاصد خود را اجرا كند

وینا بر تومانی كه از ملكشاه داشت در سنه ۴۷۱ از حدود عراق و اذربایجان بمصر رفت و بسر مستنصر علوی كه در ان زمان بر مسند خلافت متمكن بود وی را منظور نظر الطاف و اعطاف گردانید .

و حسن یکسال و نیم در پناه دولت بسر مستنصر بسر برد و از مبرزین اصحاب او شد و بعد از ان میان او و امیر الجیوش بساط خصومت مهمل شد بواسطه انكه مستنصر بسر خود نزار را از ولایت خلع كرد و ان منصب را به بسر دیگر خود احمد كه المستملی بالله لقب داشت تفویض فرمود و امیر الجیوش باینمعنی همدستان بود .

حسن گفت نص اول معتبر است و مردم را بخلافت نزار دعوت كرد و امیر الجیوش او را از ان گفت و شنود منع می نمود حسن بسخنش التفاتی نمیكرد لاجرم امیر الجیوش بر وی خشم گرفته بانفاق بعض امرا بعض مستنصر رسانید كه حسن را در قلعه دمیاط محبوس باید گردانید و مستنصر در ان باب تعلل می نمود ناگاه برجی از بروج ان قلعه كه در كمال متانت بود ییفتاه مردم ان صورت را بر كرامت حسن حمل نمودند اما آخر

امیر الجیوش بر حسن غالب آمده او را با طایفه از اروپائیان به کشتی نشانیده بطرف اروپا فرستاد .

چون کشتی در میان دریا رسید تند بادی وزیدن گرفت و آب دریا متعوج گردید و ساکنان کشتی اغاز اضطراب و وحشت کردند و حسن همچنان بر حال خود مطمئناً میزیست در آن احوال یکی از مسافران از حسن پرسید سبب چیست که شما مضطرب نیستید جواب داد مولانا خبر داده که آسیبی بکشتی نخواهد رسید و بحسب اتفاق همان لحظه شورش دریا تسکین یافته و مردم بحسب حسن را در دل جای دادند و باری دیگر بادی صعب در امتزاز آمده کشتی حسن را بشهری از شهرهای مسیحیان برد و حسن در اینجا باز در کشتی نشسته در حدود شام (آسیای صغیر) از کشتی بیرون آمده بحلب شتافت و از اینجا بایران و اصفهان آمد و بدین منوال در نقاط ایران بطور پوشیده و پنهان سیر می نمود و مردم را بروش اسماعیلیه وامامت نزار دعوت می نمود و داعیان خود را بقلعه الموت و قلاع دیگر رود بار و مازندران فرستاد تا خلائق را به آن مذهب و طریقه اغوا نمایند و بر خلاف طریقه بهائیه باندک زمانی مردم بسیار دعوتش را پذیرفتند و جمعی بی شمار در ربه طاعتش وارد گردیدند و چون نزدیک بان رسید که مهم حسن تمشیت پذیرد در قصبه که در نواحی الموت بود ساکن گشته خود را در کمال زهد و تقوی باهالی آن حدود معرفی نموده که همگی مرید و معتقد باو گردیدند و با او بیعت کردند .

در صورتیکه میرزا تقی است در مدت توقف دوازده ساله بغداد خود دو نفر بغدادی را منجذب کند و فریفته نماید که تابع و

مرید او گردند یا در مدت عمر خود که در عکا زیست توانست
پنج نفر از اهالی عکا را مرید و معتقد بخود نماید

و در ماه رجب ۴۹۳ ساکنین قلعه الموت حسن را بقلعه
بردند و چون بقلعه رفت علوی مهدی را که از قبیل سلطان
ملك شاه حاکم آن حدود بود بجه طریق فریفت و ملك قلعه را
از او خرید قارئین محترم در متون تاریخ خوانده اند غرض
اینست که کار حسن بالا گرفت و باندك زمانی تمامی بلاد رودبار
و قهستان در تحت تصرف او درآمد و مدت سی و پنج سال
بدولت و اقبال گذرانید و پس از وی هفت کس از اتباع و خلفای
او بامتداد یکصد و هفتاد و یکسال امامت و ریاست نمودند

باین ترتیب که پس از حسن کیا بزرگ امید ولایت و امامت
را عهده دار بود و مانند خود حسن بعضی از فدائیان را به
ترور و قتل جمعی از اشراف و علما و صلحا و ازار کرده که گروه بسیاری
را در ایران و مصر و شام و سایر اقطار ترور کردند و پس از
استقرار اهمیت و ریاست خود در سنه ۵۳۲ درگذشت و پسر خود
محمد را جانشین خویش قرار داد

وقتی که محمد باریکه الحاد و ریاست مجالس گردید بمقارن
همان احوال الراشد بالله عباسی بر دست جمعی از فدائیان
کشته شد و چون این خبر به الموت رسید مدت هفت شبانه روز
نقاره بشارت زدند .

و محمد نیز بروش پدر خود و حسن صباح متظاهر به
شرع بود و کار ترور و قتل اعیان و زهاد و علما را چون پدر
و حسن تعقیب می کرد و در سنه ۵۴۰ درگذشت و حسن این
محمد پسر خویش را که بعلی زکری السلام مشهور است خلیفه

خود قرار داد

و علی ذکره السلام بر خلاف پدر که عامی بود در ایام پدر به کسب علوم عقلی و نقلی مشغول گردید و پس از آنکه فی الجمله فضیلتی اکتساب نمود بفریب مردم پرداخته معلومات خود را برشته تحریر در آورد و چون پدرش محمد بغایت عامی بود الموتیان علی ذکره السلام را متبحر عالمی تصور کردند و وی را امام مفترض الطاعه دانستند و او بغیر و لمزمی گفت که من امامم

پدر چون واقف شد گفت مادامی امام هستیم نه خرد امام و پسر را نهی کرد و دوستان و پنجاه نفر از اشخاصی که بامامت پسرش علی ذکره السلام قائل شده بودند کشت و علی ذکره السلام نیز مدافعه و مجالعه نمود تا پدر درگذرد و همین که پدر درگذشت علما اظهار امامت کرد و نسب خود را بآل مستنصر بالله العلوی رسانید باین معنی که در زمان حسن صباح ابوالحسن صعیدی بعد از فوت مستنصر علوی از مصر بالموت آمد و کودکی از اولاد نزار را که شایسته مسند امامت بود همراه آورد و وقتی آن کودک زرك می شود با عیال محمد بن زرك امید مباشرت می نماید چه خوب گفته اند لم یلدن من الموم عرضه فکل رواء یرتدیه جمیل وان هولم یحمل علی النفس ضیمها فلیس الی حسن الثناء مدبیل (برای آنکه بعقیده آنها فعلی که از امام صدور یابد ولو برخلاف شرع باشد جایز بلکه مستحسن است) علی ذکره السلام بوجود می آید

باری ابن علی ذکره السلام در سنه ۵۵۹ هجری اراست و

منبری گذاشت و در حضور جمعی از اشراف و اعیان بر منبر صعود کرد و خطبه خواند و دعوی امامت و شرع جدید نمود و همان دعوت در قلوب جمعی از ملاحده نافذ و راسخ شد و تبعیت او را قبول نمودند و مدتها نیز این رسوخ و نفوذ استمرار داشت

در اینجا خوب است بهائیان متذکر شوند که اطاعت و تبعیت جمعی اگر دلیل حقیقت و صدق آن مدعی شود میبایستی حقیقت و صدق علی ذکره السلام چندین درجه شدید تر و عظیم تر از میرزا باشد چرا که عده مطاوعین و متابعتین او چندین مقابل بایان و بهائیان بوده است - باری پس از آنکه در سنه ۵۶۱ علی ذکره السلام بدست حسن ابن محمد نامور کشته شد

پسرش محمد ابن علی ذکره السلام در قلعه الموت بر سر بر امامت نشست و در اظهار کیش ضلالت از پدر عالی تر و مجد تر بود و در زمان او ملاحده و فدائیان خون جمعی کثیر از علماء و صلحاء و زهاد را ریختند

و پس از وی جلال الدین حسن ابن محمد ابن علی ذکره السلام در سنه ۵۶۷ تاج خلافت بر سر نهاد و برخلاف پدر طریق دیانت و اسلام را پیش گرفت و سائط و سفرائی بناصر خلیفه و سلطان محمد خوارزم شاه و سایر ملوک اسلام فرستاد از حسن اعتقاد خود و ترک نمودن رویه باطله مشغومه اباء خویش آنانرا و واقف نمود

و خلفاء و سلاطین او را در این امر تصدیق و ترحیب نمودند و ابواب مکاتبات و مراسلات را مفتوح ساختند و ائمه دین و علماء سید المرسلین در باب صحت اسلامش فتاوی نوشتند و او را جلال الدین حسن سلمان خواندند

جلال حسن بز روزی در حضور فقهاء و مفتیان

قزوین که در باب اسلام او سخن داشتند اباء و اجداد خود را لعن کرد و مصنفات حسن صباح را که مشتمل بود بر اصول و فروع مذهب اسماعیلیه بسوخت و در تشیید قواعد شریعت غرایه بنهایت سعی و اهتمام قیام نمود و سعادت دنیا و آخرت را برای خود و زراری خود آماده و مهیا فرمود اگر چه بعد از وی پسرش علاءالدین روش نیکوی پدر را تعقیب ننمود و بروش سوء اجداد خود در کفر و الحاد باز گشت نمود و رسید باو و فرزندانیش آنچه که شایسته و سزاوار بود چنانکه در متون تاریخ مرقوم است

در اینجا من خیلی امید وارم باین دو شخص که فعلا وارث الوهیت میرزا شده اند یکی جناب شوقی افندی که رئیس و مقتدای جمعی است و یکی دیگر جناب میرزا محمد علی که او نیز مقتدای بعضی است و خوش بختانه این دو با یکدیگر مخالف و ضدند و هر دو از اوضاع دنیا و احساسات اولاده قرن بیستم واقف و مطلعند و از داخله خود نیز کاملاً بصیر و خبر دار که عده ندارند و آن مختصری هم که هست هر روزه رو بهشکاری و بیداری میروند و در اتیه برای آنها چیزی باقی نخواهد ماند

امروز چقدر خوب است میرزا محمد علی با شوقی افندی معاً و یا یکی از آنها منفرداً قد مردانگی بلند کنند و خود را مبدء تاریخ مهمی قرار دهند . و باهل دنیا حقیقت را اعلان کند و جلال الدین وار خود را محبوب القلوب اهل عالم کند و برای سعادت دارین خود این شرافت را احراز نماید که اندک آباد ذکرش باقی ماند و اولاده آنها در اتیه بعزت و احترام

زندگی نماید و در عوض اینکه فعلا محبت خود را بهزار وسیله و وسیله در قلوب عده مختصری از ابلهان جای داده اند محبت خود را در قلوب پاک بی الایش نبغاء و فلاسفه و علماء و جمیع اهل عالم جای دهند که الی الابد او را تقدیس نمایند

سراشق غیب لازم است

میرزا عباس در سن ۲۴ سالگی در زمان حیات پدر در خداداد عکسی گرفت که خوردنها با فتنه و دور سری سفیدی روی صندلی نشسته است و پس از فوت پدر که میراث الوهیت باو رسید هر چه بهائیان اصرار کردند که عکس از او بگیرند قبول نکرد و چون نبض بهائیان بدستش بود که آنها ایمان بغبیب دارند و نباید عکس بشریت او را به بینند مبادا رعب و سطوت غصن الهی از او سلب شود از اینجهت تا بسن ۶۵ سالگی عکس از او برداشته نشد تا بالاخره در سنه ۱۳۳۰ با آمریکا و اروپا رفت و در آنجا عکس خوری بختی از او گرفتند و چون دید عکس برداشته شده و مقصود او از اختفاء صورت عنصری حاصل نکردید گفت اکنون که عکس برداشته شد باید عکس خوبی انتخاب کرد

از اینجهت مکرر در مکرر عکس برداشت تا بالاخره یکی از ان عکس ها که خیلی پسندیده او واقع گردید انتخاب کرد و در اغلب خانهای بهائیان ان عکس هست اینک یکی از عکسهای او در صفحه ظاهر است

اما بعکس خود عکس پدرش میرزا را که من دیده ام چه طور با حالت تصنع و غیر طبیعی نشسته ان عکس را مخفی در خانه گذارده و نمی گذارد منتشر شود مبادا بواسطه دیدن ان ارکان خدائی او در قلوب متزلزل گردد

این عکس از بهترین عکس های او میباشد که خودش او را پسندیده و انتخاب نموده که در جلد اول سفر نامه خود همین عکس را گراور کرده است و ما اینجا آنرا در اینجا درج نمودیم تا بر ما ایرادی نگیرند

فقط بهائیان که بکامی روند یکروز اجازه می دهند که بروند ان عکس را زیارت کنند بدین طریق که میرزا ها را با یکی دیگر از دامادان مبارک میرزا عباس با يك حالت تصنع در دست ها را از بال عبا بیرون آورده و کلاب پاش بدست در دهن اطاق می ایستند و مسافرین را بطور ایماء و اشاره لعین امر می کنند سپس کلاب بدست ان ها می نهد و احاطه

در اطاق می دهد مثل اینکه خدای سمیع بصیر غالب قادری در
عرش عظمت و کبریائی نشسته و اینها می خواهند بین یدی الله
حاضر شوند و اینگونه تصنعات و ظاهر سازی ها در قرن بیستم
هر فرومایه را بیدار می کند که این چه بساط حیل بازی است و
این چه دکه خدا سازی است در صورتی که میرزا هادی در همان
اطاق چه عیش و نوش ها کرده ز چه شوقی افندی ها پس انداخته
اما نزد آن شخص زائر و مسافر برای آنکه او را بکلی کوسفند
کند باینطور که عرض شد رفتار می کند

و عجب در این است بعضی از بهائیان که بانجا رفته اند
و همین حرکات و بدتر از اینها را مشاهده نموده اند منتقل نگردیده اند
چشم باز و گوش باز و این عمی حیرتم از چشم بندی خدا

زیارت نامه

شهوۃ ریاست خدائی و سروری چنان بمیرزا مستولی
بود که در زمان حیات خود پیوسته دستور العمل احترام قبر خود
و طریقه زیارت کردن جسد خود را می داد که میباید چنان وارد
شوند و بچه ادب و خضوع و خشوعی بایستند و بچه تواضع و
تربیی زیارت نمایند و باینکه می دانست مهارت ادبی پسرش میرزا
عباس زیاد است و پس از فوت او زیارت نامه برایش خواهد
ساخت مع هذا از کثرت شهوت کبریائی فرصت نداد که پس از
درگذشتن او زیارت نامه اش را بگویند از اینجهۃ خود برای زیارت قبرش
این زیارت نامه را نوشت که اکنون بهائیان از دور و نزدیک می خوانند
لَقَدْ لَدَى ظَهْرٍ مِنْ نَفْسِكَ الْاَعْلَى وَالْبَهَاءِ الَّذِی طَمَعُ مِنْ
جَمَاعَتِكَ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ يَا مَظْهَرَ الْکُبْرِیَاءِ وَ سُلْطَانَ الْبَقَاءِ وَ مَلِکَ
مَنْ فِی الْاَرْضِ وَ السَّمَاءِ اِلٰی الْاٰخِرِ *

و این نیز اکتفاء فرموده و جسد خود را قبله قرار داد
اذا اردتم الصلوة ولوا وجوهكم الى شطرى الاقدس المقام المقدس
در صورتیکه لنین يك شخصى مادی بود و همه چیز برایش آماده
و موجود بود. مع هذا از حطام دنیوی چیزی را نخواست و برای
خود امتیازی قائل نشد نه تسبیح مرواریدی ذخیره کرده
برادران از یکدیگر بربایند و نه قالی های قیمتی نگهداری نمود
تا در تقسیم او جدل نمایند نه برای اغصان و افنانش امتیازی مقرر
داشت تا ناقضین و مشرکینی تولید شود (۱) و نه برای جسدش
محلّی معین نمود تا روضه (۲) مبارکه تشکیل یابد و بهانه اخذ تحف
و هدایا کرد

بیت الله یا خانه بغداد

— از دست رفت —

اغلب اوقات از میرزا عباس اشتباهات و کارهای غلطناشی
می شد که از يك ادم مجرب عادی آن اندازه خطناشی نمی شد و
اغلب از خواص او بدین نکته واقفند

حتی یکی از خواص او که پیرمردی است و در حقیقه نگاه
داری قلعه عکا و تاسیسات زخارف و تجملات حیفاً بواسطه
جانشانی و پول رساندنش بمرکز حیفاً بود و اگر او و حس
تکدی و پول جمع نمودن و بمرکز رسانیدنش نمی بود لوای
این امر خوابیده بود و چندان رونق و جلوه نداشت مگر به

۱ تبعه میرزا عباس تبعه میرزا محمد علی را ناقضین مینامند و تبعه میرزا
محمد علی تبعه میرزا عباس را مشرکین میگویند

۲ روضه مبارکه نام مرقد میرزا است و در بهجی عکا واقع است

خودم و دیگران می گفت اگر من مطیع سرکار اقا (میرزا عباس) نمی بودم و او را مطاع نمی دیدم تمام کارهایش را غلط میدانستم که از روی دانش و فکر نیست و در موارد عبیده این قدر فکر این پیر مرد بر فکر میرزا عباس مزب و غلبه پیدا نمود که خودشان نیز در بسیاری از موارد تسلیم فکر و اراده او شدند بعضی که اگر امری میکرد که مثلاً پولی به محلی برساند و او صلاح نمی دید و تمیرسانید میرزا عباس از رده نمی شد و می فهمید حق بان پیر مرد بود

در قضیه خانه بغداد گنتم نزد بهائیان بیت الله است و اکنون مطاف ملاء اعلی و دراتیه زیارتگاه عموم اهل بها خواهد شد این خانه مدعی پیدا کرد که حقاً و عدلاً و ارثاً از اوست و کار بدعوی و عدلیه و وکیل کشید چندین سال در کشمکش و مخارج اینکار بودند و گاهی از طهران از همین شخص پیر مرد برای مصارف محتاجی و محکمه بول میطلبیدند و حواله می دادند ایشان رد می نمود و در مکاتب خود بمیرزا عباس کوشزد می کرد که اینکار غلط است و نباید امروز نقد معلوم را مخارج نفع موهم کرد اگر امر بهائی توسعه پیدا کرد و عده بهائی زیاد شد در آتیه خودشان باالطبیعه درست می کنند و بناهای عالی چون مسجد الحرام برپا می نمایند و اگر خروس بخواند و نشاء آنچه که در مطمح امال و ارزو است چرا انسان خسارت کند و این پولی را که من بچه خون دل ده شاهی پنجشاهی از زنهای بیوه و اطفال یتیم می گیرم بیک دفعه بیک خرج بیهوده مصرف شود

معمداً میرزا عباس چون خیلی در خانه بغداد کوشش و اصراری داشت که او را از دست ندهد حتی بگنفر از مسلمانین

انوقت را (که از قرار مذکور اهم برکشته است و فعلا در باد کوبه است) به بغداد برای ترافع و دعوی خانه فرستاد و خودشان نیز چون در آن اوقات لقب سری از دولت بریطانیا گرفته بودند و باندازه آن لقب در دوائر حکومت مستعمراتی انگلیس مسموع الکلمه و بانفوذ بودند بتوسط حسین افندی که از افغان و سکرتر مندوب سامی در بغداد تلکرافات به بغداد می کردند و بمقامات رسمی اظهار می داشتند که آن خانه از ایشان است و چندی هم محکمه بغداد آن خانه را توقیف و خلع ید از مدافعین نمود و بالاخره پس از مخارج بسیار و زحمات بی شمار حق بان پیرمرد شد و خانه از دست رفت !

باری مقصدم در کلام دیگر این پیر مرد است که یگروز بمن گفت سرکار اقا (میرزا عباس) يك مقدار عباى نائین از من خواسته بود که بفرستم و او در حیفا بان عربها و ملاهای گردن کلفت حیفا تعارف و هدیه بدهد بانکه اساساً غلط بود مع هذا اطاعت کرده و آن عبا ها را تهیه نمودم و همان طور ماندند و وسائل نقل فراهم نشد تا همه را بید زد و از حیز اشغال افنادند (این قسمت اخیر یادم نیست که در بین راه خراب شدند و بمقصد میرسیدند یا در همین جا از بس ماندند معیوب شدند) یگروز دیگر همین شخص پیر مرد گفت سادات افغان شیراز از حالا بطمغ تولیت خانه شیراز نشسته و هر روز برای مخارج بیت اینجا نقشه جدیدی میکشند و طرح بدینی می ریزند که بدین واسطه خوج تراشی کنند و بدین بهانه عریقه نکاری بحیفا میشوند تا سرکار اقا را مجبور می کنند که بمن حواله کند بان گردن کلفت های شیراز پول بدهم و بخانه او !

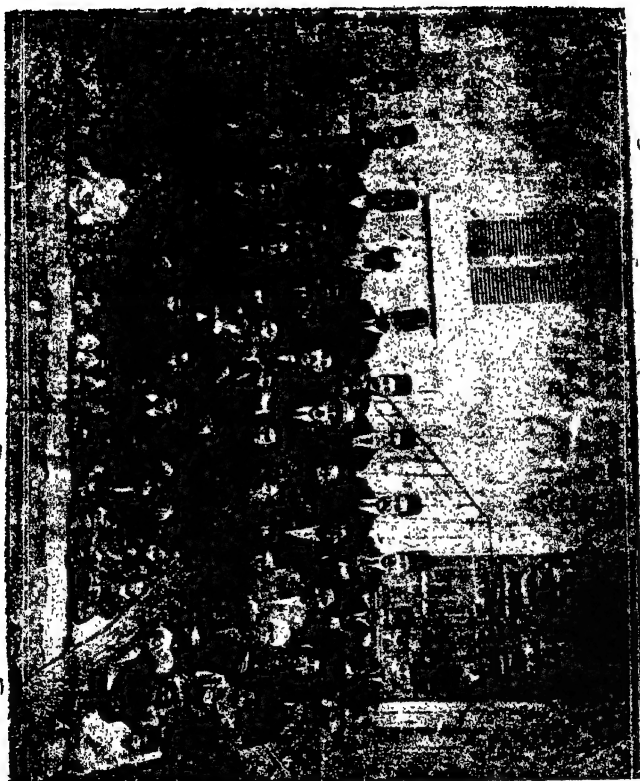
روز دیگر همین شخص به من گفت اعضاء محفل روحانی هر روز برای مدرسه تربیت مخارج و مصارفی در نظر میگیرند و از من پول میخواهند البته نمیدهم خدمت سرکار اقا مینویسند او نهصد تومان حواله کرد بالاخره باهزار اشکال و مساعده او را دادم و دوباره نوشته اند دیگر نخواهم داد زیرا سرکارا (میرزا عباس) مطلع نیست چه خبر است و این اعضاء محفل روحانی چه کسانی هستند و چه مقاصد سوئی دارند و مکرر در مکرر شکوه جاه طلبی و خود پسندی اعضاء محفل روحانی را (که درجلد دوم اسامی آنها و هویت و مقاصدشان و خسارات اجتماعی شان را می نگارم) نزد من کرده و بان لهجه فحش هایی را که بانها داد و ان لهجه مخصوص خود اوست ذکر نمیکم چرا که خارج از تقدیس قلم نگارنده است

(میرزا به تصدیق خودش درستکار و خوش اخلاق نیست)

اوقاتی که در خاک مصر بودم بهائیان یرت سعید دعوت کردند در محفلی که قریب پانزده نفر بهائیان انجا بودند هر يك از گرفتاری و زحمات خود شرحی میدادند که در فلان سال چه شد و در فلان تاریخ چه صدمه بها وارد آمد و خوشبختانه مسلمین این دیار نمیدانند طریقه و عقیده ما چیست و الا بکلی مارا ناودود مضمحل مینمایند بمناسبت انوقت و ان محفل من خطابه خواندم و نطقی ایراد کردم که مفادش این بود تاجمعبیت شما قبل است البته دچار اینگونه بیلیات و مصیبات خواهید شد علی هذا یا شما بیاید ترك اینمرام و عقیده کنید و مسلمان شوید و این دوئیت وجدائی را برای خودتان نه پسندید و یا اگر در عقیده خود مصرید ناآزیرید متابعت مراد و پیشوای خودتان را بنمایید یعنی بهر وسیله و

حقه شده است و بهر دروغ و تدبیری که میسور است متشبث شوید شاید عده شما افزوده گردد همین که باین وسائل توانستید عده خودتان را بعد نفر یادوست نفر برسانید شاید از اینگونه تعرضات و تضییقات ایمن شوید — همگی پسندیدند که اینطور است و حاج محمد یزدی برادر بزرگ اقا احمد یزدی (داماد میرزا عباس) شخص پیرمرد و از قدماء بهائیان است تصدیق کرد و گفت بهترین علاج آن است که ما بدستکاری و اخلاق حسنه خودمانرا معرفی کنیم تا بمقتضای بررسیم یعنی عده خودمان راز یاد کنیم و جمال مبارك (میرزا) در یکی از الواح قسم می خورد — که (۱) والله اگر کسی از بهائیان در یک شهری دارای درستکاری و اخلاق حسنه باشد جمیع اهل ان شهر بواسطه درستی و حسن خلق ان شخص بهائی می شوند و از من استدعا کرد این نطق اورا که عین عبارت میرزا است برای حضار بحرینی ترجمه کنم در جواب گفتم حاضریم و تعریف می کنم ولیکن از اینمطلب این چند نفر بهائی نیز میبغزند و بر میگردند * گفت چرا ؟

گفتم خواهند گفت که معلوم میشود الی کنون يك نفر بهائی درستکاری در هیچ شهری پیدا نشده است که اهالی ان شهر بهائی شوند پس در این هشتاد سال هر چه می شنویم دروغ بوده ولیکن در عكا خود میرزا سالها زیست کرده بود و اهل عكا که تماماً بهائی نشده اند سهل است يك نفر هم برای نمونه بهائی نشد یا این کلام و قسم او دروغ است و یا انکه خودش نیز درستکار و خوش اخلاق نبوده است و همچنین میرزا عباس که علاوه از توقف عكا قریب بیست سال در حیفای زندگی نمود

و غیر از بیست نفر انهم از عائله خودش کسی دیگر بهائی نشده است پس نتیجه چنین می شود که علاوه از اینکه یکنفر بهائی درست کار خوش اخلاقی در عالم یافت نشده خودشان نیز که صاحب این مبایذ و اصول هستند از پیرایه و درستکاری و حسن خلقی محروم مانده اند

گفت به چه میگوئی — خود جمال مبارک (میرزا) مایل نبوده است که آنها بهائی شوند — خنده ام گرفت و در ضمیر خود گفتم سبحان الله این طایفه چه قدر بدبخت شده اند و چسان از طریق عقل و نهی محروم افتاده اند بعد متذکر شدم که اینها کور (۱) شده اند تا جمال مبین ببینند و کر شده اند تا صوت ملوح بشنوند و جاهل شده اند تا از علم میرزا نصیب ببرند اینک در کراور صفحه قبل عکس نگارنده و همان حاجی محمد هست آن شخص ربش سفیدی که بطرف دست راست من ایستاده او است مخفی نماید عکس مزبور بنا بر خواهش شوقی افتندی برداشته شد زیرا موقعی که من در حقیقا به پرت سعید میامدم از من درخواست نمودند که عکس به ثیان پرت سعید را برداشته و خدمتشان بفرستم من نیز چون بدانجا رسیدم نخست همین درخواست را به ثیان اجا ابلاغ داشته و ایشان نیز عده خودشانرا از اسماعیلیه و قاهره طلبیدند و چون همگی مجتمع شدند این عکس را گرفتند و بر حسب دستور بحیقا و طهران و امریکا فرستادند تا اسباب دلگرمی و اشتغال احاب شود چنانچه همان

۱ میرزا در کلمات مکتونه بریدان خود میگوید * کورشو تا جمال بینی و کر شو تا صوت ملیح را شنوی و جاهل شو تا از علم نصیب پری کور شو یعنی از مشاهده غیر جمال من کر شو یعنی از استماع غیر کلام من جاهل شو یعنی از غیر علم من !

عکس را هم در نمره يك سال اپریل ۱۹۲۴ مجله نجم باختر امریکا برای تشویق سایرین گراور کرده‌اند و باید دانست در هر عکس که از هر جا بر داشته می شود همگی انها بهائی نیستند بلکه رفیق بهائی و مهمان بهائی و مبتدی که هنوز تصدیق کامل نکرده برای سیاهی لشکر در انها داخل است مثل آنکه در اینجا من هستم و شیخ محمد محمد ابن عبد الظاهر که منتقل بخلط های لوح میرزا عباس شد و در جای خود گفته خواهد شده است و یکنفر دیگر که او نیز بهائی نبود و يك ایه اقدس را که بدست بهائیان می بیند استنساخ می کند و بدین واسطه محفل روحانی پرت سعید به ان بهائی چه اعتراضاتی کرد که چون کذاردی فلاکیس استنساخ کند و چرا کتاب اقدس را او به بیند (که شاید در جای خود گفته شود) در اینجا نشسته و طفلی را نیز در اغوش خود گرفته است و یکی دو نفر دیگر هم از بهائیان قاهره و غیره هستند غرض انست این عکس که بهائیان پرت سعید را ارائه می دهد همگی بهائی نیستند باری چون این مسئله دانسته شد اکنون باید وضع تبلیغات بهائیان و ترتیب محفل سازی و حیل و بازی انانرا تشریح کنم .

وضع تبلیغ بهائیان

بر ارباب صبر و روشن است مبادی عالیه و شرایع متقه و اصول مقدسه که از خلق قوم یکفر پیغمبر یا فیلسوف برای سعادت بشر ظاهر و منتشر می کرد چون از مبدء حق ظاهر میشود و از منبع صدق بروز می کند احتیاجی بخدعه و تدویر و دسیسه و حقه بازی ندارد برهان او صدق او است و جهة پذیرفته شدن او علو او است و بهر طور هست بالاخره عالم انسانی بقبول انمبادی

و تعالیم محتاج میشوند و خودشان بطیب خاطر آن را میپذیرند و چون طوق زرین بگردن عبودیت خویش می نهند دیگر گوینده اصراری در پذیرفتن او ندارد و ابرامی در ثبوت قیادت و ریاست خویش بخرج نمیدهد بلکه با ضروره علوکلام متکلم را بلند میکند و مقام او را در قلوب وافتده ارجمند مینماید

اما اگر اینطور نباشد بلکه جاه طلب و خود پسندی ارزوی مقام بلندی کند یا شغالی دعوی طاوسی نماید و مبادی مشثومه را یا از خود جعل و یا ازدیگران سرقت نماید وخواهد جمعی را بقبول آن دعوت کند باید خیلی زحمت بکشد و بسی نیرنگها بکار ببرد تا بمقاصد شوم خود آن هم موقتاً موفق شود حسن صباح چه زحمت ها کشید و چه طرحها ریخت و چه رنجهای بیشمار برد تا موقتاً باغواهی جمعی نائل شد و گروهی را تاع و مرید امال خود نمود

در اینجا نمی توان بما ایراد کنند که مکر انبیاء و مربیان و معلمین اخلاق حسنه زحمات نکشیده اند ؟ چرا ما معتزیم که ایشان زحمات بسیار کشیده اند و رنجهای بی شمار برده اند و لیکن الام و زحمات آنان اغلب الام و زحمات روحانی بوده است که می دیده اند شخص نا بینا رو باتش سوزنده حرص و هوا میرود و شخص غافل بی بصیرت بدره هولناك ظلم و جفا پر تاب می شود و نا گزیر بودند خون جگر بخورند و زحمت و سوزش قلبی به بینند و * واعلی الرسول الاالبلاغ المبین * بسر آیند اینست که برای انبیاء و معلمین بشر که رحمت محضند دیدن چنین ظلم و جفائی از يك ظلوم و جهولی که خیر خود را از شر خود تمیز ندهند نسبت بخود سر زند عذاب الیم بشمار می رفت

اری میرزا عباس نیز برای تسجیل کپریائی و الوهیت پدرش میرزا نقشه های غربی کشید و طرحهای جدیدی ریخت تا بدین وسیله بتواند احفادان شخص اول قریب خورده را در بیدار ظلمت و صحرای غفلت بکاھداری کند این است که طرز محافلی در هر شهری ریخت و وظیفه برای آنها مقرر و معین نمود که بکارنده برای استحضار قارئین شرح انعقاد محافل و وظائف آنها را مجعلاً مینگارم

محفل روحانی

ضروری و حتمی است که باید در هر شهری محفل روحانی منعقد شود و آن محفل مرکب از نه نفر اعضاء عامله مهمه بهائی است که هر سالی یکمرتبه باید سی و دو روز بعد از نوروز از جانب بهائیان آن شهر منتخب شوند و در هر شهر و دهی می باید این محفل منعقد گردد مخصوصاً امر اکید شوقی افندی صادر که در هر شهر و دهی که عده بهائیان به نه نفر رسید همان نه نفر باید محفل روحانی شوند و وظائف محفل روحانی را که بعداً شرح میدهم اجرا نمایند هر چند بکارنده وقتی در کلکته بودم عده بهائیان آنجا فقط شش نفر حمال ذغال کش بودند و معین محفل روحانی داشتند بلکه علاوه از آن که وظیفه محفل روحانی را که مکاتبه کردن با شرق و غرب باشد انجام میدادند يك مجله هم باسم الیها انتشار دادند باینمعنی که یکنفر سیدقاسم علی نامی که فقط در میان آنها با سواد بود ریاست و قیادت بان پنجنفر حمال داشت و خیلی معسر و پریشان بود این مجله را نوشت شاید بدین واسطه ارتزاق کند و از بهائیان بمبئی و مرکز حیفاً اعانه بگیرد نسخه اول را که بزحمات چند تمام کرد

به بمبئی و سایر جهات فرستاد و وجهی استفاده کرد و دیگر توانست نسخه دوم را بنویسد اما ذکر مجله البها که از افق معارف بهائیان کلکته طلوع کرده تا دو سال بر جسته ترین اخبار بشاوت انگیز محافل روحانی بود که بیکدیگر می نوشتند و معجزات امر را بیکدیگر گوشزد میکردند و چنین جلوه میدادند که بواسطه ازدیاد نفوس بهائی در کلکته نیز مجله تاسیس کرده اند و همین طور مجله نجم باختر نویسنده او مانند کلکته یک نفر است و آن را در ایران چنان جلوه داده اند که بهائیان امریکا از کثرت نفوس مجله امری تاسیس کرده اند در صورتیکه عده نفوس بهائیان امریکا که در جای خود با دلیل گفته خواهد شد بالغ به یکصد نفر نیستند

(وظائف محفل روحانی)

اول مکاتبه و مراسله با مرکز حیف و تمام محافل روحانی بلاد است و مراسلات آنها باید مشتمل بر اخبار مسرت امیزی باشد که میسر قلوب و مهیج نفوس شود باین معنی میباشد از مراتب خدمتگذاری خودشان و سایرین مطالبی درج کنند که سبب تشویق و تشجیع سایر احباب شود که انمراسله را قرائت مینمایند و بهمین طور از اخبار مسرت انگیزی که از سایر محافل بانها می رسد و متلذذ می شوند اقتباس نمایند و در نشریات و مراسلات خود بمحافل سایر همان اخبار را با بیراهی های زیاده تر و عباراتی شور انگیز برای سایر محافل بنویسند

و چون اصل غرض محفل روحانی در مراسله با محافل شرق و غرب فقط ایجاد روح اشتعال و انجذاب در نفوس است لذا در جامعه بهائی مقرر و حتم است که حتی المقدور از اشعار اخبار محزنه که سبب کدورت قلوب و خمودت نفوس بهائی می شود و لوراست

باشد خود داری اند و نویسند و بالعکس اخباری که سبب تهییج و تشویق جامعه بهائی میگردد ولو دروغ باشد بهر طور میتواند بنویسند و دران زمینه قلم فرسایی کنند این است که با لطمه باب دروغگوئی برویشان بازگشته والی الحال بهر و جنجال خود را نکه داری کرده و خویشتن را بدین دروغهائی که سالها شنیده اند دلخوش میدارند و دروغ پردازی حضرات بهائی شکفت نیست چرا که اینها بارهمن دارند و برکن شاخسار

درختی که تلخست و برا سرشت * گرس برنشانی بیاغ بهشت
ور از جوی خلدش بهنکام اب * به بیخ انکبین ریزی و شهداب
سر انجام کوهر به کار آورد * همان میوه تلخ بار آورد
بدیهی است شجره خبیثه آذب و افتراء هر جا غرس شود
جز میوه کذب و افتراء ثمرة نخواهد داد * و محض استحضار
قارئین صورت یگی از مکاتیب، محفل روحانی را که به محافل روحانی
سایر بلاد نوشته است درج می کنیم

نمونه از مراسلات محفل و روحانی

ارواحنا لكم الفداء بعد از حمد و ثنا و شکر و بها بدرگاه
خالق ارض و سماء منزل کتب و مرسل رسل حضرت جمال
قدم و نور اقوم و اسم اعظم روح العالمین لترا ب اقام ارقم الفداء
و اظهار عبودیت و فنا باستان مقدس غصن اعظم و روح اقوم
و نور اقدم صدر مجرد اسماء و قبله اهل بهاء من طاف حوله
الاسماء اعنی حضرت عبد البهاء روح الوجود لمظلومیته الفداء و
ابراز خضوع و خشوع و نیستی بحت بات بساحت قدس قبله اهل
راز و غصن ممتاز حضرت ولی امر الله ارواح العالمین لاحبائه
الفداء معروض می دارد در این ایام جدیدی در عالم تأییده

و حرارت غریبی در قلوب پیدا شده گروه بگروه و دسته بدسته برای فحوص و تحقیق میایند و در ظل شریعت جمال قدم جل ذکرة الاعظم وارد می گردند از کثرت واردین باین دین مبین و از شدت عطش طالبین این ماء معین هنگامه غریبی پیدا شده و زمزمه عجیبی نمایان گشته * ولوله در شهر نیست جز شکن زلف دوست * فتنه در افق نیست جز خم ابروی یار * الحمد لله و عود کتاب اقدس رسیده و فرموده حضرت بهاء الله جل ذکرة الاعظم (سترون الکل فی ظل امر الله) ظاهر و باهر گشته روز بروز اشراق شمس محبت الله تابنده تر و سحاب اهل ضلال و حجاب را پراکنده تر می نماید

برای مبلغین مجالی باقی نیست از همه افاق نعره این المبلغین بلند شده و گروه بگروه همه روزه در کھف امان شریعت جمال مبارك وارد می شوند و در ظلال سندره منتهی و شجره طوبی ماوی می گیرند در این اوقات کاملاً ایه و تدخلون فی دین الله افواجاً مصداق پیدا نموده منجمله از اشخاصی که در این ایام پرده اوهام را دریده و بنور ملک انام منور گشته و جزء اغنام الهی گردیده یکی از علماء معروف درجه اول است که بر اثر دو سه جلسه صحبت بنور یزدانی فائز گردیده و از عبده اصنام کناره گیری نموده و محراب و منبر را ترك گفته و اینک دیوانه وار بنشر تعالیم مبارك مشغول است و دیگر آنکه یکی از اشراف و اعیان نیز بر اثر ملاقات مبلغ امر الله و ناشر نغمات الله ... جام سعادت را نوشیده و سرمست باده محبت الله شده است

و دیگر آنکه در این اوقات بشارات روح انکیز از همه افاق چون غیث ها طل می ریزد و اخبار مسرت امیز از شرق و

غرب می‌رسد که فلاسفه و بی‌زبانان عالم تصدیق کرده اند که حیات بشر فقط منحصر بقبول کردن تعالیم جمال قدم است از اینجهت اهالی هر اقلیمی نهضت غربی نموده اند که باید علم صلح عمومی بلند شود و رایت یا بهاء الاهی در افاق مرتفع گردد و دیگر آنکه حضرت اواره [۱] علیه بهاء الله الاهی بشمله محبت الله اروپارا مشتمل نموده و شب و روز در کنفرانس های بزرگ اروپا به نشر تعالیم مبارک مشغول است و دسته بدسته برای فحص و تحقیق میروند و بنور الاهی فائز میگردند و يك نسخه از متحد المال های محفل روحانی حیفا برای قرائت و زیارت ان سواذج وجود لفا فرستادیم که در ان متحد المال عین مکتوب حضرت اواره که از لندن فرستاده مندرج است و دیگر از بشارات آنکه در این ایام ملکه هولاند بر اثر ملاقات مسس... آیتان آورده و مستقر سلطنت و عظمت خود را وداع گفته برای تبلیغ با آمریکا رفته اند

دویم — وظیفه محفل روحانی رتق و فتق امور بهائیان است یعنی بهائیان در هر مورد مکلفند به محفل روحانی رجوع کنند و هر حکمی را در هر قضیه محفل روحانی داد واجب - الاطاعه خواهد بود از این جهت است که در هر شهری چند نفری هستند عضویت محفل روحانی را بهر قیمتی هست از دست نمیدهند و همیشه محفل روحانی را به عقد دائمی خود نگاه داشته اند .

و محفل روحانی کمسیون های دیگر را برای اداره کردن بعضی مقاصد با سامی مخصوصه وضع کرده و هر کدام متصدی خدمتی می شوند که در تحت نظارت و دستور محفل روحانی

ان مقصد و خدمت را انجام دهند و در ساق اسامی انها محفل بود و اکنون شوقی افندی انها را اجنه می گوید * محفل نورانی محفل تقدیس * محفل تهذیب * محفل نشر نفحات * محفل نطق * محفل درس تبلیغ * محفل درس اخلاق * محفل کمیته مدرسه تربیت * محفل خادمین اطفال * محفل ملاغانی * محفل تبلیغی * محفل گلستان جاوید *

بر قارئین محترم شبهه نشود که کثرت این محافل و این اسامی دلیل بکثرت نفوس بهائی است

نه چنین است چرا که اینگونه محافل فقط در طهران و همدانست که دارای دو بست سیصد نفر بهائی است و در سایر بلاد چنانچه اشاره شد بقدر اکه یکی دو محفل رسمی تشکیل دهند جمعیت ندارند و در طهران نیز بعضی از بهائیان عضویت پنج محفل و شش محفل و هفت محفل را دارد مثلاً امشب در محفل نورانی میرود که عضو است و فردا شب در محفل تقدیس میرود که عضو است باینطور تمام شبهای او در عضویت محافل بخدمت امری صرف می شود و بعلاوه این اجتماعات و محفل بازی را برای سر گرمی و دلخوشی خود قرار داده اند که عده بهائیان بهمین بازیهای عضویت محفل و ریاست محفل و منشی گری محفل خود مشغول و ریشخند شوند و پراکنده نگردند

و من خودم تأثیر این مسئله را در اغلب جوانان بهائی دیده ام یعنی همان جوانی که قدری آگاه گردید باینکه تمام اینها حقه سازی است و سایرین پی بردند که او باصطلاح خودشان مخمود شده از را در چندین محفل عضویت نامزد کردند در يك محفل رئیس شد و در محفل دیگر منشی و در محافل دیگر

جزو اعضاء رئيسه كرديد كه همين گرفتاري هاى محفلى باى بند او شده و شهرت رياست كه در نهاد بشرى است دامن كير او كرده بر رياست همين محافل قانع شده و اظهار عقیده خدش را نمي نمايد

بارى محفل مبلين كه ميرزا عباس انرا موسوم به محفل نوراني كرده و شوقى افندي انرا به لجنه تبليغى موسوم داشته عبارت از يگنده از فضلاى بهائى است كه قوه تحرير و تقرير داشته باشند و بتوانند از عهده انجام وظيفه برآيند و معلوماتشان نسبت بسائر بهائيان زيادتر است از اينجهت آنها مبالغ ناميده شده اند و وظيفه حضرات اداره كردن محافل ملاقاتى و تبليغى است

محافل ملاقاتى و تبليغى

بهائيان را دو محفل ديگر هست يكي ملاقاتى و ديكرى تبليغى محفل ملاقاتى اختصاص بخود بهائيان دارد و با اصطلاح خودشان نبايد اغيار در ان وارد شود بلكه خود احباب هفته يگرتبه در انجا مجتمع ميشوند و از آثار و الواحى كه در آنها ذكر الهيت ميرزا و كبريائى او نوشته شده است يگفر با تعنى و ازان مى خواند و سايرين گوش مى دهند و ضمنا هر کدام يك سمجزه و خارق عادنى از ميرزا يا از پسرش ميرزا عباس ذكر مى كند و بساير ملال طعنه ميزنند كه چرا محتجب مانده اند و آنان نيز مانند بهائيان كوسفتند نشده اند اگر كسى در ان محفل اختصاصى ملاقاتى تواند وارد شود منظره غريبى مشاهده مينمايد و صحبت هاى شگفت ايرزى مى شنود و به يقين ميبين مى فهمد كه كرساله پرستان عهد موسى افسانه تاريخى نبوده بلكه حقيقت بوده و واقعيت داشته چه كه در ان منظره مى بيند و مى شنود متايدى را كه

اینجا شاید یکی از آن عاقل تبلیغ باشد که در باغ شیخان
منعقد شده که خود میرزا عباس مبلغ است

سامری های سه هزار سال قبل نگفته و نکرده اند و از این گونه
عقاید بیزار بوده اند

اما محفل تبلیغی مرکب است از يك نفر صاحب خانه و
يك نفر مبلغ و یکی دو نفر واسطه که مبتدی را در آن محفل
با انواع دسیسه میاورند .

برای آنکه مطلب بهتر واضح شود و در اتیة جوانان واقف
گردند که بعد ها دعوت انشخص واسطه را نپذیرند و در اندام
شوم گرفتار نشوند عرض میکنم که آن واسطه عیناً شخص بهائی
است که برفیق مسلمان بی اطلاع خود میگوید * سبحان الله نمی
دانم تکلیف چیست دیشب مرا به خانه بهائی ها بردند و تا سه
ساعت مبلغشان صحبت میکرد و صحبت های خوبی بود که ادم
مبهوت میماند اگر آن رفیق مستمع در جواب او بگوید مزخرف

می گویند نباید ابداً گوش بحرفشان داد فوری تصدیق می کنند و میگویند بلی من هم فهمیدم تمام مزخرف بود ورشته کلام را قطع میکنند .

و اگر آن رفیق خشوتی نکند و استفساراً بگوید چه می گفتند ؟ او مشغول می شود بحرف زدن و تبلیغ کردن که چنین و چنان می گفتند و شروع بگفتن يك سلسله داستان مفصلی از دلائل و براهین و معجزات و غیب کوئی آقای میرزا و غیره می نماید و خود را نیز يك حالت مبهوت و متحیری جلوه می دهد که در طلب مجاهده و تحقیق است و سپس باو می گوید شما که فصیح تر و زبان آور ترید امشب بیائید باتفاق برویم و جوابشان بدهیم

بدینواسطه این شخص را فریب میدهد و دعوت می کند و فردا شب متفقاً به آن محفل شوم وارد میشوند و شاید برای بعضی از قارئین محترم در سوانح عمری چنین شبی اتفاق افتاده باشد و آن مبتدی را امشب در آن محفل تبلیغی که فقط برای چنین کسی منعقد شده است وارد می نماید و نخست خودش شروع می کند اولاً بچنگ زرگری کردن و بعضی سؤالات را از مبلغ نمودن همان سؤالات و ایراداتی که مبلغ را در حل جواب انها چابک تر می داند بالاخره امشب هم باینطور واسطه سائل و مبلغ کویند و آن مبتدی بیخبر هم مستمع می شود و گاه کاهی هم صاحبخانه معجزاتی یا از فینه سر میرزا عباس و یا از پشم ریش خود میرزا بکوش حضرات میکند

بالاخره این شخص مبتدی را در تحت نظر میگیرند و اسم او را در محفل مبلغین ضبط مینمایند و او را چندین دفعه دیگر

در چندین محفل میبرد و از نیز چند نفر دیگر از دوستان و اقارب خود را بهرور با خود میبرد بلکه چیزی بفهمد و در این اثناء محفل مبلغین که جداها شرح انرا خواهیم گفت که چنان را برت ها باو میرسد در اطراف این شخص مبتدی مشورتها میکنند و آرائی می دهد کافی محفل را عوض می کند و کافی مبلغ را تبدیل می نماید و کافی طرز سؤال و جواب با او را در خود محفل طرح و تعیین می کند که اینطور سؤال کنند و اینطور جواب بدهند کی ناطق باشد و کی سائل گردد کی لوح بخواند و کی مستمع الی غیر ذلک

و ان واسطه یا ابتدائاً کسی را در نظر می گیرد که با او وفات و خصوصیت کند و بحسن معاشرت با او مرادده نماید که بالاخره او را به ان محفل تبلیغی بطوریکه ذکر شد وارد کند و یا آنکه رفیق خود را در صورتیکه بداند بویچهوجه حاضر نیست ذکر بانی یا بهائی بشنود و اگر بفهمد اینجا محفل بهائی است قطعاً وارد نمی شود بهمانه دید و بازدید او را راه نمون میشود که بالاخره وی را بدان محفل شوم ببرد بهر صورت اینها مکتلفند تبلیغ کنند و اهم طاعات و اعظم عبادات نزدشان تبلیغ است چه ساده از خصوصی که در دست دارند که تبلیغ چقدر مهم است استخلاصی خودشان را از ذلت و اهوان نیز منوط و مربوط بتبلیغ میکنند زیرا درجه عده انها زیادتر شود قطعاً اسارت رذلتشان کمتر خواهد شد اینست که بجان و دل در این راه می کوشند و نظر بهمان ناسفه که ذکر شد در هر فریب خورده عاطفه فرستند کی ایجاد می شود و انصافاً اگر بهائیان اوامر و نواهی مراد و مقتدای خود را در هیچ موقع نشنیده و پیروی نکرده و

نمی‌کنند در مورد تبلیغ و اضلال دیگران که منافع موهوم خودشان
متصور و منظور است و بهیچ‌وجه تسامح و تساملی ندارند .
گاهی مسلمان میشوند که تبلیغ کنند گاهی یهودی می‌گردند
که تبلیغ کنند بکیش زردشت خود را معرفی می‌کنند که تبلیغ
کنند در مجامع یروستانی وارد میشوند که تبلیغ کنند به شکل
باشکال مختلفه حتی ....

پسر یکی از مبلغین درجه اولشان که از ذکر اسم او خود
داری می‌کنم چند سال قبل در مدرسه یروستانی ها می‌رود و
مسیحی می‌شود و غسل تعمید هم می‌گیرد پس از مدتی حضرات
معلوم می‌شود که این جوان دغل باز دروغگو بهائی است و برای
اضلال شاگردان مسیحی که آنها را تبلیغ کند آمده و مسیحی شده
بالاخره زدند و بیرونش کردند .

حالا این اقدام را خودش بطیب خاطر یا بامر پدر و یا اشاره
میرزا عباس کرده نمی‌دانم و ممکن است خودش بطیب خاطر برای
خدمت بدیانت پدری این اقدام را کرده باشد چه که این حرارت
در اغلب بهائی زادگان موجود است اما عجب در این است که باین
همه سعی و کوشش و تبدیل لباس و پوشش باز بطوریکه اشاره
شد در مدت چهارده سال اخیر بیست نفر را نمیتوانند در همه بلاد نشان
دهند که متاثر از این اقدامات و مذاکرات شده و برعهده بهائیان
افزوده باشد بلی این عدم تاثیر از همانست که اشاره شد چون
امری حق نباشد با هزاران تکلفات و تصنعات از این قبیل نمیتواند
استنتاج نتیجه کند

طرز اداره کردن

محل مبلغین محافل ملاقاتی و تبلیغی را

در سابق عده اعضاء محل مبلغین نوزده نفر بود ولی حالیه چون سایر محافل به نه نفر محدود شده است از فضیلتی بهائی نه نفر که مبلغند برای عضویت این محل انتخاب میشوند و وظیفه آنها این است در هر محلی اگر محل ملاقاتی خواستند وائر کنند محل مبلغین یک نفر مبلغ را که درخور اشخاص آن محل است انتخاب میکنند که در روز یا شب موعود برود و برای آنها نطق کند و هر کس داو طلب شود که محل تبلیغی بگیرد از این محل درخواست مینماید تا محل یک نفر مبلغی که درخور مبتدیهای آن محل و رفقای صاحب خانه باشد معین کند مثلاً اگر صاحب خانه فکلی و شخص آواری باشد یکی از فکلی های مبلغین برای آنجا انتخاب می شود و اگر صاحب خانه و مبتدیهای آن محل کاسب باشند یکی از مبلغین کاسب برای آنجا انتخاب و معین میگردد در اینجا متذکر میشوم بدو خانه که یکی در اوائل خیابان علامه الدوله و دیگری چهار سال قبل در خیابان قوام السلطنه محل تبلیغی منعقد بود و چون در این دو خانه میز و صندلی بود اعضاء محل مبلغین چه رقابت هائی داشتند که مبلغ آنجا شوند و چندین سال قبل يك مبلغ معمم ریش بلندی که او را حضرت . . مینامند و از فضل جز اسمی ندارد بلکه مجسمه بلاد و بی شعوری است اما شیخ الرئیس و بوعلی سینای حضرات است و اکنون معلم مدرسه تربیت است در همدان که آن اوقات معلم مدرسه تأیید شده بود با حالت شکوه و اندوهی بمن گفت که من مبلغ محل خیابان قوام

السلطه بودم به محض آنکه اواره وارد طهران شد او را بدان محفل بردند و مرا جواب دادند و این شکوه را بیشتر از آن شخصی میکرد که اواره بمنزلش وارد شده بود و از هر حیث اول شخص اینطایفه بود ولی چون فوت شده از ذکر اسمش خودداری میکنم

باری هر هفته میباید راپرت مبتدیان و طرز سؤال و جواب با مبتدیان و اخذ نتیجه به محفل مبلغین برسد و از آنجا دستور و سر مشق بگیرند و خود راپرت دهند همان مبلغی است که عضو محفل مبلغین است و گاهی می شود که محفل مبلغین وقتی راپرت سؤال و جواب با یکنفر مبتدی تازه را می شنود دو ساعت در آن موضوع صحبت می کند و استهلاک وقت مینماید که بالاخره بجائی منتهی نمی شود و باقی مذاکرات برای جلسه آینده میماند تا آن قضیه حل شود

مثلاً چون راپرت میدهند که وقتی با آن مبتدی شروع به صحبت کردیم در ضمن پرسید اگر بهاء الله چنین مقام مهمی را داشت چرا سید باب او را وصی خود نکرد و میرزا یحیی را وصی کرد ؟ یکی از اعضاء محفل با لحن اسف انگیزی می - گوید ای داد ییاد این شخص ازلی است (چونکه از ازلی ها خیلی خائف و اندیشناکند) یکی دیگر سؤال می کنند صورت باریک و قد وسطی ندارد ؟ میگوید * بلی * میگوید قطعاً او ازلی است چونکه پارسال هم در فلان محفل که من بودم آمد و همین سؤال را نمود .

یکی دیگر میگوید این شخص بهمین علامت که گفتید يك روز هیدم از درب دكان فلان شخص ازلی عبور میکرد یقیناً او ازلی است .

بالاخره هر کدام يك چنین علامت و نشانه برای او ذکر کرده و با اتفاق اراء مقرر می شود که دیگر آن شخص را به محفل نیاورند !!

در اینجا خوب است خود بهائیان قدری متذکر شوند چه تناقضاتی در عقاید و اقوال آنها موجود است اگر فی الواقع لائم میرزا را چنانکه معتقدند غالب و مهیمن بر همه کتب و صحف اسمانی میدانند و کلامش را نافذ و موثر می بینند و همه ملل را مرده بیجان میدانند و تمام فلاسفه و امرا و سلاطین و ساکنین کره را خراطین ارض می پندارند و جمیع نبغاء و متکلمین عالم را در قبال يك طفل بهائی اخرس اللسان می - شمارند و همگی براهین و دلائل را در مقابل يك کلمه میرزا معدوم الاتر می بینند و در این ظهور بقول خودشان کلمه اثبات بر کلمه نفی تقدم پیدا کرده پس چرا از مصاحبت یکنفر از تبعه میرزا یحیی یا یکنفر از تبعه میرزا محمد علی متوحش و اندیشه شك میشوند و میرزا عباس صحبت آنها را سم مهلك دانسته و پیر دامنش را از هم نفسی با آن ها نهی شدید فرموده و از قضایا هر يك از بهائیان صحبت آنها رسیدند افلا از قید بندگی و تبعیت میرزا عباس و پدرش کناره گرفت و بقول میرزا عباس بموتی (۱) شد در صورتیکه تبعه میرزا یحیی و تبعه میرزا محمد علی نیز چون حضرات بنحوی دیگر اسیر خرافات و گرفتار موهوماتند و برای آنکه قلم از سطور ادب و عصمت خارج نشود می گویم : همینقدر شیر خالدار برادر یلنك است

۱ یموتی ضد یحیائی است میرزا تبعه برادرش میرزا یحیی را یموتی نامیده چنانچه مرحوم آقا نجفی را ابن الذلب و مرحوم امام جمعه اصفهان رارقشاء نام نهاده !!

محفل تقدیس

محفل دیگری دارند موسوم بمحفل تقدیس وظیفه این محفل آنست که هفته یکمرتبه يك شام یا نهارى باندازه نه نفر تهیه می کنند باینطور که از بهائیان درخواست کرده هريك در مدت سال تقبل يك اطعام نه نفری بگند و هر کدام وسعت دارند و می توانند به پذیرند متقبل می شوند و اسم انها را محفل تقدیس در دفتری نوشته و تعیین وقت به تراضی محفل و صاحب خانه میشود و ان عده نه نفری که در انجا دعوت می شوند سه قسمند

یکی بهائی است که باطناً فهمیده و پی برده است که این بساط حقه بازی بود و هرچه گفتند دروغ و تذریر بود و هر پیش کوئی کردند معکوس درآمد و هر سعادتى را که بشارت دادند منحوس گردید و لیکن ملاحظاتی هنوز خود را از جامعه بهائی جدا ننموده یعنی نخواسته انها را هم برنجانند اما قهراً و طبعاً از کلمات و اشارات و عدم حضور او در محافل بحضرات بهائی معلوم می شود که این شخص میخواهد از گله کوسفندان جدا شود و ادم کردد انرا باصطلاح خودشان مخمود مینامند لهذا وی را در محفل تقدیس دعوت میکنند شاید بیروکات و اثرات نهار یا شامی (که قطعاً تأثیر او از کلمات میرزا زیادتر است) بتوانند او را در کله نگاهداری کنند

و یکی دیگر مسافری است که از شهری دیگر وارد شده در انجا دعوت میشود تا وقتی مراجعت بشهر خود کرد تعریف اجتماعات بهائی طهران را باره بان ببرد و یکی دیگر همان مبتدی است که چندین جلسه و چندین

محفّل آمده و چون شخص اخلاقی بوده یا در ضمن غرضی داشته که اعتراضی نکرده اقایان یاور نموده که او تبلیغ شده و تصدیق کرده از اینجهت بامر محفّل مبلغین او را در محفّل تقدیس دعوت می کنند تا دران محفّل از برکات لقمه که باو میخورانند واقعا تصدیق کند و چون خودشان کوسقند گردد در واقع به لقمه محفّل تقدیس غسل تعمید می دهند و این سه طایفه فقط باید در محفّل تقدیس دعوت شوند و تنعم گردند

و محفّل مبلغین نیز پس از راپرت محفّل تقدیس که مدعویین این هفته چه کسانی هستند و در خانه کی مجتمع می شوند بکنفر مبلغ و ناطق که صلاحیت ان اشخاص وان محل را دارد بر میگزینند و بانجا می فرستند و ان ناطق و مبلغ هم مکلف است شرح نطق و تبلیغ خود را در جلسه بعد برای محفّل مبلغین بگوید و ضمنا اثرات صحبت خود را دران بهائی های مخموم و مبتدی تازه بیان کنند که محفّل مطلع شود و هر يك از ان اشخاص را بجای خود بشناسد که اگر يك دعوت و طعام کارشان تمام نشده بطعام دیگر دعوتشان کند و خانه که محفّل تقدیس در او ضیافت می کند اگر دارای میز و صندلی و مبل باشد و نسبتا طعام و پذیرائیش از سایرین بهتر باشد در میان مبلغین تقریبا چسان سرفقلى پیدا می کند و در حضور بچنان خانه ییكد یكر تساق میجویند خارج از وظیفه نكارش ما است

و غیر از این محافل محافل دیگر دارند از قبیل * محفّل نشر نفحات * و محفّل اصلاح * و محفّل تهذیب * و محفّل نطق * و محفّل درس تبلیغ * و محفّل خادمین اطفال * و محفّل کمیته مدرسه تربیت * و محفّل کستان جاوید * و غیره

که تمام آن ها مبدأ و مآل برای توسعه امر تبلیغ منعقد گردیده و ما در صدور ذکر آن ها و شرح وظائف آن ها نیستیم بلکه از این قسمت هم که شرح دادم و موجب کسالت خوانندگان شدم معذرت می طلبم .

اما چون مقصود ابطال اعظم براهمین واقوم دلائل آنها که نفوذ است بود تا کزیر شدم شرح تبلیغات و زحمات آنها را مجعلا داده باشم و ضمناً بگویم

نفوذ که برهان اعظم حضرات است که آن را چون شمشیر برنده می دانند و بحکم * السیف اخر الحیل * برخ هر کس می کشند و تکیه گاه اصلی و حقیقی آن ها است ابتدا در بین نیست و ظهور و بروزی ندارد چرا که با این زحماتی که در راه تبلیغ کشیده و می کشند وجه مبلغ ها خسارت تبلیغ را داده و می دهند در این مدت چهارده سال که نگارنده از جامعه آن ها مطلعم هنوز ده نفر را توانسته اند تبلیغ کنند که حقیقه مانند خودشان بهائی شوند و تا آخر ثابت و برقرار بمانند

بلی در این مدت ۱۴ سال بقدر ده نفر در میان آنها وارد شدند و چون از حیث علم و دیانت و معروفیت از خودشان مهذب تر بودند مقام ریاست و قیادت و برتری را هم جانشین شدند ولیکن چون حقیقتاً خدا طلب و حقیقت جو بودند و باغوا و مغالطه حضرات گرفتار شده بودند هر کدام بنوبه خود یکی بعد از دو سال دیگری پس از سه سال و دیگری پس از چهار سال فهمیدند و برگشتند .

نگارنده شرح احوال یکی از آن ها را برای مزید اطلاع قارئین بجای خود خواهم گفت که بچه دلائل مغالطه آمیزی

قریب خورده بود و برای فحص و تحقیق نزدیک تر رفته و در میان حضرات وارد شده بود بالاخره پس از محرمیت با حضرات بشناج اعمال و سستی دلائل آن ها واقف شده آن جامعه پرازفساد و بدبختی را وداع گفته مراجعت نمود

باری خود بهائیان هم معترفند که در اینمدت چهارده سال بهائی تازه واردی ندارند و اگر چند نفری هم بود بر کشتند و بعید نیست نفوذ ایشان هم مانند پیش کوئی ها که با پس کوئی بود و یا معکوس شد نفوذشان هم معکوس باشد

نکارنده از برکات و اثرات همین نفوذ جمعی از خود بهائیان و بهائی زادگان می شناسم که برگشته اند و بد میگویند ولیکن چون پدر و مادر یا اقوام بهائی دارند اظهار می کنند و خود بهائی ها هم میدانند و آنها را مخمود نامیده که گاه گاهی به محفل تقدیس هم دعوتشان میکنند تا از برکات و آثار لقمه آتش ایمانشان روشن و مشتعل گردد !!

نفوذ

کلام متینی که از قلب تراوش کند و از افق راستی طلوع نماید و موجب سعادت بشر گردد بدون هیچ حیل و دسیسه و خدغه و نیرنگی در قلوب موثر می شود و نفوذ می کند و تاثیر و نفوذش هم الی الابد نیست و ابداً آن موثر از آن متأثر انفکاک پذیرد مانند حس ملکات حسنه و قبیح ملکات رفیده که جز احکام عقلی است چون با حکم عقل و قبول انسان توأم است اول گوینده که زبان فطرت بود قباحث ظلم و حسن رد و دیعه را سرود موثر شد و در شمنونده تاثیر کرد و آن اثر در این متأثر الی الابد هست

چرا که از سازج فطرت ادا شده و از حلقوم انسانیت ظهور نموده است و این تاثیر و نفوذ را نمی‌توان کسی بخود نسبت دهد یا از معجزات خود بشمرد چه که بحکم فطرت عاطفه انسانیت مقناطیس همان حکمتست * ظلم قبیح است و رد و دبه مستحسن حکم عقلی است نفوذی که جزء معجزات شمرده شود اگر پیدا شود (و حال آنکه هرگز پیدا نمی‌شود) امر و حکمی است که برخلاف فطرت و نهاد بشری صادر شود و بدون هیچ اغراض ظاهری مؤثر واقع شود و نفوذ پیدا کند

مثلاً متکلمی فرضاً برخلاف ناموس فطرت و عقل اگر بگوید ظلم خوب است و رد و دایع بد و این گفتن حقیقه تاثیر کند و ماهیت اولیه بشر را که بعکس او قائل است تقلیب کند معجزه است

ایا چنین تاثیر و نفوذی در بشر است که بتواند قلب ماهیت کند ؟ بدیهی است نه — پس نفوذ باین معنی که گفته شد محال و ممتنع است

اما نفوذ و تاثیر باینطور که متکلم سخنی آغاز کند یا مبادی تعلیم دهد که موافق ناموس طبیعت باشد و جنبه تاثیر و قبول بخود بکیرد خیلی زیاد و موجود است نهایت آنکه در بعضی شدید است و در بعضی خفیف در بعضی زیاد است و در بعضی قلیل باز میگوئیم فطرتاً بعضی اشخاص جواد و کریم خلق شده اند و بعضی دیگر بخیل و لئیم بعضی شجاع و متهور و بعضی جبان و خائف بعضی تند خو و خشن و بعضی حلیم و بردبار یا نفوذ و تاثیر توانسته است انشخص بخیل را جواد و کریم کند ؟ یا ان شخص جبان را شجاع و متهور نماید ؟

آمده اند که اگر بشر متابعت حقیقی از ان تعلیمات بنماید تا درجه می تواند خود را معادتمند کند و شاید اختلاف مراتب ایمانی که در آیات و اخبار مصرح است اشاره باختلاف مراتب فطرت انسان باشد.

باری مقصود از نفوذ و تاثیر نفوذ و تاثیر عادی و اصلاحی است که باعث تلخیص و تمهید می شود و آن در هر مراد و مرشدی بوده و در هر استاد و شاگرد دیده می شود و در هر بزرگ و کوچکی موجود است نهایت آنکه در انبیاء و فلاسف و مورالیست ها بیشتر است و بهائی ها نمی توانند نفوذ پیروان را مانند نفوذ کلمه خانم انبیاء جلوه دهند برای آنکه آن حضرت در آغاز دعوت خود علی رؤس الانهاد کتابی آورد و مبادی تعلیم داد و روز بروز خود آن کلام چنان مؤثر شد که بیست سال نگذشت که تمامی اهالی مکه و مدینه و طائف و یمن و اطراف حوش شدند و سی سال طول کشید که دو ثلث جمیع رؤس و زمین ایمن آوردند.

ولیکن پیروان مانند همان تاجری است که روز اول سرمایه باو دادند و بعد از هفتاد سال تجارت و زحمت علاوه از آن که سرمایه چیزی نیافزوده سه ربع آنرا بر باد فنا داده یعنی از دستش رفت و بکمر از سرمایه بدستش باقی مانده چنانچه قبلا اشاره کردیم که در موقع دعوت و انقلاب سید باب جنبشی برای تفحص و تحقیق رفتند و هنوز در مقام فحس و تحقیق بودند که فتنه بالا گرفت و کار بچنگ و جدل و قتل و قتل رسید و آن اشخاص مجاهد و متفحص بوزده شدند و چاه ها را قبول نکرد و اولادشان بدست پیروان فتنه افتاد و بدست پیروان

خود بهائیان که اولاده همان بابی‌های روزاولند عده ایشان کاسته شده و یکره‌ی بیشتر باقی نمانده است

خسارت میرزا

اینجا هر دانشمند زیرکی می‌فهمد که خیلی بمیرزا خسارت وارد آمده است یعنی اگر کسی تنبلی کند و عیش و عشرت نماید تا دولت از دستش برود چندان غصه و اندوهی ندارد میگوید بر اثر نماون و غفلت و تنبلی خودم بود که نمیخواستم تن بزحمت دهم تا ده را بیست و صد را دویست نمایم ولی خیلی جهة میرزا مشکل است که خودش و میرزا عباس پسرش چقدر حقه‌ها بکار بردند و چه بیرنگها زدند و چه محفل‌ها اراستند و چه دروغها انتشار دادند و چسان اغنام خرد را بامروز و فردا و عنقریب چنین و چنان می‌شود و سال دیگر فلان و بهمدان می‌گردد نگاه داری کردند بالاخره بجمعی معلوم شد و برگشتند و بان جمع قلیل نیز دو سال دیگر یا ده سال دیگر معلوم خواهد شد و چنانکه سه ربع این سرمایه از دست میرزا و میرزا عباس با آن مهارت و تجار بی که داشتند رفت و معدوم شد این ربع دیگر نیز از دست جناب شوقی افندی خواهی خواهی می‌رود

اگر چه نگارنده شوقی افندی را جوان خوب بیچاره می‌دانم و خیلی مقام علمی و اخلاقی او بهتر از میرزا و میرزا عباس است و شاید اگر خود ایشان در بدایت بجای میرزا یا میرزا عباس می‌بودند نه فریب از دیگری می‌خوردند و نه دیگران را فریب می‌زدند و رضا نمی‌دادند این همه آدم بی‌کناه کشته راه هوا پرستی و خدا بازی و شریعت سازی او شود و

شوقی افندی

برای شهوت خدا شدن هزاران خانمانهای تعجب بیچاره را بیاد فنا بدهد.
ولیکن آن ها کردند و بزیر خاک رفتند و خدائی اندوخته
مهیا شده برای ایشان بمیراث باقی مانده است و جمعی کوسفند
خور او را گرفته اند ایشان هم چاره ندارند و انصافاً هم در عالم
مادی نمی توان از چنین دولت هنگفتی صرف نظر نمود و این
کوسفندان شیربده را رها کرد و از کشت و پشم آن ها صرف نظر نمود.
گوش به بینی و دست از طرنج بشناسی و روا بود که ملامت کنی زلیخا را

رجوع به حجیت نفوذ

نقوذی را که بهائیان برای اثبات صدق میرزا برهان
لاح و حجة قاطعه قرار می دهند و بدان برهان می خواهند
دیگران را تبلغ نمایند و بقتضیت سید و خدائی میرزا ساکنین
زمین را مانند (۱) ساکن ملاء اعلی قاع و معتقد نمایند
به بچرخه درکار نیست و اگر نفوذ باین معنی را که پیروی و اطاعت
تابع برهان صدق متبوع میشود قائل شویم لازم میاید که جناب
میرزا از عرش عظمت کبریائی پائین بیاید و پیروی و اطاعت از
غلام احمد قادیانی کند چرا که نفوذ در او بیشتر است زیرا غلام
احمد قادیانی بانکه بعد از سید باب و میرزا دعوت کرده و دعوی
مهدویت نموده و مدعی مقام الهام شده تبعه و مریدان او بیشتر
از تبعه و مریدان سید باب و میرزا است و برای اینکه بهائی ها
کور شده اند که فقط جمال میرزا را به بینند و کر شده اند تا لحن
ملیح میرزا را بشنوند و البته سخن مرا باور نمیکنند بلکه محسوسات
را هم انکار مینمایند تا کزیرم از لحن ملیح خود میرزا دلیلی برای
شدت نفوذ غلام احمد قادیانی بیازم تا بهائیان بشنوند
در کتاب اشراقات منطبعة در بهائی در سطر آخر صفحه
هفتم میگوید

نفسی از اهل سنت و جماعت در جهتی از جهات اعداء
قتضیت نموده و الی حین قریب صد هزار نفس اطاعتش نمودند
و بخدا متش قیام کردند قائم حقیقی بنور الهی در ایران قیام بر
امر فرموده شهادت نمودند و باطفااء نورش همت کماشتند و

عدل نمودند آنچه را که عین حقیقت گریان است
باری چون حقیقت نفوذ دانسته شد لازم است بدانیم این
عده مختصری که بهائی شده و دور این کاسه جمع شده اند چه
طبقه اشخاصی هستند

بهائیان کنونی از چهار طبقه اند

بهائیان کنونی که از اولاد و احفاد اشخاص اولی است که به
دست غول مبتلا گردیده بود چهار طبقه اند که وقتی بحقیقت
تاریخ بنکریم و اصل قضیه را روشن سازیم بخوبی معلوم میگردد
که تابعیت این غول نیز با علل دیگر توأم بوده که توانسته مختصر
شکاری کند و اشخاصی را بدنبال خود ببرد نه آنکه این غول
قرن نوزدهم بقدر هنرمند و چالاک بوده که مانند غولان قرون
اولی و وسطی بتواند فقط هنر و لغات خویش جمعی را مانند
حسن صباح قریب یا مثل غلام احمد قادیانی جمعی از اسلام
و مسلمین را به تبعیت خویش ملزم کند که مهدویت و اعتراف
نمایند اینست که احوال روحیه این چهار طبقه مردمی که گروه
بهائی را فعلاً تشکیل داده اند ذکر کرده قبلاً و حکم قضیه را
بوجدان پاک و دانش تابناک قارئین واکندار می نمایم

زردشتی

یک طبقه از بهائیان زردشتی هستند که یک هزار و سیصد
سال است از هر سعادت دور و از هر دانش و معلوماتی بی
نصیب و مهجور مانده اند حتی تاریخ ملیت خود را هم نمی -
داشتند فقط بعضی از سلاطین کیان و سامان و زردشت را انبیاء

خود می دانند و از آنان نیز آثاری که حقیقه بتواند این ملت بی خبر را اداره کند بدست نیست اگر کسی کابلا با آنها هم نشین شود و از عقاید و عادات آنان آگاه گردد می داند بچه اوام و خرافاتی مبتلا شده اند و چنان بمظالم طاقت فرسای دستوران و راه زنان گرفتار گردیده اند و دستوران ائین و کیش را بهوا و هوس خویش چنان واژگونه نموده اند که اگر به ائین کرش نشان دهند او را باز نشناسد

مثلا اثر یکمرد از آنها میمیرد دستور چندین قسم پول می گیرند تا آن مرده و ابدخمه فرستد سپس می گوید این بیچاره مرتکب گناهی بزرگ شده است که هنوز کلاغ او را نخورده است و بدین بهانه پول دیگر می گیرد تا طلب مغفرت کنند و نمازی برایش بخواند شاید کلاغ سر مرحمت ایدو جسدش را بخورد روز دیگر می گوید چشمش معصیت و خطائی کرده که کلاغ او را طعمه خود قرار نداده و اکنون چشمش نگران است تا کی طعمه او شود دو باره پولی میگیرد و نمازی می خواند تا کلاغ چشمش را هم بخورد باری ملتی که اینقدر سطحی باشد و دستخوش چهارنفر دستور حيله باز گردد ملتی که اینقدر بی معارف باشند که بتواند تاریخ خود را ضبط کند و فقط کتاب شاهنامه فردوسی که یکی از شعرای اسلام است تکیه کاه تاریخی آنها است یعنی از خودشان چیزی ندارند و علاوه از اینها در زیر دست بعضی از مسلمین یزد و کرمان واقع شوند که آنها را گیر نامیده و تحقیر کنند چه بعید است قدری بصحبت های میرزا و مبلغین او میل نمایند و بیزه حکامی که بایشان گفته شود الحمد لله از ستم عرب رستیم و از جورشان مستخلص شدیم و دستور یزدانی و و خورشور آسمانی

چون دوره ساسان از ایران برانگیخته شد و میرزا [۱] از اولاد سلاطین ساسان است

بالاخره یکی از آن چهار طبقه یکمشت از زردشتی های دهات اطراف یزد و کرمان هستند که کله اغنام یا کوسفندان [۲] میرزا را تشکیل داده اند و عده آنها همه جهت تقریباً دویست و پنجاه نفرند

کلیمی

طبقه دیگر یهودی هستند که باجه بغض و عناد با اسلام معروفند چه که در نتیجه سلطه و غلبه اسلام و اسارت و صفارت ایشان چنان قلوبشان از اسلام مملو از خشم و غضب گردیده و روزگار چنان مقهور و مغلوبشان داشته که دلتنگی خود را بهیچوجه نمیتوانند اظهار کنند و مراتب بغض و عناد خود را ابراز نمایند ولیکن پیوسته اوزو مندند که موجبات ضعف اسلام پدیدار شود شاید بدین واسطه تشغی صدری حاصل نمایند در چنین صورتی اگر کسی علمی بلند کند که باعث تفریق و تشهیب بجمعیت اسلام شود و سبب تفریق مسلمین گردد البته دشمن ضعیف دلشاد گردیده وی را استقبال میکند خاصه موقعی که بدان یهودی یحنت کشیده گفته شود ما آمده ایم [۳] اولاد اسرائیل را که پرانگیده شده اند

۱) میرزا عباس در الواح زردشتیان پدر خود را از اولاد ساسان و در الواح یهودیان پدر خود را از ریشه یشی «یشوع» معرفی مینماید !!
۲) میرزا در بسیاری از الواح خود تبسمه و مریدان خویش را اغنام الهی یعنی کوسفندان خدا و خود نیز در بسیاری از موارد دعوی الوهیت کرده است از اینجهت ممکن است بهائیان را کوسفندان میرزا گفت
۳) مفهوم عبارات در الواح و کلمات میرزا است

جمع کنیم و بیت المقدس را ترسیم کنیم و صهیون را تعمیر نماییم و سلطنت یهود را مستقر فرمائیم

بدیهی است یهودی ذلت کشیده محنت دیده مانند همان شخص منورالفکر که بشارات زمال را دروغ می داند ولیکن چون بنفع او گفته شده مسرور می شود و مایل است که اخبار او راست گردد اندک تمایلی پیدا می کند

و در دخول در مجامع و محافل بهائیان سه فایده مسلم برای خود تصور داشته یکی آنکه لااقل سیاهی لشکر دشمنی می شود که بر ضد اسلام قیام کرده و رایت تشنیت و تفریق را بلند نموده است دوم آنکه از مسئله اجتناب و دوری که در مسلمین شیعه نسبت به یهود بود مستخلص می شوند و با آنها معاشرت می کنند بلکه وصلت (۱) بینمایند سوم آنکه اگر غلبه و قدرت با بهائیان گردد عجز آنها خودی در حزب آنان وارد کرده باشند و معینان همان جماعت یهود که بقول بهائیان سی سال است بهائی شده اند و بقول خودشان بهائی نشده اند بلکه برای تقویت دشمن اسلام رفته اند هنوز ذبیحه اسلام را نمیخورند یا وقتی که بزیارت قدس می روند چند شبی هم در حفا میروند و مهمان میشوند وقتی بر گشتند بهمین بهائی ها می گویند رفتیم مشرف شدیم !!

این عادت خدعه و تذبذب خصلت دیرینه ملت یهود است که بعد از غلبه قسطنطین و انقراض آنها پیوسته میخواستند بحیله

۱ مواصلت بهائیان مسلم را با یهودیهای بهائی که مبانی بر چه فلسفه و نظر بچه لوحی بود که از میرزا عباس تأکید شد و کی هادر طهران و نقاط دیگر با یهودیان وصلت کردند و انحکم را اطاعت کردند فعلاً مسکوت عنه گذارده و شاید اگر موفق بنکارش جلد دومی برای این کتاب شدم و در اینجا مقتضی شد ذکر شود

و دسیسه ملت مسیحی را که دشمن خود میدانستند ضعیف و نابود نمایند حتی در قرن اول اسلام وقتی که قشون اسلام به مستعمرات روم میرفت و عبورشان در صحراهای غفر بی آب و علف می بود و احتمال میرفت در آن صحراهای غفر به مشکلات بیابی و بی اذرقه کی برخوردند و به مقصد نرسند یهودیان آب و اذرقه بار الاغ ها می نمودند و به استقبال قشون اسلام می رفتند مبادا قبل از وصول بمقصد هلاک شوند و بمقصد خود که سرکوبی دشمن آنان باشد نائل بگردند

حیله های خادعانه و سیاستهای ماهرانه یهود را با مزایائی که در اخلاق ملی آنها است جرجی زیدان که یکی از نویسندگان معروف است بخوبی شرح میدهد

و پس از آنکه اسلام غلبه کرد همان رویه مشثومه را یهودیان تعقیب نموده همیشه در افساد و اخلال بین مسلمین بهر وسیله که دسترس میداشتند کوتاهی نمودند و چون قسمت مهم دنیا را دو ملیت بزرگ (مسیحی) و (اسلام) تشکیل داده و اداره می نمود و در مقابل این دو ملت بزرگ خود را ذلیل و زبون میدیدند و از امکان تشکیل ملیت خود در مقابل این دو بکلی مایوس بودند بدین مناسبت پیوسته مترصد وقت و منتظر فرصت بودند بانواع حیل و تدابیر موجبات تضعیف ملیت اسلام را فراهم کنند لهذا در هر قرن و عصری برویه های مخصوصی خود را در اقلیت های داخلی آنان وارد کرده شاید بدین جهت ملیت قوم اسلام یا مسیح را ضعیف و نابود نمایند و این مورد شواهد بسیاری دارم چون سیاست تصادم و برخورد می کنند از ذکرش خود داری نمودم

خلاصه یهود هیچ وقت فراموش نمی کنند که يك روزی دردتیا سلطنت و ملیت داشته که آن بواسطه ظهور مسیح و غلبه اسلام معدوم شده و ممکن نیست صهیون را که موطن اصلی آنها است بدست دشمن به بینند و از رده نشوند و فراموش نمیکنند که این دو ملت بزرگ بالطبع نمیگذارند حیات سیاسی خود را تجدید کنند لهذا بانواع تدابیر و خیل در تضعیف و امحاء این دو ملت بزرگ سعی و جاهلند و یکی از آن تدابیر بزرگ نمودن اقلیت های داخلی آن ها مانند حزب بهائی و پروتستان است

مطالعه حالات و هویت این ملت و کعب الاحبار و عبدالله این مقفیع که فکر مورخین را مشغول و مخدوش نموده و يك قسمت مهم تاریخ را اشغال کرده بهترین نمونه برای تردستی و چالاکي یهود در اجراء این نظریه است تشکیلات فراماسیون (که در ایران فراموش خانه نامیده می شود) از مخترعات یهود و بدست آن ها احاطه میشود و با اینکه تقریباً دو هزار سال عمر کرده هنوز معلوم نمی توان کرد که چه حالتی را بخود گرفته است

اکنون ما عکس جماعت یهودی طهران را که همان نظریه بهائی شده اند و در یکی از کتاب های اکلیمی طبع و گراور شده بدست آورده در این جا طبع کردیم و هویت آنها و ارادشان را که فعلاً چه میکنند و در چه اداراتی هستند در جلد دوم خواهیم نوشت

مخفی ننماید این عقایدی که در باره یهودیان و زردشتی ها بیان کردم مقصود فقط همان دده اشخاص مختصری است که بواسطه بی اعتنائی بدیانت خویش و بی تقوائی مظهر اینگونه

کلیمنیان بهائی طهران

سخیالات و سیئات گردیدند و الا انهایی که بقایید خود فاملا
 معتقدند و یای بند دیانت و کیش خویشند ایدا اینگونه اوهام را
 نپذیرند و مقامی را برای شخص میرزا قائل نشوند و فرضاً اگر
 سلطنت ساسان را در يك استین خود بگیرد و سلطنت اسرائیل
 را در استین دیگر خود قرار دهد یکنفر زردشتی واقعی یا یکنفر

یهودی متدین قریب نخورد و باین مطالب اغوا نکردد باری عده یهودیانی که بهر نظریه و خیالی دور این کاسه جمع شده اند تقریباً پانصد نفر میشوند .

طایفه اهل حق

طبقه دیگر که اینگروه را تشکیل داده اند طایفه معروف باهل حق اند که درآنسنة عوام علی اللهی نامیده میشوند ولی انها علی را خدا نمیدانند بلکه او و حضرت رسول را نشناخته اند و بولایت امیرالمؤمنین و نبوت حضرت رسول قائل نیستند چه جای آنکه انها را رسول یا ولی بدانند بلکه حضرات اهل حق مانند دروژی های سوریه تاج و مرید يك پیشوائی شده اند که موسوم به سلطان ساق است و در هشتصد سال قبل بوده و قوانین و مبادی برای انها وضع کرده که نسبت ان مبادی بااداب فقرای نعمت اللهی عموم مخصوص مطلق (۱) و بامبادی و اداب دروژی های سوریه عموم مخصوص (۲) من وجه است و حضرات اهل حق همان سلطان ساق را خدا میدانند و او را امیرالمؤمنین علی مینامند و بدین جهت است که عوام انها را علی اللهی میگویند غرض است که علی در اصطلاح انها سلطان ساق است و شبها که میخوانند و بوقبر او که قبله حضرات است میخوانند و قبرش نیز

---

۱ عموم مخصوص مطلق صدق کلی از یکطرف قضیه است مانند « حیوان انسان »

۲ عموم مخصوص من وجه صدق جزئی است ازطرفین قضیه مانند « حیوان وایض »

در کنار سیروان بین اورمان و پاوه و خاقان است
و بعد از سلطان ساق دوفر دیگر ابراهیم و بابا یادگار
مقتدای این طایفه شدند که اولی را امام حسن و دومی را امام
حسین مینامند و مرقد [۱] بابا یادگار در کوه دالهو واقع در شمال
شرقی قصر شیرین است

و پس از آنها مصطفی داودان پیشوای آنها شد که وی را
بمنزله ابوالفضل میدادند و بعد داود کبود سوار مقتدای آن قوم
گردید که فعلا هر چه نذر و نیاز دارند برای داود کبود سوار
است و کتاب نوروز را که در قرن نوزدهم مصادف بامیرزا بوده
بمنزله قران میدادند

منجمله از مبادی و کلمات سلطان ساق آنست که حق در
جلباب خلق ظهور میکند یعنی خداوند بصورت بشری جلوه
مینماید و ازینرو در داخله آنها حتم و مقرر است در مجالس که
وارد میشوند میباشد دست حضار را یکان یکان بیوسند شاید یکی
از حضار خدا باشد که در ضمن دست حق بوسیده شود و دیگر
آنکه دیک جوشی دارند که مانند فقراء نعمت الهی با جزئی
اختلافی می دهند و دیگر آنکه روزه آنها سه روز است و بجای
نماز نیاز دارند که بکارنده در صدد شرح و تفصیل او نیستم -
و حضرات اهل حق خیلی ساده و بی اطلاع و عوام و بی
معارفند و الی شنجایی غالباً اهل حق هستند که بکارنده در میان
انها بوده و نمایای اخلاقی آنان قدری آشنا شدم

باری جناب میرزا بهمان حرف های سه پهلوی خود یکی

---

۱ مرقد بابا یادگار را بمنزله کریلا میدادند و میگویند امام حسین حقیقی
آنجا مدفون است و نزدیک مرقد آبی است موسوم باب غسلان آنرا آب زمزم
میدادند

از آنها را می فریبت و راه فریب هم باز است زیرا آنها معتقدند که حق در لباس بشر ظهور میکند و این هم که دعوی خدائی میکند اینست که عده مختصری از آنها بهائی شده و بالوہیت میرزا نظر به پیش گوئی مراد و مقتدای خودشان سلطان ساق که گفته است * بعد ها حق ظاهر میشود * قائل شده اند

خیلی مضحک و خنده آور است موقعی که غزل مرحوم حکیم دانشمند حاجی ملاهادی سبزواری منتشر شد که مقطعش این است :

موسیقی نیست که دعوی انا الحق نشود

ورنه این زمزمه درهرشجری نیست که نیست

فوری دیک حرص خدائی میرزا بجوش میاید و تصور می کنند که میشود ان فیلسوف را نیز مانند دو سه نفر عوام اهل حق بفریبد لهذا کاغذی (لوحی) برای او مینویسد که چنین غزلی سروده اید که زمزمه انی انا الله از هر ذره بلند است . اینک همان دعوی و زمزمه از من بلند است چرا نمی شنوید !! بیان مقصود حکیم سبزواری در توحید باری تعالی و غفلت

میرزا را به نظر و دانش قارئین واگذار مینمایم

باری عده جماعت اهل حق که وارد در طریقه بهائی شده اند همه جهت تقریباً پنجاه نفرند

مشیعہ

طبقه چهارم از مذهب تشیع اسلام است و چنانچه قبلا اشاره کردیم همگی این چهار طبقه از اولاد و احفاد همان شخص فریب خورده اولی است و در اینمدت چهارده سال کسی چندی

وارد در طریقه حضرات نشده است

و در بعضی از ولایات و ممالک کلیه جمعیت بهائی فقط از يك طبقه است مثلاً همدان که نسبتاً مرکز مهم بهائیان است باستثناء سه چهار نفر مسلمان تماماً بهائی کلیبی هستند و همان کلیمی ها که بهائی شده اند زمام امر را بدست گرفته هراقدامی که مخالف روح اسلامیت است میکنند و همیشه بان سه چهار نفری که باصطلاح خودشان بهائی فرقانی هستند طعن میزنند و آنان را در هیچ محفل رسمی عضویت نمی دهند و چون موضوع این کتاب بیان فلسفه فریبندگی و فریب خوردگی است نمی توان در بعض خصوصیات جامعه بهائیان شرح و تفصیلی دهم و لیکن بقارئین محترم وعده میدهم اگر موفق شدیم جلد دومی برای این کتاب نگاشته شود در آن جلد تمامی قصص و حکایات و مشاهدات خود را از سوء اخلاق فردی و اجتماعی این طبقه از مرکز فلسطین تا تمام شرق و ایران من الباب الی المجراب با کراور های مخصوصی و دلائل و براهین بنکارم تا معلوم شود ازادی خواهان چه صدمه بزرگی از این طائفه کشیدند و دولت و ملت ایران چه لطمه جبران ناپذیری از این جماعت که فی الواقع مزدور اجانب بودند دیدند

و همچنین در تمام هندوستان که عدد بهائیان آنجا بالغ به یکصد نفر نیست همگی زردشتی ایرانی هستند که از دهات یزد و کرمان بعنوان جای فروشی در بمبئی مجتمع شده اند و آنان نیز مانند کلیمی ها که عصبیت خود را از دست نداده اند همان تعصب زردشتی را قدری کمتر از یهودیان دارند و دو سه نفر مسلمان که در بمبئی هستند در اکثریت آن ها مستهلك شده و مخصوصاً بان ها راه نمیدهند و بهائی بودن را برای خود يك

اجتماع و مساکی داشته اند و بانطور که بهائیان مسلم بازا سمی از حضرت رسول اکرم یا ائمه هدی میبرند یعنی حدیث یا خبری که از آنها برای مبتدی ذکر میکنند و تظاهرا اسامی آنها را با احترام می برند اغلب از بهائیان زردشتی بمبئی این تظاهرات را هم ندارند بلکه گاهی اوقات خودم از آنها کلمات ناشایسته نسبت بمقامات روحانی اسلام شنیدم حتی بعضی ازان بهائیان سید باب را نیز چندان احترامی نمیکند برای آنکه از اولاد عرب و از زراری سادات است اما میرزا را که ایرانی نژاد می دانند و جناب میرزا عباس هم نسب نامه موهوم او را برای دلخوشی آنان ساسان رسانیده خیلی احترام میکنند و تعجب در این است که این بیچارگان علاوه از آنکه معارفی ندارند بخود الواح متناقض و متباین میرزا عباس نیز آشنا نگشته اند و واقف نشده اند که اگر جناب میرزا از اولاد ساسان باشد دیگر از اولاد یسوع (ا) (یسی) نخواهد بود و اگر بجهة تمایل و رغبت کلیمیان از اولاد یسوع شده و نسب نامه او حضرت یسوع رسیده دیگر دلخوشی زردشتیان بهائی که از اولاد ساسان است بیمورد خواهد بود اکنون که از شرح چهار طبقه بهائیان فارغ شدیم لازم است شرح حال ان یگنفر جوان فریب خورده را بنکاریم

بیان حال یگنفر

در روجرد يك جوان نجیب فاضل معروف درستکاری در طبقه تجار بود که از حیث تقوی و درستی و امانت و دیانت

۱ میرزا عباس در الواحی که جهة یهودیان نوشته نسب پدرش میرزا را به یسوع میرساند!! و در الواحی که جهة زردشتیان مینویسد نسب پدرش را به ساسان معرفی میکند!!

معروف و از هر حیث دارای اخلاق فاضله بود
از آنجائیکه حس حقیقت جوئی در بشر و دبعه طبیعی است
که پیوسته میخواهد حقیقت را بدست بیاورد و شاهد مقصود را
در کنار بگیرد و او نیز از اخبار و اثار و افواه علماء امامی
شنیده بود بلکه از ضروریات مذهب اثنا عشریه میدانست که امام
دوازدهم فرزند امام حسن عسکری غیبت کرده و در آخر الزمان
ظهور می کند و چون اثار و علائم ظهور نیز اغلب ظاهر شده
بود و آن حس خدا جوئی و حقیقت طلبی در ایشان خیلی شدت
داشت این بود که در واقع باستقبال امام زمان رفت یعنی بمرکب
طلب سوار شده با توشه از تقوی و عصائی از توکل و حرزی
از خلوص و دعا و مناجات در وادی طلب حیران و سرگردان
و در بیابان تاریک اوام افغان و خیزان رهسپار دیار مقصود شد
روز های جمعه در خانه خود دعوتی داشت از دوستان
و رفقای که با او در این عقیده نزدیک بودند میآمدند و با کریه
و زاری و انابه و بیقراری دعای ندبه میخواندند و «اللهم عجل
فرج مولای صاحب الزمان و العجل العجل و القوت القوت می
گفتند و یا صاحب الزمان الامان الامان» میسرودند شاید مقناطیس
طلب او آن شخص موعود را جذب کند و وی را مجبور به
ظهور نماید

در واقع مجلسی که اراسته بود کاشف از صفای حقیقت
و خلوص و بیان واقع حالت ایمانی خود و رفقای خدا طلب
حقیقت جوی او بود

ناگاه يك نفر بهائی در بروجرد بود و مطلع شد که چنین
اشخاصی بجهت چنین مقصودی احتفال کرده اند و برای ظهور

امام علیه السلام در روزهای جمعه مجتمع شده دعای ندبه می خوانند و درحقیقت حلقه چشم نیازمندی و خط نظر امیدواری خود را باقصی نقطه مراد و مقصود که ظهور امام مسمود باشد دوخته اند

آن بهائی نیز فرصت را غنیمت دانسته نظر بدستوری که دارد (تا سمع نه بینید لب بسخن نگشایید) گوشهای شنوائی در انجا می بیند از این رو لباس تشیع و دیانت را پوشانیده دران مجمع وارد میشود و دعای ندبه میخواند و الغوث و الغوث میکند و از سایرین بیشتر حرارت بخرج میدهد و اظهارتقوی و دیانت مینماید تا بالاخره با آن شخص همدم و همراز میشود و محرم اسرار میگردد

و وقتی که می بیند موقع رسیده که نیش تبلیغ را با اندام آن بیچاره فرو برد فرو میرد و باو میگوید * راستی راستی ایا خبر دارید ؟ بعضی مدعی هستند که همین کسیرا که فعلا ما برای تعجیل در ظهور او دعای ندبه میخوانیم و ظهورش را از خداوند متعال خواستگاریم در هفتاد سال قبل ظاهر شده و مردم او را کشتند خوب است ما نخست برویم و تحریر حقیقت کنیم شاید انها راست بگویند و ظاهر شده باشد و اگر پس از تحقیق معلوم شد که هنوز ظهور نکرده انوقت میائیم و دعای ندبه را میخوانیم تا ظاهر شود

بالاخره يك چنین صحبت و کلامی با يك ادم متدین خداپرست که یکدقیقه ایمان خدا را بهتر از مملکت روی زمین میداند چه تأثیر میکند همان تأثیری که آتش با پنبه میکند باری آن شخص می پرسد آن که بود ؟ در جواب میشوند

که سید باب بود و پس از او نیز ظهور حسینی شده است (مقصود میرزا است) البته چنین خبری بیک چنین ادم خدا طلب سادۀ که میرسد لا اقل او را در مقام تحقیق و مجاهدت وارد میکند که شرح حال و قضیه را جستجو نماید و بدیهی است هر استخبار و پرسشی که از خود ان بهائی در اینموضوع میکند جز لاف و کزاف و ذکر معجزات و بینات و دروغی بیش کوئی های مصنوعی و بهائی شدن نصف امریکا و ایمان آوردن ثلث مردم اروپا چیز دیگر نمی شود و همین مسموعات چنان ان پیچاره را مضطرب و مندهش کرده بود که شیرازه نظم تجارت و زندگی او آسیبخته شده بود و نظر بعوالم دوستی و یکجهمتی که با من داشت شبی نردم آمد و قضایا را کالاً شرح داد که چنین خبری شنیده ام و نمی دانم چه بایدم کرد اگر اعتنا نکنم و مجاهده و تحقیق ننمایم می ترسم مسئول خداوند شوم و از متمرّدین محسوب گردم و اگر بخوام کامل طریق مجاهدت و تحقیق را به پیامبر رسوا و بی اعتبار بگردم من نیز آنچه میدانستم از لاف و کزاف حضرات باو گفتم حتی این ایه را خواندم * ان جائکم فاسق بنباء فتبینوا اثلاً تصیبوا قوماً بجهالة * و در بیان معنی این ایه بایشان شرح مبسوطی دادم که چگونه سزاوار است شما شخص متدین معتبر با ابروئی بصرف شتیدن حرفهای غیر مسلم شخص نکره باینطور متذبذب و متزلزل شوید صحبت های سری اینطائفه با مثل شما اشخاص ساده بی الایش همانا لاف درغریب است و الا بچه جهه اینحضرات با اشخاص فاضل و عالم و بصیر و مطلع صحبت نمیکند بالاخره باندازه با ایشان از این قبیل مذاکرات شد که آتش طلب و مجاهدتش خاموش

و صحبت آن شخص بهائی را فراموش کرد
اما چندی نگذشت که دیدم زمزمه در اطراف این شخص
بلند شده و از هر طرف بطور نصیحت و اندوز باو هجوم آورده
اند و جهت او هم معلوم بود چونکه نزد هر عالم و مجتهدی که
میرسید نصیباً دلائل نبوت عامه و خاصه را می پرسید و تلویحاً
از اینطایفه چیزی پرسش می نمود و همچنین نزد هر تاجر و
کاسبی از اینگونه سؤالات و مذاکرات را مطرح میکرد.

باری من نظر بخلوص و محبتی که باو داشتم او را بمنزل
خود برده و قدری نصیحت کردم که شما بنا بود ترك كنيد و
تسلیم چهار کلمه حرف بی اساس نشوید گفت چکنم که بهائیان
بچهار دلیل واضح و برهان لائح مرا متزلزل کرده اند که اساس
حقانیت هیچ پیغمبر مرسلی از این چهار خارج نیست و هیچ
حقی را نمی توان جز باین چهار دلیل ثابت کرد (دعوت)
(استقامت) (نفوذ) (تشریع شریعت) و در این ظهور این
چهار دلیل بطور اکمل و اجمل و اتقن و احسن ظاهر و پدیدار
شده است

دعوت

سید باب در سن ۲۵ سالگی علی رؤس الاشهاد در سنه ۱۲۶۰
در مکه معظمه در حضور ۳۶۰ هزار حاج دعوت کرد و گفت
من قائم موعودم و به تمام علماء و فضلاء و امراء و بزرگان
ابلاغ نمود و شدید تر از او دعوت میرزا است که نوزده سال
پس از سید دعوت کرد و برای تمام سلاطین روی زمین لوح
فرستاد و آن ها را به بعثت خود دعوت کرد در صورتیکه دعوت
سایر انبیاء باین واضحی و روشنی نبوده است

استقامت

سید باب در گفته خود چنان استقامتی بخرج داد که بالاخره
 اماجگاه هزاران تیز شد و ابدأ از گفته و دعوی خود تجاوز
 و انحرافی حاصل نمود و همچنین میرزا در دعوی خود مستقیم
 بود تا بادرنه و عکا تبعید شد و ابدأ از صراط استقامت اعوجاج
 و انحرافی حاصل فرمود و شاید انبیاء قبل هم باید درجه مورد
 ابتلاء و ایذاء قوم واقع نکردیدند

نفوذ کلمه

نفوذ که خود برهائی لائح است در این امر چنان
 مشهود و محسوس است که نظیر و مثیل او در ادیان سابقه دیده
 نشده چه که سید وقتی دعوت کرد صد هزار نفر از علماء و
 بزرگان و اخیار و ابرار باو موافق شدند

و هاء الله [میرزا] به محض آنکه لب گشود و دعوت
 فرمود اینقدر نفوس از کلیبی و مسیحی و مسلم و زردشتی و
 سایر ملل باو گرویده اند که حد و حصر ندارد شاید در ایران
 پنج ملیون بهائی است و نصف اهل امریکا بهائی هستند و ثلث
 مردم اروپا نیز بهائی شده اند غرض آنست که از مملکت
 انگلستان و آلمان تا اقصی نقطه چین بهائی شده اند و آن جمع
 قلیلی هم که در دنیا باقی مانده اند و بواسطه حب ریاست و انهمالك
 در شهوت طریق مجاهده را نه پیموده و بقدم طلب و خضوع
 وارد محافل بهائیان نشده تا بدین دلائل قویمه آشنا شوند و بالاخره
 آنها نیز خواهی نخواهی می فهمند و بهائی میشوند

تشریح شریعت

یکی دیگر از چهار دلیل تشریح شریعت است که هر یغمبر مرسلی داشته است و اکنون نیز سید باب کتاب بیان را آورد و تشریحی فرمود و نوزده سال بعد از او (میرزا) آمدند و بیان را نسخ کردند و کتاب اقدس آوردند و آن کتاب حاوی و جامع تمام سعادت بشری است

مثلاً میگوید * ایاکم ان تقرؤوا خزائن حمامات العجم میفرماید * قد کتب علیکم تعلیم الاظفار والدخول فی ماه یحیط هیالکم فی کل اسبوع و تنظیف ابدانکم بما استعملتموه من قبل .

میگوید * من احرق بیتاً فاحرقوه میفرماید * کتب علی کل اب تریة ابنه و بته بالعلم والخط ودونهما

میگوید * اذا مرضتم ان ارجعوا الی الحذاق من الاطباء انا ما رفعنا الاسباب بل اثبتناها من هذا القلم الذی جعله الله مطلع امره المشرق المنیر

میفرماید * کتب علی السارق النفی و الحبس و فی - الثالث فاجعلوا اعلاة فی جبینہ لثلاثیقبله مدن الله میگوید * لا تحلقوا رؤسکم قد زینها لله بالشعر و فی ذلک لایات لمن ینظر الی مقتضیات الطبیعه

میفرماید * من اراد ان يستعمل اوانی الذهب و الفضة لا بأس علیه

میگوید * قد حکم الله لکل زان وزانیة دية مسلمة الی بیت العدل و هی تسعة مثاقیل من الذهب

میفرماید * قد عفی الله عنکم ما نزل فی البیان من وجو
الکتاب و اذناکم بان تقرؤوا من العلوم ما ینفعکم
میگوید * ان عدة الشهور تسعة عشر شهرا فی کتاب الله
و همچنین میفرماید * قد حرم علیکم تقبیل الایادی فی الکتاب
بالاخره این بیچاره ساده ان چهار دلیل را نیک اب و
تای برای من تقریر کرد که کوئی خیال تبلیغ مرا هم میداشت
چه که همان رجزهائی را که ان بهائی خوانده بود و با همان
معجزات و پیش کوئی هائی که از وی باب و تاب شنیده بود با
لحن تصدیق امیزی برایم می گفت

من هرچه در مقام دفاع بر ادم و سخناش را بدلائل
و راهن رد می کردم دیدم که چنان از بهاء الفظ و عبارات
مبرز سر مست شده که بتوان از معانی و حقایق تبیان چون منی
به هوش آید و این خرافات را فراموش کند ناچار با حالت اسف
انگیزی از ارشاش مایوس شدم و انجام روزگارش را به تقدیر واگذاردم.
ولیکن از ان جائیکه او را ادم بی کناه بی تقصیری میدانستم
و سواق حسن اخلاق و دیانت او را در نظر داشتم و بعلاوه
خود را ازاد از هر علاقه حتی علقه ظاهر الصلاحی می دانستم
از مصاحبتش احتراز نجستم و رشته الفت و مراودتش را نکستم
و او نیز بهمان جوش و خروش خود باقی بود و در هر مجلس
و محفلی آغاز صحبت می نمود و بهر عالم و عامی فهمانید که
در چه عقیده است

این بود که بعضی علماء بروجرده معلوم گردید که او
متزلزل گشته و مردم را از صحبت او منع نمودند ولیکن منکه
ازادی خواه و عارف مسلک بودم می گفتم :

ز مهر پر ار پر کند افاق را * چه غم ان خورشید با اشراق را
 بهیچوجه از ملاقات او و غیر او پرهیزی نداشته بلکه برای
 ازدیاد معلومات خود گاه گاهی هم صحبت مالی متنوعه را لازم
 می شمردم بالاخره من بی کناه نیز باتش او سوخته و در بعضی
 اذهان برویف او درآمده و فقط پرهان اینکه من با او مراوده
 دارم مورد سوء ظن واقع شدم

و دچار حوادثی گردیدم که شاید نظایر بسیار برای ان
 در هر شهر و دیار واقع شده مثل اینکه حکایت ذیل را یگوتنی
 یکی از اهالی یزد که تام وطن او یزدجرد یا مجومرد بود برام
 نقل کرد که از کثرت مشاهدت بقسمتی از قضایای حاصله و خسارات
 وارده بر خودم فکرتش را مناسب دانسته و لهذا بذکر ان حکایت
 و مختصر قناعت نموده و قضیه خویش را عجاظه مسکوت عنه میگذارم
 شخص یزدجردی — یکی از اهالی یزدجرد گفت در ولایت

ما چند سال است چند نفر بهائی پیدا شده و در تبلیغ اشخاص
 سماجت و اصرار دارند که هر انسان بیطرفی گرفتار و هر ادم با
 وجدانی بمشاجره با ایشان ناچار است چه شخص با وجدان نمی
 تواند حرفهای بی اساس و غلطه ابیز را شنیده ساکت باشد از این
 رو من که یکی از مخالفین صمیمی ایشانم برای رفع شبهات یکی
 از رفقای خود دو مجلس با حضرات ملاقات نموده ام و نتیجه
 ان دو مجلس ملاقات این شده که عمه زاده دارم که پیوسته در
 کمین من بوده تا بهانه بدست بیاورد و در املاک من و ثلث پدرم
 تصرف نماید همین که شنید من دو مجلس با حضرات نشسته ام
 باین طرف و آن طرف دویده و نزد ان و این مرا بهائی قلمداد نموده
 و هر گونه تبری که از من ظاهر شد او و طرف دارانش رافانغ تکراره تا

بالاخره بزور حکومت وقت همین کار را کرد و چون من طهران
برای دادخواهی امدم و بالاخره در این جا الوده و متوقف شدم
و توانستم کما ینبغي با مورات شخصی بروجرد خود برسم
در این اثناء همانا قافا حسن عمه زاده انتها فرصتی یافته برای
آنکه بتواند مال مرا تصاحب نماید باین طرف و آن طرف می رود
و فریاد می زند که فلانی با آن شخص هم عقیده است که دستم را
از ملک شخصی خود با از ثلث بدر کوتاه نماید
چنانکه بهمین نیرنگها چندین سال است نتیجه آن املاک
و مستغلات را برده و من هم بواسطه کثرت مشاغل و گرفتاری ها
هنوز با احکام شریعت و دوات فراغتی نیافته ام که آن شخص غاصب
حقه باز را در محکمه عدالت دوات احضار کنم تا بکیفر سیئات
اعمال خود برسد

وجوع بحکایت آن شخص ساده

باری آن شخص ساده که در انجام کار برای فحص و تحقیق
می رفت و در عوض آنکه طلاب و علماء به بینه و برهان رفع
تزازل وی را بنمایند و غبار مغالطه و کذبی که از نَفْته آن بهائی
دروغگو بلوح قلب این بیچاره ساده نشسته بود باب یاک علم و
عرفان شست و شو نمایند تا بصراط المستقیم این منهج قویم کما
کان باقی بماند او را تخطئه و ملامت میگرداند که این چگونه
سؤالاتی است که پیش گرفته و این چه مباحث مشغومی است که
سؤال مینمائی

او بدینواسطه تصور کرد که کلام آن بهائی راست است و
این حضرات از عهده جواب بر نمایند بالاخره در فرجام کار
بطرف آنها مایل بلکه چنین مفهوم می شد که در طریقه ضلالت

اینها وارد شده است و من با يك قلب مجروح و دل افسرده به این قضیه نگران می بودم یکی برای آنکه این آدم حیف بود و دیگری آنکه شاید ظن بعضی در حق من راست آید

باری آن شخص که از جمعیت مسلمین جدا شد بهائیان دست ها را کشوند و او را در اغوش محبت خود کشیدند و مدتی چند او در میان حضرات میبود و تبلیغ می کرد و با يك شور و انجذابی بود که ابدان نمی شد در آن اوقات من برخلاف عقیده او استدلالی کنم یعنی ابدان موثر نمی شد و در آن حال کوئی در جواب این مصراع را می سرود * من گوش استماع ندارم لمن يقول *

تا چند سالی طول کشید و من نیز از حال وی کما فی الساق اطلاعی نداشتم چرا که او نیز سرگرم همین کلمات بود و از صحبت چون من رفیق دیرینه بواسطه تباین عقیده کریزان بود اگر چه شاید بعضی بیخبران را گمان چنین بود که او همیشه با من مانوس است

باری پس از چند سال يك روز با چهره زرد و رنگ پریده که آثار حزن و غم و اندوه و ندامت در سیمایش پیدا بود وارد منزل شد و سلامی گفت و نشست

هر چه از او احوال پرسید و خوش آمد گفتم از کثرت وحشت و غم و اندوه و آلم قدرت جواب دادن نداشت کوئی که عذره گلویش را گرفته بود که حقیقه نمی توانست حرف بزند پس از گذشتن چند دقیقه که مرا نیز از حالت غیر طبیعی او شکفت و تعجب و بهت و حیرتی حاصل شده بود ناگاه حقه اش کشوده شد و یکدفعه شروع کرد بهای های گریستن و پس از گریه زیادی

رو بمن کرد و گفت

دیدی چه طور کول خوردم! دیدی چگونه بدخت شدم!!
دیدی چنان بی اعتبار گردیدم!! دیدی چه قسم مغبون و خسارت
مند شدم! دیدی چطور نصایح سودمند تو و مثل تو را نشنیدم
و بدام شوم بهائیان افتادم!! و بالاخره دلال دزد و حمال بی
اجر و مزد شدم

اینک پس از چندین سال که خیلی نزدیک رفتم و از محارم
اسرار آنها شدم و مسافرت های تبلیغی کردم و رئیس آنها را ملاقات
نمودم* خود غلط بود آنچه ما پنداشتیم

دین نبود و دام بود* حق نبود و حقه بود* راست نبود
و دروغ بود* رحمت نبود و نفعت بود* آب نبود و سراب بود*
نور نبود و ظلمت محض بود*

اقای نیکو — بشرافت دوستیت قسم علاوه از فجائع و
جنایاتی که از آنها برای العین دیده ام* علاوه از آن بی عصمتی
هائی که از زنهای آنها فهمیده ام* علاوه از آن سوء اخلاقی
که از مردانشان مشاهده کرده ام* علاوه از آن فحشائی که از عمومشان
دانسته ام* علاوه از آن کلمات متناقضی که از خدای حضرات و
خدا زاده آنها خوانده و محفوظ دارم*

همان چهار دلیلی را که چند سال قبل باب و تابی برای
شما ذکر میکردم و شما بحسن اخلاق می پذیرفتید پس از واقف
شدن و محرم گردیدن با حضرات و اطلاع از خودشان و
اقرار و اعتراف تاریخی مسلم خودشان معلوم گردید که تمام آنها
دروغ و مغالطه بوده است

چنانکه ناگزیرم برای جبران سیئات گذشته خود همان

چهار دلیل را که دلیل حقیقت انبیاء می‌باشد است ذکر کنیم و ثابت نمایم که آن دلائل در این طایفه وجود نداشته و ندارد بلکه بطور مبالغه برای آنکه چون من بد بخنی را بدام شوم خود گرفتار نمایند آنها را ذکر میکنند در صورتیکه هیچگاه آن دلائل در رئیس آنها وجود نداشته است

دعوت

سید باب دعوت مستقیمی نکرد اول گفت من باب علمم بعد گفت من نائب خاص امام دهمه سیم گفت من قائم موعودم دفعه چهارم گفت امام زمان پسر امام حسن عسکری است وحی و حاضر است و لعنت کرد کسی را که منکر وجود او باشد و اگر بهائیان انکار کنند شرح سوره کوثر حاضر است

و اما میرزا که امروز بهائیان میگویند در قطب افاق قیام کرد . و دعوت فرمود و استادشان بان الواحی است که کم کم بعد از فوت میرزا از زیر پرده بیرون آمده و بدست آن ها افتاده است در آن روز که خودش حی و حاضر بود و با مسلمین بغداد و عکا و حيفا معاشرت می‌داشت جز بیک نفر مسلمان که طبع احکام و شریعت خاتم انبیاء است خودش را معرفی نکرده است نهایت آن بود که نزد مسلمین فلسطین که اهل سنت و جماعتند خود را مسلمان سنی قلمداد می کرد و میگفت این تضحیتی که بما وارد کرده اند و ما را سرکون نموده اند برای این بوده که عادات و اصول رفضه را (شیعه) نه پستیده ایم و همین مسئله هم سبب بود که وقتی میرزا فوت کرد مسلمین عکا تشیع جنازه کردند و تائینات (خطابه که برای فقید میخوانند)

برای او گفتند که ان تأییدات را میرزا ابو فضل کلایپکانی (در اوقاتی که بهائی بود و فرائد را نوشت) در فرائد دلیل غلط نداشتن عربی های میرزا قلمداد میکند

اری اگر مسلمین عکا میدانستند که میرزا در سرود دعوتی دارد و از ظل شریعت خاتم انبیاء خارج شده است نه تنها با او معاشرت نمی کردند و در فوت او طلب مغفرت نمی گفتند بلکه روز های جمعه هم که برای اتمام نماز جمعه در مسجد حاضر می شد البته بمسجدش راه نمیدادند

نیکوی عزیز — چون غرض من این است بهائی زادگان بیچاره که از این قضایا واقف نیستند و بصرف تعصب که پدرشان بهائی بوده یعنی فربخ خورده اها نیز متابعت میکنند و عاشق بی جهت شده اند واقف و مطلع شوند می گویم که جناب میرزا تمام ماه رمضان را نیز روزه می گرفت مردان و بیرون علت سؤال میکردند در جواب میگفت اگر من روزه بگیرم احباب عکا نیز روزه نخواهند گرفت بلکه در ملاه افطار خواهند کرد صوفی ز کنج صومعه در پای خم نشست

تا دید محنتی که سبوی می کشد بدوش و دولت و ملت عثمانی مطلع می شوند که ما طریقه دیگر و شریعتی غیر از اسلام داریم و بدین واسطه من و عائله واحباب را معدوم میکنند

بخاطر دارم يك روز برای تبه و تذکر یکی از بهائی زادگان این قضایا را می گفتم که میرزا شفاها در مدت حیات خود دعوتی نکرد و مظاهر مطاع او امر اسلام بود گفت مصلحت وقت اینطور بوده چنانکه عیسی هم غسل تعمید از یحیی گرفت اما خیلی به نادانی و غفلت او تأسف خوردم

(ای باغی که در محفل چهار نفر بیچاره بی اطلاع
متدین را پیر میآوری و رجز خوانی میکنی که هاءالله در قطب
افاق دعوت کرد اینطور بود)

مضحك تر از همه این است که پس از چند سال که میرزا
پیر شده و ضعف بر او مستولی گردیده بود بهائیان عسکا
محض اینکه خدای آنها (میرزا) بواسطه ضعف روزه گرفتن
مریض و ناتوان نشود در اول ماه مبارک همگی جمع شده و
عریضه خدمت میرزا نوشتند و در آن سوگند های غلاظ و شداد
خوردند که اگر وجود مبارك تحمل سختی صوم را برای این
قوم می کند که افطار نکنیم ما همگی قسم می خوریم که روزه
بگیریم مشروط اینکه هیکل مبارك خود را بسختی صوم مبتلا نفرماید
و همه امضا کردند و آن عریضه را تقدیم نمودند

همین کسی که بقول بهائی بیخبر در قطب افاق بمباری خود
دعوت کرد از ثمرت محافظه کاری چنین جواب داد * ما عریضه
شمارا بملاه اعلی فرستادیم بازده روز میرود و پانزده روز
جواش میاید * گنایه از اینکه باید از ترس روزه بگیرم
در اینجا مشکین قلم که یکی از بهائیان است و خیلی مزاح
بود این مزاح را کرد و گفت

(شخصی دعا کرد مادرش بمیرد و پدرش زن جوانی بگیرد
تا وسائل راحتی و عیش و نوش فراهم گردد دعایش معکوس
شد پدرش مرد و مادرش شوهر جوانی کرد و بزحمتش انداخت)
اینک ما بهائی شده ایم از زحمت روزه سی روزه خلاص شویم
حالا باید هم روزه سی روزه را بگیریم و هم نوزده روزه را این
را (۱) حباً للجمل و ان را خوفاً للقتل

مخفی نماند که بواسطه همان محافظه کاری گرفتن روزه
نوزده روزه هم ممنوع بود که میباید مسلمین آن دیار بی بر
و اسباب زحمت ائین گذار شود

مزیم نیگو — واللہ و باللہ من باور کردم و فریب خوردم
و تصور نمودم که دعوت میرزا چنان که مبلغین میکردند بالاتر
و شدیدتر و مهم تر از دعوت خاتم انبیاء بود لا اقل بمثل دعوت
حضرت رسول بوده که آن حضرت وقتی مبعوت شد عادات قوم
و ساکنان جزیرة العرب بت یرستی و یهودی و مسیحی بودند بهمہ
انہا اعلان فرمود کہ شریعت شما منسوخ شدہ و خود وجود مبارکش
تشریف بردہ بہارا شکستند من نیز کمان کردم بلکہ یقین داشتم
کہ میرزا نیز لابد بامام جماعت عکا کفتہ است — دیگر لازم نیست
بمسجد بروی و نماز جماعت بخوانی چرا کہ من فرستادہ خدایم
یا خود خدا هستم و جمعہ و جماعت را نسخ کردہ ام
ولی متاسفانہ وقتی وارد بہائیان شدم پس از چہار سالہ و
پنج سال باینگونہ مسائل واقف گردیدم

و ہم چنین میرزا عباس خودش را یکفر مسلمان بہائی تصور
میگرد و بہائی را مانند اسم فامیلی کہ مرسوم ہمہ جا است یا
طریقہ تلقی می نمود و از این جہت بود کہ مسلمین حیفاً با او
محشور بودند و در فقدان او متأثر و متالم شدند و تشییع جنازہ
اورا نمودند و مانند فقدان پدرش تابیانات و خطبات خواندند چہ
کہ بظاہر یک حرکتی مخالف اسلام از او ظاہر نشدہ بود و
یکحرافی برضد شریعت اسلام از او نشنیدہ بودند و یک نماز جماعت
از او ترک نشد

و اکنون نیز اگر کسی برود حیفاً و از شوقی افندی سؤال

کند آیا شما بنسخ شریعت اسلام قائلید ؟ خواهد گفت معاذ الله
برای اینکه میدانم چه خبر است

نیکو — هنوز بهائیان ایران که اقدس را کتاب اسمانی
خود می دانند و او را ناسخ جمیع کتب می پندازند و تصور
می کنند که میرزا این کتاب را مانند قرآن که خاتم انبیاء بقوم
ایه ایه که نازل می شد میفرمود این کتاب اقدس نیز بمسلمین
سوریه و فلسطین یا لا اقل بقاضی صکا یا امام جماعت حیفاراته
داده اند — نه والله — هنوز کتاب اقدس را پنهان می کنند و
در صکا و حیفار خود بهائیان نیز کتاب اقدس ندارند و در حقیقه
بی کتابند و من باب محافظه کاری در اینجا نگاهداری کتاب اقدس
برای بهائیان ممنوع است

تأیید گفتار

اوقاتی که نگارنده در مصر بودم کتاب اقدس را بیک شخص
مجهول الحالی که عکس او در کروب صفحه ۵۱ گراور است
یکروز بدست یکی از بهائیان می بیند و يك جمله [ایه] او را
استنساخ می نماید این قضیه به محفل روحانی پرت سعید رسید
از آن بهائی مواخذه شده که چرا گذاردی فلان کس کتاب اقدس
را ببیند و بعد که دید چرا گذاردی استنساخ نماید ؟

غرض این است اینکه بهائیان ایران در نزد بعضی بیخبران
بگویند که بهاء الله آمد و کتاب اقدس را مانند سایر انبیاء مرسل
که صاحب کتاب بودند آورده و بهمه اهل عالم ابلاغ کرده است
چنین نیست یا کوبنده عمدا دروغ میگوید و یا مانند همین شخص
ساده بیخبرانه نقل قول دروغی را می نماید

و برای آنکه مطلب و مدعای خود را در پنهان داشتن کتاب اقدس و سایر الواح میرزا اثبات کنم عین لوح میرزا عباس را که در آخر لوح لاهه است و برای شیخ فرج الله کردی در جواب استعجازه طبع کتاب اقدس نوشته است می نگارم و مخفی ننماید که شیخ فرج الله مذکور نیز طبع اینگونه کتب را از نقطه نظر تجارت و استفاده متحمل می شود نه فقط صرف ایمان و خلوص و تفصیل لوح لاهه و نقطه نظر سیاسی آن لوح و علت آنکه مخصوصا از طهران شخصی را طلبیدند که حامل آن لوح واقع شود با شرح حال حامل در مجلد دوم این کتاب خواهم بکااش . —

هو الله

ای بنده استان مقدس مکتوب جواب نامه جمعیت لاهای ارسال گردید اگر طبع و نشر خواهید ضرری ندارد آنچه در این ایام بجائز الطبع است اجازه طبع داده می شود زیرا هر زمانی را اقتضائی رساله [۱] که خطاب باین الذب است در ایام مبارك اجازه استنساخ نفسی فرمودند چندین اقتضا میکرد حال طبع و

(۱) کتاب ابن الذبب مشتمل بر عربی و فارسی است میگویند که میرزا برای مرحوم آقا شیخ محمد تقی اصفهانی (آقا نجفی) فرستاده است در صورتیکه اگر چنین می بود از شهرت و استنساخش اندیشه نداشتند و نمی هراسیدند و بطلاوه طالع مرحوم شیخ مطلع می بودند در صورتیکه خبر ندارند یعنی چنین نوعی ارسال نشده پس لوح ابن الذبب نیز مانند الواح ملوک و سایر الواح که در آنها ذکر الوهیت و یا رسالت کرده الواح زیر دو شکی هستند که بمرور و دهور هر وقت اولیاء امر الله مصلحت دیدند افتائی میکنند و اجازه طبع و نشر میدهند ! و عجب در این است در آخر کتاب ابن الذبب چند خبر معمول مصنوعی در فضیلت عکا ذکر کرده است !

نشر شد کتاب اقدس اگر طبع شود نشر خواهد شد در دست
ارافل متعصین خواهد افتاد لهذا جائز نه

بلی بعضی از ملحدین مثل میرزا مهدی یك از متزلزلین
بدست آورده و نشر دادند ولی این در رسائل ملحدین مندرج
چون بغض و عداوتشان مسلم در نزد عموم قول و روایتشان
مجهول و مبهم است ولی اگر بهائیان نشر دهند حکمی دیگر دارد
قرآن بیست و شش سال در نزد کتاب و حی محصور بود
در زمان خلفاء انتشار یافت و آن نیز محصور در نسخ معدوده
بود و عليك البهاء عبدالبهاء عباس

سبحان الله میرزا عباس در اینجا بطور واضح و صریح می
گوید اگر اقدس را دیگری نشر بدهد ما میتوانیم انکار کنیم ولی
اگر بهائیان منتشر نمایند حکمی دیگر دارد ۱ و مع هذا هنوز بهائی
زادگان بدیخت خیردار نشده اند که یدرانشان چه فریبی خورده
و دستخوش چه اوهای کشته اند بلکه بصرف تبعیت دیانت پدری
و تمرینات اولی بدین اوهام موروثی دلخوش و گرفتار گردیده
و شاید بعضی از آنان نیز از نکارنده و نجور شوند که چرا پرده
از روی حقایق بر می کشم و مطالب را اشکار میکنم

در صورتیکه اگر قدم طلب و سلوک را در سبیل معرفت
سلطان قدم گذارند و سینه را که سریر ورود و جلوس معرفت
سلطان ازلی است لطیف و نظیف نمایند و همچنین دل را از علاقه
اب و گل یعنی از این خرافات موروثی ياك و مقدس فرمایند
و حلقه چشم صبر و نیازمندی را بحدیقه توحید و ایمان
بکشایند چه حوریات معانی بینند که سر از غره کلمات بیرون
آورده و چه غلماهای معنوی مشاهده کنند که بر قصور عبارات

جالس شده اند جنات تجری تحتهاالامهار بینند و در ظل همایون
شجره مبارکه اسلام ماوی گزینند و بدون جهت عاشق سرکار
اقا نشوند و بدون دلیل از این منهج فویم اعوجاج و انحراف
حاصل ننمایند و کارنده را ملائکه رحمت شناسند که جز برای
تذکر و خیر آنها چیزی نه نوشتم و غیر از خدمت به عالم انسانی مقصودی
نداشتم * انا هدیناه السبیل اما شاکرا و اما کفورا

ایضاً تأیید کوینده

برای: شامد قضیه که میرزا در حدود فلسطین و سوریه
ابدا دعوتی نکرده بلکه من باب احتیاط تبلیغ را هم در آن حدود
حرام نموده که مبادا سر و صدائی بلند شود و مشقت او نزد
مسلمین آن اقلیم باز گردد عین لوحی را که میرزا عباس برای
شیخ فرج الله زکی کردی در مصر (قاهره) فرستاده است درج
می کنیم و از آن لوح نیز مطلب دیگر هم مستفاد می شود و
آن اینست که چون خود میرزا عباس می خواست بمصر برود
زمینه سازی می کرد که احباء انجا ادا صحبت مذهبی یا تبلیغی
نکنند که زمزمه بلند شود و آشوبی واقع گردد که اسباب زحمت
او شود یا اسبیبی بدو وارد گردد اینقدر برای خودشان محافظه
کاری میکردند و در عوض دیگران را در بلاد دور دست به تبلیغ و
نشر نفحات تحریص و تشجع می فرمودند

مصر حضرت شیخ فرج الله ملاحظه فرمایند

هو الله (۱) ای شیخ محترم در السنن و اقواء ناس و فقریاتی
چند انتشار یافته که ضرر بامر دارد لهذا باید من ملاقات با

بعضی قریب به نه نایم و این افکار را زائل نمایم و تا بحال هر کس ملاقات نمود منقلب گردید اگر نفسی از احباء زبان به تبلیغ کشاید و نفسی حرفی و لو بمداغه زند مردم بکلی فرار نمایند و نزدیک نیایند لهذا جمال مبارک تبلیغ را در این دیار حرام فرموده اند. مقصود این است که احباء باید که ایامی چند بکلی سکوت نمایند و اگر کسی سؤال نماید بکلی اظهار بی خبری کنند که مهمه و دمدمه قدری ساکن شود و من بتوانم که بمصر ایم و یا بعضی از نفوس مهمه ملاقات کنم زیرا حال حکمت اقتضا چنین مینماید لهذا جمیع احبا را بکلی از تکلم از این امر البتة حال منع فرمائید و علیکم التحية والفضل والاحسان من الرب المنان ع ع

ایجا ملاحظه کنید آقایان چه قدر خودشان را دوست دارند که برای چند روزه که میخواهند بمصر تشریف ببرند تبعه خود را از تبلیغ کردن مرام و مبادی خود نهی میکنند و بانها تاکید می کنند که ابدا اسم این امر را هم نبرید تا من مدتی که در مصر هستم خواهم اموش محض شوید و مسلمان صرف گردید و قتیکه من از مصر مراجعت بحیفا کردم بدر خودتان را در آورید و خودتان را باتش بزیند !!

نمی دانم در این مورد بهائیان بهوش می آیند و متذکر میشوند جزائیکه ولای ایها بحفظ خود می کوشد و از نشر مرام و اصول خود تعطیل می کند چرا ان ها کاسه کرم تر از اش شوند و خودشان را برای منافع دیگری بزحمت و مهلکه اندازند لا اقل بخود او تاسی نمایند

بلی در اینجا بشبخی فرج الله اطور دستور می دهد و در

ایران که مرکز عبورش نمایافت بمن اینطور دستور میدهد

هو الله

ایها الرجل الرشید انی اشکر ربی الکریم بمن کشف عنک
غطائک و بصرک الیوم حدید * و اریک ملکوت السموات و
الارض فی هذا الیوم العظیم و یقظک من رقدک بالنداء المرتفع
من الملاء الاعلی مبشرا بظهور الجمال الاهی من الافق المبین
فاستبشر ببشارات الله و شمر الذیل و لا تخف الویل واجتهد
فی اعلاء کلمة الله فی تلك العدو القصوی و انطق بالثناء علی الله
فی المحافل الکبری و اقم الحجج القاطعه علی اشراق شمس الحقیقة
من الافق الاعلی و الله یؤیدک علی ماتشاء ان ربک لقوی قدیر
و علیک البهاء الاهی ۲۰ رمضان ۱۳۲۷ عبد البهاء عباس

اری این اقا پسر همان کسی است که خودش در عکا
مسلمان محض بود و نماز جمعه از او ترک نشد ولیکن درسرسر
تاغذ باطراف می نوشت که من خدایم نه ان دعوتی که دیگران
هم در مقام عرفانی کرده اند مانند حسین منصور حلاج و بایزید
بسطائی *

خیر * جناب میرزا در دعائی که برای روز تولد خودش
ساخته و مانند زیارت نامه اش که اقلا فرصت نداده بود تا خودش
در گذرد و پسراش در حق او زیارت نامه و دعای روز تولد بگویند
میگوید * الیوم یوم ولد فیه من لم یلد و لم یولد *

نذر بندی دو نفر بهائی

اوقاتی که نگارنده در مملکت بر ما در رنگون بودم دو

نفر بهائی در این خصوص صحبت و معاشرت کرده بودند * این یکی گفته بود سرکار اقا (میرزا عباس) در حیفاً نماز جماعت می‌رود و این یکی که سید مرتضی است و برادر سید جنابعلی، رئیس محفل روحانی رنگون بود انکار کرده بود که چگونه می‌شود کسیکه خود صاحب بادی و اصولی است بمبادی و اصول خود عمل نکند و بمبادی و اصولی که خود آن را منسوخ می‌داند عامل شود * این یکی گفته بود و الله اینطور است * این یکی گفته بود هرگز اینطور نیست چرا که این اغراء بجهل است و مخالف با دعوت و صحت قرل می‌شود اگر خاتم انبیاء صلی الله علیه و اله در مکه خود با عادات و آداب بت پرستان موافقت می‌فرمود و تبعه خود را در یمن و حجاز امر با اصول اسلام میکرد سرکار اقا نیز این کار را می‌کند

بالاخره اصرار در عقیده هر کدام را مجبور کرده بود که نذری بسته و بنده را حکم قرار داده که من براه و علیه هر يك تصدق کردم آن شرط و نذر اداء شود

ناگاه هر دو وارد منزل شدند نخست سید مرتضی با چهره برافروخته و با لحن انکار آمیزی از من پرسید مگر می‌شود سرکار قایم برخلاف عقیده و گفته خود عامل شود و مبادی و اصول خود را ترك نماید ایشان که می‌گویند شریعت اسلام منسوخ شده چگونه می‌روند نماز نسخ شده را بجای آورند این مدعی است که او در حیفاً ین نماز جماعت حاضر می‌شود ؟

فرا خنده در گرفت و گفتم پدرش نیز در ماه رمضان از ترس روزه می‌گرفت * یک دفعه بحالت تعجب و حیرت افتاد

و هر دو رفتند

سپس معلوم شد که بواسطه همین راستی که من گفتم او از کله اغنام الهی جدا شد هر چند در ظاهر نظر به رعایت برادرش تظاهراتی میکرد ولی فهمید آنچه را که باید بفهمد و عجب در این است روزی برسبیل اتفاق یکی از مبرزین و روحانی ترین بهائیان این حکایت را از من شنید و رنجور شد و گفت شما چرا این راست را گفتید که او بلغزد و از طریقه بهائی خارج شود گفتم اولاً من اینقدر علاقه مند نیستم که کسی بهائی شود و ثانیاً دینی که بر است گفتن نا پایدار بماند همانا پایه او بنا راستی است .

استقامت

سید باب استقامتی نکرد و فتنه که باو تعرض شدید شد در بالای منبر شیراز در حضور جمعی رفت و علناً گفت مرا علمی نیست که ادعائی بر او مترتب شود و لعنت فرستاد بر کسی که مدعی اینگونه مقامات شود

عزیزم نیکو — علاوه از آنکه توبه کرد (۱) و توبه اش نزد علماء اعلام پذیرفته نشد چنانچه بعداً اید عین عربضه را که بناصر الدین شاه در ایام ولایت عهدیش نوشته و در آن نیز استغفار و توبه نموده درج میکنم

(۱) تقریباً در بیست سال قبل چون میرزا عباس از دست تبعه میرزا یحیی خسته شده بود امر داد که توبه نامه سید باب را طبع و منتشر نمایند تا تذبذب و تزلزل سید معلوم گردد که ازلی ها اینقدر بسید باب نبالند و افتخار نکنند !!

عریضه سید باب بولیمہد

روحی فدک الحمد لله کہ مثل ان حضرت را ینبوع رافت و رحمت خود قرار فرموده کہ رحم بر جا کران و ترحم بر داعیان می فرماید این بندہ را مطلقاً علمی نبوده و نیست کہ منوط یا دعائی باشد و ادعاء نیابت خاصہ امام ثانی عشر علیہ السلام بصرف قول باطل است و بندہ را چنین ادعائی نبوده و نہ ادعائی دیگر در هر حال تائب و مستغفرم و وجود خویش را ذنبی عظم می شمرم مستمدی از الطاف شاہنشاہی و ان حضرت چنانکہ بندہ را از الطاف خود محروم نفرمایند

و توبہ او را علماء اعلام نیز برقتند و بالاخرہ حکم مرتد فطری را دوبارہ او اجرا کردند چنانکہ در جواب توبہ نامہ او مرحوم سید علی اصغر شیخ السلام تبریز مرقوم فرمودند

پذیرفته نشدن توبہ سید باب

سید علی محمد شیرازی — شما در نرم میمون و محفل ہمایون ولیمہد دولت بیزوال ایدہ اللہ و نصرہ در حضور جمعی از علماء اعلام اقرار بمطالب چندی کردی کہ ہر یک جدالانہ باعث ارتداد شما است و توبہ مرتد فطری مقبول نیست چیزی کہ باعث تاخیر در قتل شما شدہ شبہہ خط دماغ است کہ اگر ان شبہہ رفع شود بلا تامل احکام مرتد فطری بشما جاری خواہد شد حررہ خادم الشریعۃ المظہرہ علی اصغر الحسینی (ابوالقاسم ابن علی اصغر الحسینی) و شاید عین خط توبہ نامہ سید را در جلد دوم کراور کنیم و میرزا نیز ادعائی علنی نکرده بود کہ استقامتی براو لازم شود چہ کہ استقامت فرع دعوت است بلی اگر اینگونہ الواحی کہ پس از فرت او افتابی شدہ و نزد بہائیان منتشر گردیدہ دعوت باشد انوقت

می گوئیم که استقامت میرزا مانند استقامت انکسی است که در محبسی افتاده و یا در چاهی سرنگون شده است
معروف است کسی بچاه افتاده بود و ناله می کرد دیگری بالای چاه آمد و باو گفت ایا صبر می کنی بروم دلو و طنابی حاضر کنم و تو را از چاه بیرون کشم ؟ گفت اگر صبر نکنم چه می توانم کرد

میرزا اگر می توانست بهر وسیله خود را تبرئه کند می کرد و لیکن چون قضیه سید باب را دیده بود که با توطئه که کرد معتمدان اعلام نپذیرفتند و بالاخره او را کشتند ایشان دیگر مرتکب دعوت و ادعائی دلتی نشدند و فقط خود را به یک نفر مسلمان مظلوم معرفی می داشت و هر زمان هم يك نفر از استانه (اسلامبول) حرکت بفرستاد می نمود میرزا نوشتجات خود را از این خانه بان خانه می فرستاد و مخفی می نمود بلکه از کثرت محافظه کاری از این شهر بان شهر می فرستاد و اینها از بدیهیات و مسلمیات نزد خود بهائیان است حتی نماز نه رکعتی را که در کتاب اقدس برای امت خود نازل کرده است یا بواسطه آنکه نوشتجات میرزا از این خانه بان خانه و از این شهر بان شهر بطور خفیه فرستاده می شد و مخفی می گردید مفقود شده که دست ولی امرالله کنونی (شوقی افندی) باو نمی رسد * و یا آنکه اساساً دروغ بوده و چنین نمازی نداشته * و یا آن که هنوز مصلحت نمی بیند نماز میرزا را افتابی کند تا امت شرق و غرب بهائی باو عامل شوند
شاهد قضیه آنکه تقریباً بیست سال قبل بهائیان نماز نه رکعتی را از میرزا عباس درخواست نمودند و چون خیلی اصرار و الحاح داشتند میرزا عباس هم که در آن اوقات با میرزا محمد

علی برادرش در سر انداخته های پدر زد و خورد داشت در جواب انها نوشت * که نماز نه رکعتی را میرزا محمد علی با سایر چیز های قیمتی دزدیده است !

باری مقصود از استقامت بود که فرع دعوت است و اصلا دعوتی نکرده بود تا استقامتی بر طبق او بکنند و هر لوحی که دران دعوت و ادعائی باشد بعد از میرزا افتابی شده حتی کاغذی را که برای شیخ عبد الرحمن کرکوتی که شخص بی اهمیتی بود نوشته است و ان مراسله نزد بهائیان معروف بکتاب هفت وادی است در انجا میگوید * این بنده خود را در ساحت یکی از احبای خدا معدوم میدانم و مفقود می شمرم تا چه رسد در بساط اولیاء قسبحان ربی الاعلی *

کتاب هفت وادی

مخفی نماند کتاب هفت وادی و چهار وادی (که خوب بود اورا یازده وادی نام نهند) کتابی است که میرزا برای شیخ عبد الرحمن کرکوتی نوشته است و چون ان شخص از مشایخ تصوف بوده عینا مصطلحات عرفا و صوفیه را بدون يك کلمه تحریف از کتب انها استخراج نموده و برای شیخ مذکور فرستاده است * شاید اورا بدینوسیله بخود مشفق و دوست نماید و شکفت نیست بهائی زادگان از این کلام متقبض و رنجور شوند چه که انها اطلاعی از کتب ندارند و کلمات عرفا و صوفیه را ندیده اند * ولیکن نگارنده که به کتب انها واقف و به مصطلحاتشان مطلع میدانم که ان یازده وادی باستثناء صفحه آخر ان جمیعاً عین عبارات و کلمات عرفا است و ان صفحه اخیری که میرزا از معلومات شخصی خود در هفت وادی بیان افزوده

معنی کنجشك است كه در معنی كنجشك میفرماید
 آنچه از بدایع فكر در معنی طیر معروف كه بفارسی او را
 كنجشك مینامند ذكر فرمودند معلوم و محقق شد گویا براسرار
 معانی واقف شده اند ولیکن هر حرفی را در عالمی باقتضای آن
 مقصودی مقرر است بلی سالکین از مراسم رمزی و از هر
 حرفی سری ادراك می نمایند و اینجور وفات در مقامی اشاره
 بقدیس است (ك ۹) ای كف نفسك عما یشتهیه هویك ثم اقبل
 الی موليك (ن) زه نفسك عما سویه لتفدی بروحك فی هویه
 (ج) جانب جناب الحق ان یبقی فبك من صفات الخلق (ش)
 اشكر ربك فی ارضه لیشكرک فی سمائه وانكات السماء فی عالم
 الاحدیه نفس ارضه (ك) كفر عنك المحجبات المحدوده لتعرف
 مالا عرفته من المقامات القدسیه وانك لتسمع نفحات هذا الطیر
 الفانیه لتطلب من الكؤس الباقیه الدائمه و تترك الكؤب الفانیه الزائله
 و السلام علی من اتبع الهدی
 و قدری از اول و آخر کتاب چهار وادی نیز ذکر میکنم
 تا قارئین بحسن ترصیع و تلمیع میرزا واقف شوند كه مفردات
 كلمات عرفا و صوفیه را بچه تكلف و تصنعی ترصیع و تدوین
 نموده است

اول چهار وادی

هو العزيز المحبوب ای خدایا الحق حسام الدین راد كه فلك
 دركان چه تو شاهی نژاد نمیدانم چرا بکمرته رشته محبت را
 (۱) در اینجایه اثبات میتواند باعجاز میرزا و قوه حیطه او در
 علم استدلال کنند و برهان نشان انکه بقوه اعجاز کف فارسی را بدل با کف
 عربی فرموده است

کسیختند و عهد محکم مودت را شکستند مگر خدا نگرده قصوری
در ارادت به مرسید و یاقوری در خلوص نیت پیدا گشت که از
نظر محو شدم و سهو امدم

چه مخالفت بدیدی که ملاطفت بریدی * مگر آنکه ماضی بهم و تواضعشام داری
و یایک تیر از کارزار بر کشتی مگر نشنیده اید استقامت
شرط راه است و دلیلی ورود بارگاه ان الدین قالوا بنا لله تم استقاموا
تتول علیهم الملائکه و دیگر میفرماید فاستقم كما امرت لهذا مستقرین
بساط وصول را این سلوک لازم و واجب است * من آنچه شرط
بلاغ است باتو میگویم * نو خواه از سختم پند گیر و خواه ملال *
اگر چه زیارت جواب نامه ننموده ذکر ارادت نزد عقلا خطا و
بیجا است ولیکن محبت بدیع ذکر و قواعد قدیم را منسوخ نمود
و معدوم کرد

قصه لیلی مخوان و غصه مجنون * عشق تو منسوخ کرد ذکر اوائل
نام تو میرفت عاشقان بشنیدند * هر دو برقص امدند سامع و قائل
من سر هر ماه سه روز ای صنم * بیگمان باید که دیوانه شوم
هان که امروز اول سه روزه است * روز فیروز است بی فیروزه است
شنیدم برای تبحیت و تدریس به تبریز و تغلیس حرکت
فرموده اید و یا برای عروج معارج بستندج تشریف برده اید
الی آخر

آخر چهارواذی

حدیثی است که این نوشته را بیاد همه شروع نمودم و چون
کاغذ قبل ملاحظه نشد قدری ابتداء کله و شکایت رفت ولیکن توفیق
نازه رفع نمود و سبب شد که رقعہ را ارسال نمایم ذکر حب بنده
در آن حضرت احتیاج اظهار ندارد و کفی بالله شهیدا و در خدمت

جناب شیخ محمد سلمه الله تعالى باین دو فرد اتقا نمودم معروفی دارند * من کوی تو جویم که به از عرض برین است * من روی تو بینم که به از باغ جنان است * اؤا عرضت امانه العشق علی القلم * ابی ان یحملها فصار منصفها * فلما افاق قال سبحانک انی تبت الیک و انا اول المستغفرین و الحمد لله رب العالمین * شرح ابن هجران و این خون جگر * این زمان بگذارد تا وقت دگر * خوشتر ان باشد که سر دلبران * گفته اید در حدیث دیگران * فتنه و اشوب و خون ریزی مجو * نیش از این از شمس تبریزی مگو * و السلام علیکم و علی من طاف حولکم و غار بقیهکم ان چه بنده از پیش عرض نمودم مکس میل فرمود این از خوبی (۱) مرکب می شود اگر چه سعدی در این مقام فردی ذکر نموده * من در کجیز نخواهم بنویسم که مکس * زحمت می دهد از بسکه سخن شیرین است * دیگر دست از تحریر عاجز شد التماس می نماید که بس است لهذا می گویم سبحان ربی و رب العزة عما یصفون * اینک وقت خوانندگان را بقرائت تحریرات فوق ضایع نمودم و اول و آخر کتاب چهار وادی را ارائه دادم برای ان بود که بدانند کسی که برای شیخ عبدالرحمن گر کوتی گمنامی که حتی در میان منصوفه هم معروفیت ندارد این طور عریضه نمکازی کند بملوک و سلاطین عصر خود خطابات شده که ان روز نبوده و امروز نزد به بیان افغابی شده نمیفروستند

(۱) خاطر قراء محترم را بحسن ترصع و تلمیع میرزا متوجه میکند که علاوه از آنکه مطالب و شواهد بایکدیگر مرتبط نیستند در خاصیت مرکب نیز اغتباه کرده زیرا مرکبی که شیرین باشد و قال خوردن مکس شود معیوب و بد است و مرکب خوب بالضروره تلخ است

نفوذ

نفوذی که بهائیان باو خیلی می بالیدند و اعظم معجزات می شمردند و بمن می گفتند نصف اهالی امریکا و ثلث مردم اروپا باین امر مؤمن شده و در ایران اغلب وزراء و رجال و اعیان و اشراف بهائی هستند و من ساده لوح چون این حرف را از هر کدام ان ها می شنیدم مانند خیر تواتر او را تلقی کرده و باور می کردم و مخصوصاً یکروز یکی از مبلغین مبرز میگفت عظمت امر بهائی را بین که سرکار اقا (میرزا عباس) در یکی از شهرهای اروپا در مجمعی خطابه خوانده که هفتاد هزار نفر انروز ایمان آورده اند و روز دیگری از مبلغین در مجمعی میگفت در انگلستان هر ساله تجدید تعداد جغرافیائی نفوس را میکنند چون برخوردارند باینکه مثلاً تعداد مسلمان امسال يك گرور کمتر از پارسال شده و تعداد مسیحی نیز نیم گرور کمتر گریخته و تعداد سایر ملل نیز هريك به تناسب خود در هر سال کمتر از سال قبل می شود و بدین علت باید تجدید دفاتر کنند و عده نفوس جغرافیائی امسال به سال قبل خیلی اختلاف بهم میرسانند علت را می پرسند گفته میشود انچه از عده نفوس سایر ملل میگوید بعده نفوس بهائی می افزاید چه که ان ها روز بروز بهائی میشوند و عده اینطایفه ساعت بساعت بیشتر میگردد

از اینجهه وزراء انگلستان مقرر داشتند که این جغرافیائی موقتاً موقوف شود تا چند سال دیگر تاز یکسره گردد و همه بهائی شوند

اقای نیکو — این عبارتی است که از یک نفر مبلغ بهائی مشهور در حضور جمعی مبتدی شنیدم و اگر کسی باور نکند

گوینده همین کلام را باو معرفی میکنم تا برود و از همان شخص مطالب عجیب تر و اغراقهای سخت تر بشنود
باری غرض آنست که بهو و جنجال اینطایفه چنان وانمود
میکردند که عده نفوس بهائی زیاد شده یعنی نفوذ این امر شدت
دارد

مثلاً مجله نجم باختر بمن میدادند که قرائت کنم میدیدم
تمام توصیف از پیشرفت این طریقه بهائی است که در فلان مملکت
اهالی چطور در صدد جستجو و تحقیق برآمده اند و مردم فلان
اقلیم چسان یک دفعه بیدار شدند
و همگی از باده محبت الله سرشار شدند و در فلان کشور چه شد
و مشرق الاذکار بهائیان در خطه امریک چه ترتیب و چه ترکیب بنا
شده است

و البته اینگونه مطالب که در مجله نوشته شود و مانند من
شخص بیخبر تازه واردی که نه باین گونه سیاس و تبلیغات سابقه
داشته و نه باین قسم دروغ گوئی و دروغ نویسی آشنا بوده البته
باور می کند چنانچه من باور کرده بودم و وارد شدم ولیکن
بعد از چند سال فهمیدم که تمام آنها کذب بود و نویسنده مجله
نجم باختر فقط یک نفر بهائی ایرانی است که مزدور شده است هر چه
باو دستور میدهند بنویسد

اما در عوض آنکه دیگران وارد در اینطریقه شوند اشخاصی
که سابقاً در این طریقه بوده اند بر گشته اند و هر کدام بنوبه
خود بیدار گردیده این افسانه های هیچ و بوج را ترك گفته اند —
و چون میرزا عباس شخص زرنگ زیرکی بود هر کدام از بهائیان
و مباین را که بی برده بود آنها نیز فهمیده اند و دیانت حقه

را از دیانت حقه بضم حاء تشخیص داده اند به بروز المطف و اظهار محبت کاهمداری میکرد که میباید فساد برگشتن آنها در جامعه بهائی بیشتر مؤثر شود

چنانکه میرزا ابوالفضل کلپایکانی را که در اواخر فهمیده بود گول خورده و مخصوصاً در قاهره مصر گفته بود * ان افندی رجل سیاسی و خدعنا بروحانیه * همین محبت ها کاهمداری کرد تا عمرش درگذشت و همچنین سایرین را کاهمداری میکرد و وقتی عمرشان نیز در میگذشت مناجات بالا بلندی که تمام وصف حالت ایمانیه او بود برایش میگفت تا سایرین نفهمند و تصور کنند که ان هم از اغنام الهی بوده

مثل مرحوم ادیب که باصطلاح بهائیان از ایادی امر الله بود و شخصاً او را ملاقات کردم و فهمیدم بهائی نیست و خودش نیز نادم بود ولی چون اواخر عمرش بود نتوانست اظهار عقیده کند تا فوت شد — فوری يك مناجات مفصلی برایش نوشت و حاجی امین نیز مأمور بقرائت و خواندن ان مناجات در جماع و محافل بود

والبتّه طریقه عقل و کیاست و هوش و فراست نیز همین است کسیکه بنیانی بر پا کرد و طریقه احداث نمود که جمعی را تابع و مرید خود کند که خود و عائله اش از آنان الی الابد استفاده نمایند باید بهر قیمتی شده نفوس مهمه را کاهمداری کند چه که از برگشتن يك نفس مهمه را بجا بیاورد میشود چنانکه عمده سبب بیدار شدن و آگاه گردیدن من چون حقیقت بنگری ادبار و برگشت نفوس مهمه بهائی از قبیل * اقا سید مهدی دهجی * و اقا جمال بروجرودی * و میرزا اسد الله اصفهانی *

و حاج محمد حسین خرطومی * و میرزا اقا جان خام الله *
و حاج محمد حسین کاشی * و حاج حسینعلی فطرت جهرمی *
و سید محمد افغان * و میرزا علی اکبر و فسنجانی * و خیر الله
افندی سوری * و دکتر امین قرید * و تمدن * و مستراسپراک
امریکائی * و ست لواء * و غیر هم بوده است گویانکه ان اشخاص
بر کشته چندین سال قبل بوده اند و آنان را ملاقات نکرده ام و
یا در همین عصر بوده هستند و ملاقاتشان اتفاق نیفتاده اما همان
خبر بر کشتن و ادبارشان را که شنیده ام در من تاثیر کرده و
موجب تنبه و تذکر شده است

از اینجهت امید وارم همین بیانات و حکایات من نیز سبب
تنبه و تذکر ان مرغان معصومی شود که بخيال دانه سعادت و دیات
در این دام شوم شقاوت و اهانت افتاده و یا می افتند

باری سخن در اینجا بود که میرزا عباس اینگونه اشخاص
را با سوء سابقه و فساد اخلاق چنان نگاهداری میکرد و هر روز
برایشان لوحی نازل می نمود و تشویقشان می کرد و اگر کسی
از محرمان باو میگفت که فلان کس این عیب و این نقص و این
فساد اخلاق را دارد چرا اینهمه لوح برایش میفرستی و این
اندازه او را مشمول عنایت و محبت خود قرار داده بعدن های
بد تر از کنایه و عذرهای امیخته به اشتباه متشبه شده مثلا باو
میگفت هر کس مرضش بیشتر است نسخه بیشتر لازم دارد

پرده پوشی میرزا عباس از فساد اعمال و اخلاق مباین
بهائی بروی پرده افتاد و افتابی شد بقسمی که همگی بهائیان
تصدیق دارند که سرکار اقا [میرزا عباس] میدانست فلان مبلغ
در فلان شهر چه کرده و با دختر کی جمع شده — و فلان

مبلغ در فلان نقطه با زن لی مقاربت نموده — و آن دیگری در فلان نقطه مال به را غارت کرده — چه که همه شکایات و راپرت ها برای او میرفت معینا در جواب برای همان مبلغ که مرتکب اینگونه جنایات شده ایها الرجل الکریم مینوشت یا او را قائم جش [۱] عزمم میباشد — چه که او کارش باحسن اخلاق یا سوء اعمال احدی نبود او میخواست از عده اغنام پدرش چیزی کاسته نشود که موجب خسارت گردد

و با آنکه صد ها عراض شکایت از آن مبلغین خیانت کار برایش میرفت اعتناء نمیکرد و ترتیب اثر نمیداد چه که از آن ها مبلغ می خواست نه تقدیس و هر يك از آن مبلغین که قضایا را فهمیده بودند فقط برای ادرك همان لذائذ و شهوات تا آخر ثبات و باقی ماندند .

و انانکه با عاطفه و وجدان بودند و دانستند حقیقتی در کار نیست اگر اواخر عمرشان بود خاموش ماندند و به اصطلاح حضرات مخمود شدند و اگر عقاید خود را اظهار نمودند بقول حضرات بیوفا گردیدند و منجمله از بیوفان یکی اواره است

تبصره

اواره نویسنده کتاب کشف الحیل در اوقانی که مبلغ هائیان بود و در حقیقه چشم نیاز مندی و امیدراری باو گشوده بودند و از رئیس و رؤس و تابع و متبوع وزن و مرد بار احترامات فائده می نمودند و تصدیق داشتند که در داخله خود چنین شخص فاضل و تحریرر کالمی ندارند بوسه از تحریر و تقریر وی

اواره نویسنده کتاب کشف الحیل

استفاده ها میکردند منجمه او را وادار کردند کتاب تاریخی بر
 وفق دستور العمل و میل حضرات بنویسد ایشان نیز در آن اوقات
 کتاب تاریخی باسم [کواکب الدریه] نوشتند و در موقعبکه در
 مصر مشغول طبع او بود گذار نگارنده بحیفا افتاد پس از پذیرائی
 شایانی که جناب شوقی افندی از من نمود و پدرش جناب میرزا
 هادی چقدر ملاطفت و محبت میکرد و پسر و پدر هر دو مراقبت

داشتند که سکارنده بد نکند استدعا فرمودند تقریظی به کتاب
اواره بنویسم بنده نیز به یاس احتراماتشان همان اوقات تقریظی
نوشته و به جناب میرزا هادی دادم له در مصر جهت نویسنده
تاریخ فرستاد و آن تقریظ در آخر جلد دوم تاریخ طبع شد .

در آن تقریظ باینکه من توصیف کتاب نکرده بلکه توصیف
شخص مؤلف را نموده ام و مؤلف نیز در کتاب کشف الحیل
خود آن تاریخ را بکلی لغو کرده اینک من نیز که تقریظ نویسنده
آن کتاب بوده ام تصدیق دارم که اغلب مندرجات آن تاریخ
مجموعه‌ای است که نویسنده آن کتاب را بتدوین آن گماشتند و
ابداً صحت ندارد که در آیه مورد استشهاد واقع شود

باری سخن در اینجا بود که این امر نفوذی ندارد تا
مورد استدلال مبلغین بهائی وارد گردد بلکه برهان بطلان که
زوال و فنا و عدم پایداری است در او بکمال ظهور جلوه کر
است چه از وقتی له من با حضرات انس گرفته و وارد در آنها
بودم الی کنون امام زاده معصوم و گلستان جاویدی از لاشه
امواتشان پر شده و غریبانی جدید الیورود در آنها وارد نیست که بتوانند
در مقابل اینهمه اشخاصی که از آنها مرده لاقول انده نفر و معرفی کنند
و اصفاً خیلی وقاحت و بی شرمی لازم است که این نفوذ
میرزا را کسی به نفوذ کلمه احمدی و شریعت محمدی ترجیح
دهد بلکه تشبیه و مقایسه نماید چرا که از دعوت آن حضرت سی سال بیشتر
نگذشت که دو ثلث کره زمین در تحت بغوث اسلام وارد شدند

و اگر بعض متعصبین بهائی بگویند آن استیلاء قوت زور و شمشیر بود چنانکه
میکویند در جواب میگویم آن شمشیر نیز از غلاف نفوذ و روحانیت بیرون آمد

تأیید گفتار

علاوه از آنکه خیلی از بهائیان را نکارنده میشناسم که از

این امر برکشته اند و در نظر سایر بهائیان مخمود بشماره میروند
 اوقاتی که در بمبئی بودم یکی از بهائی زادگان یزدی که پدرش
 را در این راه کشته بودند و او نزد بهائیان شهید زاده معروف
 بود و بر حسب قاعده و عادت شهید زاده بایستی هائی دواتش باشد
 اتفاقاً از روسیه بارویا و از اروپا بحیفا و از حیفا به بمبئی آمد و
 مرا ملاقات کرد دیدم بایک چهره افروخته و دلسوخته میگفت
 فلانی پدران بیچاره ما عجب فریبی خوردند ما که طفل
 بودیم و در آن اوقات نبودیم همینکه بزرگ شدیم فقط تعریف و
 توصیف از جمال مبارک [میرزا] و از سرکار اقا (میرزا عباس)
 می شنیدیم که اینها خودشان را چگونه فدای اسایش عالم انسانی
 کردند و این طریقه بهائیت را که موجب سعادت بشر است
 تاسیس نمودند هر چه در عشق آباد و یزد و بادکوبه و غیره بودم
 جز سوء اخلاق و دزدی و بی عفتی از اینطایفه ندیدم شکایت
 نزد هر که می بردم می گفت مرکز امر و ولی امر الله مقدس و
 منزّه است باید باو ناظر شد من هم خیال می کردم شاید
 اینطور باشد

تا اینکه روزگار قسمتم کرد و در حیفا رفتم و شوقی افندی
 و دامادان سرکار اقا (میرزا عباس) را دیدم و هر چه باید
 بفهمم فهمیدم

اولاً تا چند روز تمی دانستند من کی هستم و چه کاره ام
 بگمان آنکه بهائی لات لوتی هستم بالاینکه میدانستند شهید زاده ام
 اعتنا و احترامی بمن نگذارند وقتی بی بردند که من تاجر معتبر
 پول داری هستم * محترم شدم و مورد احترام و نوازش
 واقع شدم

بالاخره فلانی هیچ عاطفه انسانیت در مرکز امر ندیدم چه که پدران ما و زنهای بیوه یزد نظر به تضییقات ساق عکا که اینها درجه مضیق بوده اند برای آنها پول میفرستاده اند اکنون هم بهمان عادت دهشاهی دهشاهی جمع میکنند و از خوراک ضروریه خود میزدند و به حیفا میفرستند تا آنها عیش و نوش کنند و دارای پارك اتومبیل و اصطبل و عمارات و اشیاء نفیسه شوند و دخترانشان را با اروپا برای تحصیل و عشرت بفرستند اما همان زنهای بیوه بدبخت یزد قادر تشویق طفل خود را بیک مدرسه ابتدائی سه کلاسه یا دبستانی بفرستند که سواد دار شوند اگر اینها روحانیت و مروت میداشتند یا بک ذره ترحم و انسانیت بمشامشان میرسید چنین پولی را چگونه قبول می کردند ان بیچاره بدبخت کور کورانه و بیخبرانه میدهد این بی انصاف که خود مطلع است این پولها چه قسم جمع می شود چگونه می گیرد

باری ان شخص نازنین بدین واسطه و جهات دیگر این دین ابائی را که پدرش شهیدان راه شده بود ترك کرده و اکنون در طهران است و هر چه بهائیان نزد او رفتند که او را رجعت دهند ممکن نشد این است نفوذ شدید امر بهائی !! و همین بهائی زاده عده بهائیان انگلیس را بمن گفت که باسم ده دوازده نفر هستند که گاهی مجتمع میشوند و ماعینا عکس همان اجتماع را که رفقای خود را نیز دعوت کرده اند تا جمعیتی تشکیل شود بدست آورده در اینجا طع میکنند

و همچنین یکی دیگر از بهائی زادگان مقیم عشق آباد که فعلا در طهران است یکروز نزد ام و فحش زیادی بمیرزا و میرزا عباس داد از انجائی که نکارنده و ذوات اخلاقی و شتمه

« پاپيان لندن »

و فحش را ولو بهر کس غیر جائز و مستحسن نمیدانم نخست
وی را از فحاشی ممانعت نموده سپس پرسیدم سبب این فحاشی
چیست ؟

گفت برای آنکه بدروغ آمدند و مردم را فریب دادند و
باعث سفک دماء بعضی مردم بیچاره شدند و جمعی بیگناه را از
قبیل اباء من و غیر مرا به محنت و ذلت و بد بختی دچار کردند
و اکنون نیز نوازه آن ها مردم را رها نمیکنند و چون زالو خونشان
را می مکند

گفتم چه باعث شد که تو بهوش امدی و از طریقه ابائی
خود که طریقه بهائی بود برگشتی ؟ گفت چند لوح از عبدالبهاء
(میرزا عباس) خواندم که صریحاً وعده داده بود که من بعشق
آباد میایم و امدنم در مشرق الاذکار عشق آباد حتمی است و بدین
جهت بهائیان عشق آباد مانند من یقین داشتند که عبد البها بعشق
آباد میاید چرا که نص صریح او را امر محنوم و وعده غیر مکذوب
میدانستند موقعی که خبر فوت عبد البها بعشق آباد رسید من بهوش
امدم و ترك آن طریقه را چنان گفتم که اکنون می بینی

و دیگر از جمله نفوذ کلام میرزا انست که تقریباً بقدر
کتاب اقدس و ایقان برای حاج میرزا هادی دولت آبادی درالواح
نوشته و او را دلالت باطاعت خود نموده و در آخر کار بالتماس
رسیده است مع هذا اثر و ثمری نه بخشید که نگارنده يك قسمت
از لوحی را که شکایت مشار الیه را در او مرقوم داشته برای
نمونه و غرض دیگر که ذیلا معروض میافند ذکر میکنم

در صفحه هفتم کتاب طرازات منطبعه بمبئی — هادی

دولت آبادی را بنصایح مشفقانه و مواظظ حکیمانه نصیحت نمودیم که شاید از شمال و هم یمین یقین توجه کند و از موهوم شطر قبوم اقبال نماید و بانوار حضرت معلوم فائز شود نصایح قلم اعلی در صخره صما اثر نمود و ثمری ظاهره حال جمعی بمثابه حزب شیعه ترتیب داده و باغواای ان نفوس غافله مشغول و بر اصنام اسماء معتکف سبحان الله حزب قبل از تجارت اسماء چه ربی تحصیل نمودند و بچه فوزی فائز گشتند در یوم [۱] جزاء کل در حقیف سدره منتهی محروم مشاهده شدند و شجره [۲] مبارکه را بایادی بغی و فحشاء قطع نمودند و بر منابر بلعن و سب مشغول بوده و هستند انظر کیف جعل الله اعلیهم اسفلهم و اسفلهم اعلیهم نفسی از اهل سنت و جماعت در جهتی از جهات ادعای قائمیت نموده و الی حین قریب صد هزار نفس اطاعتش نمودند و بخدمتش قیام کردند قائم حقیقی بنور الهی در ایران قیام برامز فرمود شهیدش نمودند و بر اطفاء نورش همت کماشتند و عمل نمودند آنچه را که عین حقیقت گریانست

غرض دیگر نگارنده اینست که میرزا در اینجا که میگوید (جمعی بمثابه حزب شیعه ترتیب داده و باغواای ان نفوس غافله مشغول) حزب شیعه را اغوا شده میداند و ائمه دین را نعوذ بالله نفوس فریبنده می پندارد که حزب شیعه را از مذهب سنت و جماعت تجزیه کردند و انها را اغوا نمودند
من در این قسمت بمیرزا اعتراض ندارم که چرا چنین

عقیده را ابراز میکنند البته در عقیده خود ازاد است فقط اعتراض نگارنده در این قسمت است که چرا اخباری که از همین ائمه دین رسیده است با اندک توافقی که شاید با صدمن سریش هم بمقصود و مدعای او نمی چسبد استدلال میکند و در آنجا مخبر را تقدیس کرده و امام همام می نامد اما در اینجا حزب شیعه را اغوا شده میداند ! !

اما از جناب میرزا اینگونه مسائلی شکفت نیست زیرا او در عرب عرب است و در عجم عجم نزد سنی سنی است و نزد شیعه شیعه است و بطوری این دستور مسلم و معمول بوده که هنوز هم مراعات میشود و در ایشمدت ۶۰ سال دو نفر سنی را در تمام فلسطین با خود همراه کرده اند و فریب داده اند همیشه محامد و اوصاف خلفاء را بانها میگویند.

و ان لوحی را که میرزا عباس برای طرد برادر خود میرزا محمد علی نوشته بود مشهور بلوح هزار بیتی دران لوح طعنه بخلیفه ثانی زده بود و برادر را در تکرار کلمه (۱) حسینا کتاب الله یرو خلیفه ثانی قلمداد کرده بمحض این دو نفر سنی که مبادا بمضمون ان واقف گردند برچیدند و از میان برداشتند تا مبادا انها مطلع شوند که نسبت بمقام خلافت جسارتی شده است

برهان دیگر نفوذ میرزا آنکه در صفحه ۸ کتاب طراوات میگوید — از ورود این مظلوم در زوراء الی حسین بمشابه امطار الواح مقصود عالمیان براهل ابران باریده معذ لك اگاه نشدند و

---

(۱) میرزا محمد علی میرزا عباس را قبول نکرد و گفت کتاب اقدس مکی است میرزا عباس هم او را طرد نمود و گفت در موقع نص خلافت علی نیز عمر همین کلمه را گفت دران لوح هزار بیتی خیلی طعن و سر زدن بمیرزا محمد علی میند

در غفلت و شقاوت قدیم خود باقی و برقرار و اگر این عنایت از انشطر باین جهات توجه می نمود حال کل را مقبل الی الله مشاهده می نمودند

در اینجا دو مطلب مستفاد میشود * یکی آنکه هر چه میرزا الواح نوشته و فرستاده بی ثمر بوده و کلامش نافذ نشده است که باو مومن شوند و اینکه میرزا عباس در خطابه های خود در امریکا و اروپا میگوید بسیاری از اهل ایران مومن شدند و تعالیم او را پذیرفتند دروغ است و مطلب دیگر که از بیان میرزا مستفاد میشود این است که اگر میرزا در اقلیم دیگر غیر از زوراء می بود و نوشتجاتی برای اهالی زوراء میفرستاد کاملاً باو مومن میشدند و باو میگرویدند و لکن چون خودشان در زوراء تشریف دارند فرماییشان تاثیر نمیکند !! * از این مطلب من خیلی متعجبم و قضاوتش را بخواننده وا میگذارم

نیکو جان میرزا در خاک فلسطین و عراق غیر از اظهار اسلام و ایمان و روزه گرفتن و اقامه صلوٰه در خلف امام جمعه عکا دعوتی نکرد فقط دعوتش در سراسر بروی اوراق بود آن اوراق را نیز از این جعبه بان جعبه و از این خانه به آن خانه مخفی می داشتند نه تنها خود دعوتی در آن حدود نداشت بلکه مبلغین و احباب نیز حق تبلیغ در خاک عثمانی نداشتند پرسیده می شد چرا در آن حدود تبلیغ نمی کنند ؟ می گفتند جمال مبارک (میرزا) تبلیغ را در این حدود حرام فرموده است چون با دولت معاهده بسته مادم که در خاک او ساکن است تبلیغات مذهبی نکنند و آن بهائی بی خبر نیز که از سر قضیه آگاه نبود بدین حرف قانع میشد

در صورتیکه علت اصلی تبلیغ نکردن در خاک فلسطین فقط بواسطه محافظه کاری خودشان بود که مبدا از داعیه آنها مسلمین ان حدود وائف و مطلع گردند و ما عین نوشته میرزا عباس را که برای شیخ فرج الله در مصر نوشته بود قبلا درج نمودیم که قارئین محترم حقیقت را دریابند.

بالاخره نتیجه نفوذ میرزا و قوه روحانیه او در این مدت هشتاد سال در خاک فلسطین صفر* [هیج] و در سوریه نیز صفر و در مصر باستانی هاجرین ایرانی پانزده نفر و در انگلستان دوازده نفر و در فرانسه پنج نفر و در سویس دو نفر و در المان پانزده نفر و در امریکا صد نفر و در تمام هندوستان نود نفر و در تمام ترکستان و عشق آباد که معبد ساخته اند یانصد نفر و در تمام مملکت برما یکصد نفر شده است اینکه میرزا عباس در الواح خود مکرر برای تشجیع و اغفال بهائیان بدبخت ایران مینوشت شرق منور شده و غرب معطر و همه در ظل تعالیم جمال مبارک وارد شده اند همین عده اشخاص قلیل هستند و اما ایران که جامعه بهائی را تشکیل داده است

و میرزا عباس جمعیت بهائی ایران را مصیده و دام خود قرار داده بود که بدین وسیله در قلوب امریکائیان و اروپائیان تصرف کند و آنان را به جمعیت موهوم بهائی ایرانی فریب دهد و تبلیغ نماید شاید آنها که مادی اند نظر باینکه در ایران جمع کثیری بهائی متحد و منفق هستند اگر اظهار تمایل و محبتی نمایند برای مادیات آنها چه از حیث تجارت و چه از حیثیات دیگر نافع باشد و بر روی همین اصل و مقصد نیز این اشخاص معدود در اروپا و امریکا اظهار توافق و تمایل می نمودند چون خوش

بختانه بغرض خویش نایل نشده اند. عده آن ها بیست سال است که تجاوز نکرده و افزوده نشده.

حتی خود میرزا عباس که در سنه ۱۳۳۰ بامریکا رفت و سه سال تمام در آن حدود اروپا توقف کرد نتوانست بعد از آن حاجیزی بیفزاید بلکه چند نفری هم برگشته اند.

و اصل قضیه امریکا آن بود که خیرالله افندی سوری تقریباً ۲۰ سال قبل بامریکا رفت و جمعی را بهمین حرفها فریفت که در ایران چه جمعیت ها هست و چه مجامع مهمی بهائیان دارند و ثلث ایران بهائی شده بعضی آنان نیز بهمین ملاحظه که اجتماعات منافع مادی آن ها را تامین میکند قبول اینمسلک و طریقه را کردند و چون در اینمدت دیدند که خبری نشد و اجتماعاتی نیست توقف کردند و زیاتر نشدند حتی کوشش ها و تبلیغ های سه ساله خود میرزا عباس در آن جا مفید واقع نشد.

باری سخن در جمعیت بهائیان ایران است از بس بهو و جنجال عده آنها را زیاد قلم داد کرده بودند بخورد مرکز (شوقی افندی) نیز مشتبّه شده بود از اینجهت امرداد احصائیه بگیرند تأیید العدل را تاسیس نماید همینکه احصائیه گرفته شد و مرکز حیفا رسید دید که قابل ذکر نیست در صورتیکه در احصائیه که گرفتند همه طبقه را نوشتند یعنی انهایی را هم که خود بهائیه قبول نداشتند و میدانستند که حقیقتاً بهائی نیستند و برای مصلحتی با آنها مراده دارند محض سیاهی لشکر و سرور قلب ولی امرالله شوقی افندی در ردیف بهائیان وارد کردند و نوشتند مع هذا شوقی افندی دید که هزار يك آنچه منظور نظر او بوده نیست امر باستتار و اختفاء احصائیه داد تا مبادا سایر بهائیان مطلع شوند و مخمود گردند.

نکارنده در جلد دوم این کتاب عده بهائیان ایران را شرح می‌دهم و شاید مقتضی شود اسامی آنها را نیز می‌نویسم تا معلوم شود که چند صفحه مختصری از کتاب با اسم آنها بیشتر سیاه نمی‌شود * در اینجا بطور اختصار و جمله معترضه اشاره از نویسنده کتاب نقطة الکاف میکنم

مستر ادوارد براون را چه باید کرد ؟

علامه شهیر مستر براون مستشرق انگلیسی که درجات فضل و معارف پروریش بهمه دنیا عموماً و ایرانیان خصوصاً واضح و روشن است در خصوص اینطایفه تفقد و جستجوئی نمود و استقصاء کامل حاصل فرمود و علاوه خود میرزا را در عکاو میرزا یحیی را در قریس ملاقات کرد و آنچه باید بفهمد فهمید و کتاب نقطة الکاف (۱) را نوشت چون در کتاب مزبور مؤلف محترم علاوه از آنکه اساساً نهضت بابی را برای ایرانیان مفید ندانسته داعیه میرزا را بهیچوجه نه پسندیده و بالاخره جانب ازل را بیشتر رعایت می‌کند

چون کتاب نقطة الکاف طبع شد و میرزا عباس دید که بضرر پدرش تمام شده بمیردان خود گفت که مستر براون ازلی بوده چون این تهمت خیلی ناشایسته بود و مقام رفیع مستر براون بزرگ تر از آن بود که ازل یا بها در اینجا راه بجویند چه جای آنکه مراد و مقتدا شوند و اخیراً میرزا عباس دانست که این حرف و تهمت علاوه از آنکه در دنیا تاثیر نمی‌کند و مقام آن مرد بزرگ را

---

(۱) نقطة الکاف تألیف حاجی میرزا جانی کاشی است که از بایان عهد باب

بود و مستر براون آن را ترجمه کرده و اظهار عقیده نموده است

کرده باشند * و دوم آنکه اورا هم از جامعه اسلام دور نمایند و سوم آنکه بهائیان با او حشر نکنند تا از او چیزها بفهمند در صورتیکه نکارنده اشخاصی را ملاقات کرده ام که ازل و بهاء را معاً به پشیزی نخرند بلکه بچیزی نخرند مع هذا بهائیان آنان را ازلی معرفی کرده و می کنند و خوش بخنا نه این تیر به علامه شهیر مستر براون کارگر نشد

و نکارنده قبلاً برای آنکه قلم از حدود ادب و انسانیت خارج نشود گفتم شیر خالدار برادر یلنک است * و اکنون نیز برای آنکه همان ادب را که شیوه شیوای من است از دست ندهم می گویم ازل نیز برادر میرزا است

تشریح شریعت

اما تشریح شریعتی که میرزا نموده است و او را بهائیان حاوی سعادت بشری می دانند باید نخست دانست که شریعت میرزا منحصر بکتاب اقدس نیست که ما فقط از آن کتاب استشهاد کنیم بلکه بقاعده کلام اقدس (ان اجتنبوا عما نهیتم عنه فی الصحائف و الالواح — و واعملوا بما امرتم فی الالواح — هرامرو نهی که در کلمات میرزا موجود نص کتاب است و همچنین هرامرو نهی که از میرزا عباس و شوقی افندی صادر شده و میشود نص صریح است و بهائیان آن را چون نص کتاب اقدس میدانند

مثلاً بهائیان ملاقات و صحبت کردن ازلی ها را حرام می دانند بدلیل آنکه نص صریح میرزا است و همچنین ملاقات و صحبت تبعه میرزا محمد علی را حرام و غیر جائز میدانند برای آنکه نص صریح میرزا عباس است و بهمین طور ملاقات

اواره را حرام میدانند برای آنکه نص صریح شوقی افندی است و هم چنین حکم محفل روحانی را که مقدمه بیت العدل است واجب الاطاعه می‌شمرند برای آنکه نص صریح میرزا عباس و شوقی افندی است بعبارة اخرى احکام محدود و محصور در کتاب اقدس نیست بلکه خیلی از ان احکام را عملاً نقض و نسخ کرده اند

مثلاً در يك جای کلمات میرزا انست که عاشروا مع الادیان كلها با الروح و الريحان و کسی هم که واقف و مطلع نباشد شاید از این حرف خشنود شود و افرین بگوید که عجب طریقه خوبی است در این طریقه دوئیت و مجانبیت و مغایرت از نوع بشر نیست

اما مانند من که در اوائل بهمین حرف ها خرسند شده و قریب خوردم بعد از مدتی فهمیدم که ان حرف فقط دانه بود که برای صید مرغان معصوم پاشیده بودند تا انها بدام بیایند وقتی بدام افتادند ان ایه را منسوخ شده می‌بینند و بالاخره می‌فهمند که حکم تغییر کرده

بگروز گفتند ملاقات ازلی‌ها و هم صحبتی آنان حرام است روز دیگر هم ملاقات و هم نشینی با تبعه میرزا محمد علی که آنان را ناقض مینامند حرام شد امروز هم ملاقات و هم صحبتی شخص دیگر حرام شده است فردا نمی‌دانم ملاقات کی حرام گردد!

و همچنین کسی که بی اطلاع است شاید يك حرفی از میرزا برخورد و یا آنکه عمداً برایش بخوانند که فرموده است * محبت اغصان بر کل لازم و لکن ما قدر الله لهم حقاً فی

اموال الناس *

یعنی برای اغصان و ذریه خود چیزی قرار نداده ایم و لکن محبت آنان بر همه واجب است * شاید این حکم را تقدیس کند در صورتیکه آن بیچاره خبر ندارد که این کلام بکلی نسخ شده است و حریق تماما باید بدست ولی امر الله نسلا بعد نسل و بکرا بعد بکر برسد بناء علیهذا کارنده مجبور می شود احکام معموله و آداب مرسومه مسلمه حالیه نزد بهائیان را در معرض افکار عمومی جلوه دهد و تحسین و تقبیح او را بقضاوت خوانندگان محول بدارد

یکی از احکام مسلمه معموله این است که بهائیان از ولی امر الله طلب امرزش میکنند چنانکه از میرزا عباس و خود میرزا طلب امرزش می نمودند و آنها هم مرحمتا می امرزدند با اینکه سابقا در اقدس میرزا گفته بود * لیس لاحدان یستغفر عند احد توبوا الی الله تلقاء انفسکم

یکی دیگر از آداب معموله با آنکه مطابق حکم اقدس * قند حرم علیکم تقبیل الایادی * بوسیدن دست حرام بود پای او را می بوسیدند و این امر مسلم و یقینی بلکه عملا برای اغنام واجب شده بود .

یکی دیگر از احکام معموله اخیر ان بود که تصریح باسم میرزا حرام بود و بعد هم گذاردن اسم حسین علی بجهت هر بهائی غیر جائز و حرام شد چنانکه در لوح همان جوانی که چند سال قبل رفت یوروستانی شد که بدین وسیله تبلیغ کند و بعد که مطاع شدند زدند بیرونش کردند حرمت او مخرج است و ان لوح در صفحه ۲۶۳ مکاتیب جلد سوم درج است (و ماقبلا در

جای خود باو اشاره کردیم)

یکی دیگر از احکام معموله زیارت قبر میرزا و میرزا عباس است که باید بجه شرایط و ادابی واقع شود و چنان این مسئله نزد بهائیان مسلم و معین شده که هر يك که میخواهد دیگر را تحقیر و توهین نماید و نسبت بی تقوائی باو بدهد .

و آن شخص هنوز همکا نرفته باشد میگوید با ثروت و مکنث هنوز به ارض مقصود (حیف و عکا) مشرف نشده است . مثل آنکه به يك شخص مسلم مستطبعی گفته شود از فرط بی تقوائی بمکه معظمه مشرف نشده همان طور برای شخص دارنده رفتن عکارا واجب می دانند . —

یکی دیگر از احکام و اداب معموله اهمیت دادن بعد از نوزده است که در سر هر مراسله و کاغذی رقم نه را که چون مطابق با عدد بهاء است می گذارند و چنان پیچیده باین وهم شده اند که هر بهائی خانه خود را اگر هم در ردیف نمره سه یا هفده واقع است میل دارد عدد نه را باو بگذارد چنانکه يك بهائی باغی در خیابان شمیران خرید و اول کاری که کرد این بود که يك کاشی برای او درست کرد به نمره نه در صورتیکه اگر مقصود نمره خیابان است از عدد نه تجاوز می کرد و اگر غرض نمره کوچه بود نمره اول یا دوم واقع می شد و مرا خود از این قضیه چنان خنده گرفته بود که خدایا اشخاصی که خود را منور الفکر و مهذب می دانند چطور این اندازه اسیر خرافات شده اند

یکی دیگر از اداب و اعمال آنست که از گربه بدشان می آید و حتی المقدور او را اخذت می کنند برای آن که یک وقتی که میرزا در بغداد بوده در موقع نهار گربه چنك بدستش زده و دستش

را خراشیده است

اقای نیکو یکی از بهائیان پیر مرد برایم از عظمت میرزا
ذکری کرد که در ایام بغداد یکروز در سر سفره غذا میل می
فرمودند و قدری از غذا که بگربه مرحمت کردند در حین ربودن
دست مبارك را چنگ زد و خراشیده شد فرمودند عجب حیوان
بیوفائی هستی از آن روز بعد احباب بغداد شروع بگربه کشی
کردند در هر محله و کناری گربه را می دیدند می زدند و می
کشتند و بدجله میانداختند تا هیکل مبارك (میرزا) يك روز
فرمود چند روز است می بینم گربه مرده زیادی بروی اب دجله
روانست احباب عرض کردند قربانت شویم از آن روزیکه گربه دست
مبارك را چنگ زده احباب با گربه ها دشمن شده اند و گربه ها را
می کشند فرمودند خیر بس است ما بخشیدیم دیگر احباب موقوف
کردند ولی آن عناد و کینه را با گربه دارند

انصافاً باید ملاحظه کرد اشخاصی که اینقدر سبك متعز
باشند که ب حیوانی اینطور ظلم و جفا کنند که چرا محکم فطرت و
طبیعت دست مولای آن ها را خراشیده اگر دست قدرت و انتقام
پیدا می کردند بمقامات روحانی که خدای آنان را تبعید و تکفیر
نموده چنان رفتار می نمودند

یکی دیگر از واجبات هر خانه داشتن يك عكس از میرزا
عباس است که محض تبرك و حفاظت خانه و روح بت پرستی نگاه
می دارند و آنهایی که وسعت داشته باشند آن را مجسمه می کنند
و در منزل می گذارند تا کاملاً بت پرستی کرده باشند چنان که ما
عکس همان مجسمه را برداشته و در اینجا گراور کردیم
یکی دیگر از اواب و عادات موهای میرزا عباس است که

مجسمه میرزا عباس

به شعرات مبارك نامیده شده و هر زن و مردی در، حفظ، خود
نگاهداشته و انرا بجه احترامی حرز خودشان می نمایند

تأیید گفتار

وقتی که نکارنده در اباده شیراز رفته و در آن اوقات با بهائیان ترددی داشتیم در منزل یکی از آن‌ها مهمان شده دیدم يك جعبه مدور درازی از برنج در يك جای مخصوصی از اطاق نصب کرده اند پرسیدم این چیست ؟ گفتند حالا میاوریم زیارت کنی این فینه مبارك سر سرکاراقا است وقتی ما با خانواده مشرف شدیم ارزو کردیم و بالاخره حضرت ورقه علیا خانواده را میجروم نفرمود و این فینه را مرحمت فرمودند و ما جعبه برایش دادیم ساختند بطوریکه می بینی و اورا آوردیم

وقتی جعبه را آورده و فینه را بچه ادایی بیرون آوردند و بوسیدند که بوی چرك و عرق او مشام را از رده کرد و بعد تعریفهای دیگر نیز کردند که پیراهن مبارك را هم آورده و جوراب مستعمل مبارك را نیز آورده ایم كارد و چنگال خریدیم و باندها را برده و با كارد و چنگال مستعمل که بدست مبارك رسیده تبدیل کردیم و این تعریفها را بطوری در حالت سرور و شغف می کردند که کوئی جواهر قیمتی را بدست آورده بودند

و غریب تر از آن شب شب دیگری بود که در منزل یکی از سادات افغان در شیراز دعوت داشتیم که آن سید متولی خانه خدای موهوم شده بود یعنی میرزا عباس تولیت آن خانه و ابایشان داده است و بدین امید او و عائله و اخوانش نشسته اند که عنقریب وعده های میرزا و میرزا عباس راست شود و از اقطار و اکناف عالم مردم زیارت بیت الله بیابند و اینها از آمد و شد زائرین استفاده ها بنمایند

باری ان سید از اول شب تا چهار ساعت از شب گذشته
اثار مبارکی را که به افتخار ان عاقله در ان جا گذارده اند
ارائه می داد

مثلا اول میرفت درب جمعیه را با کلید میگشود و باطمینان
و تظاهراتی يك بقیچه را بیرون میاورد اول او را می بوسید
سپس می کشود یکی را که بر میداشت می گفت ان جمعیه مبارك
است می بوسید و دو دستی بمن میداد و همچنین یکی دیگر را
بر میداشت و می گفت این عباى سید باب است (يك عباى بقیه
کلاتون دوزی بود) و میبوسید و نیز یکوصله دیگر بر میداشت
و میگفت این اباده مبارك میرزا است و همچنین یکی دیگر بر می
داشت و میگفت این عمامه میرزا عباس است

بهمین طور قریب دوساعت مرا معطل نموده بود که وصله
وصله و قبیچه بقیچه می کشود و یکی یکی بوسه داده و باز نموده
بعن ارائه میداد و من در ضمیر خود چقدر می خندیدم و می
گفتم سبحان الله این مردم با این افکار یوسیده می خواهند در
قرن بیستم عالم را باینگونه خرافات دعوت کنند !!

باری در اخر شب چنانچه مقرر شده بود سید متوالی
خانه خدا برای اکمال پذیرائی من بنا بود مرا بخانه خدا ببرد
و بارشاد و راهنمونی او منامك حج باجی گری را بجای بیاورم !

حج بابی گری در شیراز

مخفی نماناد خانه که متعلق بسید باب بوده در شیراز و
خانه که میرزا در او ساکن بوده در بغداد هر دو بیت الله
شده اند که می باید بهائیان بنا بفرمایش میرزا در اقدس که میگوید *

قد حکم الله لمن استطاع منكم حج البيت من دون النساء * زیارت
ان دو خانه بروند و اداب زیارت و مناسک حج را بجا بیاورند
ولی متاسفانه خانه بغداد مدنی در کشمکش و دعوی واقع شده و
قضیه بعدیه و محاکمات رسیده بود و خیلی میرزا عباس در
این خصوص زحمت ها کشید و خرجها کرد تا خانه خدا را در
دست داشته باشد

همان خانه را که در لوح ۲۱ کانون اول ۱۹۱۸ خطاب
به بهائیان بغداد میگوید *

الهی الهی هؤلاء عباد فی مدینتک المبارکه . مجاورون
لبیتک الحرام و حرم قد فتحت ابوابها علی الخاص و العام حتی
یتغوا فضلك و یطلبو الطافک الی اخر *

«همانا سه سال است که ان بیت الله را گرفتند و خراب
کردند و اینک محل نزول غریب شیعیه است * و اکنون خانه
شیراز باقی است که و یک حیاط مختصری و سه اطاق دارد و
یک حوض کوچکی و یک درخت نارنجی که می گویند ان نارنج را
سید باب بدست خودش غرس نموده است و از برك ان درخت
همان سادات افغان برای این وان از شیراز تحفه میفرستند
که يك وقتی در عراق دیدم برك یوسیده در کتابك يك بهائی
عراقی بود پرسیدم این چه خبر است دیدم او را بهایمت بوسه
داد و گفت این برك درخت مبارک بیت مبارک شیراز است !!
و بیت بغداد را که خوشبختانه فعلا از دستشان گرفته اند
بیشتر اذیت می دهند چرا که اینجا محل وقوف میرزا بوده است
و میرزا را بسید باب خیلی رجحان می دهند از اینجهه هم خانه
او را بدیهی است که محترم تر از خانه سید باب می دانند اگر چه

مناسك حج و ادب و زیارت نامه شان یکی است
باری سخن در اینجا بود که سید صاحب خانه گفت

بیائید وضو بگیریید و آماده شوید تا درب بیت مبارك را باز کنم
ما هم برای آنکه كاملا از قضا یا واقف شویم اطاعت کرده و آماده
شدیم از آن حیاط بحیاط دیگر و از اینجا درب در رسیدیم گفت
صبر کنید زیارت نامه بخوانم زیارت نامه مفصلی که خطاب شهر
شیراز بود مغلوط می خواند و چون سوادى نداشت آن عربی
ها را غلط تر ادا می کرد و پس از ختم آن زیارت نامه بطور
امسته گفت که این زیارت نامه باید در يك فرسخی شیراز خوانده
شود ولی چون هنوز امر علوی پیدا نکرده و ما مخفی و مستور
هستیم بناچارى در اینجا میخوانم

دوباره شروع کرد بخواندن يك زیارت نامه دیگر با آن
که از روی ورقه می خواند تمام را غلط می خواند باز گفت
اینهم بایستى در کنار شهر شیراز خوانده شود سه باره شروع
کرد بخواندن چیز دیگر و بعد گفت اینهم باید در كناره دیوار
صحن قرائت شود و دستور العمل مبارك انست که صحن چقدر
باید بزرگ باشد که بقدر تمام شهر کنونی شیراز شود و در روزگار
اتیه ابد کسی حق ندارد در اینجا که فعلا ما ایستاده ایم وارد شود
دیگر شما ها مشمول عنایت حق واقع گشته اید که باین بارگاه
وارد شده اید و در این استانه قدس پا نهاده اید

باری وارد حیاط كوچك شده و از پله ها بالا رفته باطافى
وارد شدیم که يك جارى در سقف آن نصب نموده و تمام را برای
پندیرائی بنده روشن کرده بودند دیگر در همان اطاق مرا بروی
دو پا نگاهداشت و يك زیارت نامه مفصلی مغلوط خواند که

حقیقه روح منزجر و قلبم از رده گشت و بعد در و دیوار آن
 طاق رابوسه دادند و بیرون آمدیم در دهلیز طاق و ایوان يك
 زوج درب كوچه عتیقی بود كه آن را نیز بوسه دادند و گفتند
 درب اولی این حیاط در زمان سید باب این بوده است و بر
 حسب فرموده او را برداشته و جزو عتیقه قیمتی كه باید بعدها
 در خزانه بیت الله بماند نگاه داشته ایم و دیگر آمدند و از آن
 نارنج ها چند دانه چیدند و برسیدند و بمن دادند و از درب
 حیاط بیرون آمده بحیاط اولی كه خانه سید متوالی بود رسیدیم
 و باز دیدم كه هنوز مرا رها نمی كند و دارد از عظمت و قدرت
 امر بهائی كه بعدها بطور می شود و چسان این خانه محترم و
 زیارتگاه عموم اهل عالم می شود بیان و تشریح می نماید
 اكنون دیگر خسته شده ام بقیه فرمایشات و صحبت خود را
 برای فردا صبح بگذارید و رخت خوابی او ردند در فراش كه رفتم
 خدا كهاه است مدتی در حیرت افتادم كه از فرط تعجب و شكفت
 خوابم نمیبرد و با خود اندیشه می كردم سبحان الله چقدر مردم
 بیچاره اند و مستعد اغوا شدن و گول خوردن هستند در يك
 چنین قرنی كه افكار ترقی كرده و علوم جلوه نموده و انسان به
 نیروی علم و دانش از شرق به غرب صحبت میکنند و از شمال
 به جنوب با مرغ فلزی كه مصنوع و مخلوق اوست پرواز مینمایند
 و از دنیای قدیم بدنیای جدید بقوه بخار كه مطیع امر و اراده
 خود نموده رهسپار می شود و نور و شعاع را در زجاجه محقری
 محبوس می دارد و قوه فراری را اسیر حكم و اراده خویش می
 دارد و اداب قبل را جز يك اداب اجتماعی كه در خوران اوقات
 بوده نمی داند چكوته باید این افنان نادان و این بهائیان سرگردان

باین خرافات مبتلا شوند و اسیر اینگونه اوهام گردند
یکی دیگر از احکام معموله بهائیان در فلسطین و حیفا و جوب
حجاب است و در امریکا برای اهل امریکا که حجاب نداشته اند
حجاب واجب و لازم نیست بعبارة 'خری حجاب دوسه حکم پیدا
می کند برای امریکائی و اروپائی حرام است و برای بهائیان
حیفا و عائله مبارکه واجب و آن دختر مبارک هم که بارویا می
رود چنانچه می رود در نزد اروپائیان واجب است بی حجاب باشد
و در نزد بهائی ایرانی واجب می شود که رو بکشد و در حجاب برود
بالاخره همان بوق روزنامه ملا صرالدین می شود که
یک سرو و شاخ دارد از یک شاخه که رو بغرب است صدای عدم حجاب
می دهد و از شاخه که رو بشرق است اواز وجوب حجاب بیرون می آید

احکام صریح اقدس

چون ما به بعض احکام معموله متداوله بین بهائیان اشاره
کردیم و ممکن است بهائیان متعصب در موقع سر زش عقلا نحاشی
و انکار کنند و یا آنکه بسابر اداب و اخلاق متشیعه از قبیل سینا (۱)

(۱) بلی بعضی اداب معموله از قبیل تغ زدن در شرع
مطهر نبوده و نیست و از هر عالمی سؤال شود خواهد گفت که
غیر مشروع است ولیکن بواسطه عشق و فرطی که بحسین ابن علی
علیه السلام دارند معمول شده است ولی ادابی را که ما کفایت معمول
بهائیان است و علاوه از آنکه در آن موارد خصوصی هست همگی
بهائیان حتی مرکز حیفا نیز بان اداب عامل است و شاید اگر یکی
از بهائیان بان اداب معموله اهمیت ندهد مورد سوء ظن سایرین واقع شود

زدن و تیغ زدن که در اصل شریعت نبوده استدلال نمایند
و یا آنکه چون نگارنده منتقدی یافتند بغضایع ان اداب واقف شوند
و دراتیه انها را متروک و منسوخ نمایند که مصداقی برای گفتار
ما دراینده باقی نماند

لهذا چند حکمی نیز از کتاب اقدس مطرح بحث قرار
داده تا قارئین محترم پیایه و مایه ادراک قصیر القامه این مقنن و مشرع
قرن بیستم واقف گردند

کتب علی الساق النفی والحبس وفي الثالث فاجملوا
فی جبینہ علامه يعرف بها اثلاً تقبله مدن الله

در اینحکم که بهائیان ان را بر جسته ترین احکام اقدس
می دانند چندین ایراد وارد است که دلالت میکند بر آنکه این ائمن گذار
علاوه بر این که از علم حقوق بی نصیب بوده حکمی را که جعل
نموده خیلی نارسا و ابر است

۱ — مجازاتی برای زن دزد قائل نشده که اگر زن مرتکب
دزدی شود چه باید کرد و قرینه آنکه حکمی برای زن دزد مقرر
نداشته ان است که حکم زن زانیه را چنانکه هنقریب می گوئیم
معین فرموده

۲ — مجازات اشد را بشدید مقدم داشته زیرا نفی شدید
تراز حبس است اما اتفاقاً برای سارقین نفی بلد بهتر است چرا
که در شهر و محل ناشناس بیشتر میتوانند سرقت نمایند
و مخصوصاً بسیاری از دزدها در شهر و دیار خود بواسطه
شهرت و اشنائی نمیتوانند سرقت کنند از اینجهت برای سرقت
بدیار غربت میروند و میرزا در حکم خود سارقین را بهجهتی که

خودشان مایل و شایقند میفرستند

۳. — مجازات دفعه سوم را علامت جبین (۱) قرار داده و حال آنکه خوب بود علامت را در جبهه او که پیشانی است قرار بدهد نه در جبین چنانکه ممکن است جبین را در زیر مو یا حمامه مستور کند ولیکن داغ جبهه واضح و نمایان است و نمی توان او را مستور و مخفی کرد

و بعلاوه اشخاصی که مرتکب سرقت می شوند از عناصر باطله و نفوس سافه هستند که دزدی را کار و شعار خود می دانند و در هر استنطاق و محکمه که مصلحت خود را در اقرار می دانند در کمال تبسم و سرور اقرار می کنند و ابتدا تنگ خود نمایند در چنین صورتی داغ جبین یا جبهه چه تأثیری در انهامی کند که تارک این عمل شوند و باز سرقت نمایند و اگر تملیل داغ را زندگانی انفرادی او قرار بدهیم که همت جامعه او را قبول نکند همیشه روبه دزد بر این است که خود دتها را با رفقای همکار دزد خود نشسته و طرح سرقت می ریزند و وقتی که اهنگ سرقت می کنند بدبھی است یا شب تاریک می روند و یا روز خلوت بطور ناگهانی که کسی آن ها را نه بیند مقصود خود را انجام می دهند و دستبرد می نمایند در چنین صورتی چه جبین او داغ دار باشد و چه بی داغ غرض سرقت است که حاصل می شود و حکم میرزا بلا تشیجه می ماند

۴. — آنکه تکلفی برای دزد داغ شده معین نفرمود که اگر بعد از داغ شدن مرتکب سرقت شود چه مجازاتی به بیند بناء علیهذا نتیجه این می شود که شخص داغ دیده در دزدی آزاد

(۱) جبین در لغت عرب بالای صدع را گویند که بالای فرو رفتگی جانب

راست و چپ صورت است و جبهه بمعنی پیشانی است کویا میرزا نیز در اینجا همانند بعضی از پیخبران به لغت عرب جبین را جبهه تصور کرده است

و مختار است فقط باید اشخاص دزد داغ شده در ملاء عام و حضور انام که باو می نگرند دزدی نمایند ۱۱۱

و قد حکم الله لكل زان و زانية دية مسلمة الى بيت العدل و هي تسعة اقبل من الذهب وان عاد مرة اخرى عود و اضعف الجزاء

بر ارباب بصیرت واضح و روشن است نفوسیکه منهمك در اذات و شهوات هستند و می خواهند هواجس نفسانی و اوامر شیطانی را متابعت کنند همواره بر خلاف شرع تجدید فراش می کنند و پیوسته تجدید و تنوع را طالبند و شاهد مدعا آنکه بسیار دیده شده است شخصی علاوه از آن که خود حلیله زیبا تر و جمیله رعنا تر دارد که چون جان شیرین با او دلنشین و همنشین است و در کمال محبت و حقیقت با او یار و قرین بحکم یزدان در مهد امن و امانش ارمیده و بمدلول * نساکنم حرث لکم فاتوا حرثکم انی شئتم * هر طرفی که میلش متوجه شود بدون تکلف رسیده است با اینوصف ان حلال لطیف را می گذارد و در طلب حرام کثیف می رود طلعت منور را معطل می کند و چهره مکرر را می بوسد جنت نعیم را فراموش می کند و هاویه جحیم را می طلبد یعنی امشب از خانه بیرون شده بشهر نو (محل فواحش) می رود اگر بیرسندش چرا چنین اقدامی کردی می گوید تجدید و تنوع مطلوب است

و فردا شب نیز بجای تازه تری میروود و آن هم نشین دیشب را که باچه مصارف هنگفت بدست آورده بود امشب بمقت از دست میدهد و انرا که بیروز در اغوش گرفته بود امروزش فراموش میکند

چون عادت و روش شهوت پرستان دانسته شد اکنون

به بینم میرزا چه باب و سببی را برویشان گشوده است اولاً چون حکم را بطور اطلاق فرموده و فرقی در میان زنای محصنه و غیر محصنه نگذاشته هر متمول شهوت پرستی حق دارد شب را دست تطاول و تعدی به پردگیان مردم دراز کند و چون روز شود (۱) نه مثقال طلا که معادل هفت مثقال معمولی است بدلالان محبت که گیرنده ان یولند بدهد و شب دیگر نیز بهمان قاعده تجدد و تنوع عیال دیگری را در اغزش بگیرد و هفت مثقال یا چهارده مثقال دیگر بدهد

در صورتیکه قبل از تشریع اینحکم ان شهوت طلب در عوض هفت مثقال هفتاد مثقال طلا نیز حاضر بود خرج کند و جناب میرزا مصارف و مخارج او را تخفیف داد تا همیشه بتواند بدین لذت و کیف استمرار دهد و همچنین خانم های غیر عقیقه که جوانان خوش خط و خال را به بینند و مایل شوند با ان ها ساعتی به نشینند چه مانعی دارد گفاره مختصر کام روانی خود را از مال شوهر خویش در کمال ازادی به بیت العدل تقدیم کنند

حالا سزاوار نیست که متمولین سرمست و خانم های شهوت پرست دست بدست یکدیگر داده باواز بلند جناب میرزا افرین بگویند و نه مرتبه مطابق عدد بهاء باهك بلند بگویند
بر او ؟

و همچنین ان اشخاص معسرین و گروه مفلسین که در امان خدا هستند حق ندارند هر شب و هر روز این اعمال زنیه را تکرار کنند و تادیبه دلالی محبت را به عندالقدرة والاستطاعة حواله
(۱) چنانکه ماه را نوزده کرده اند مثقال را هم نوزده نخود قرار داده اند

دهند ؟ و بروان میرزای تانون گذار رحمت فرستند

لا یبطل الشعر صلوٰتکم ولا ما منع عن الروح مثل
العظام و غیره ان البسوا السمرور کما تلبسون الخزو السنجاب
و مادونهما انه مانهی فی الفرقان ولیکن اشتبه علی العلماء
انه لهو العزیز العلام

در اینجا خوب می توان گفت که بمیرزا اشتباه شده است
نه بماء — زیرا احکام اسلام در کتاب و سنت است نه در قران
تنها و میرزا که خود را در بعض موارد سنی معرفی می نمود
چرا سنت را در نظر نگرفته است چه که سنی از سنت مشفق است
باری نگارنده اینقدر اهمیت باینگونه کلمات نمیدهم که تضییع
وقت خود و قارئین را بنمایم و از روی فلسفه تمام را باطل و نابود
کنم و همینقدر هم که بطور ایجاز و اختصار گفته شد بر سبیل
نمونه بود

و اما اصول و بادی اجتماعی که نسبت بمیرزا میدهند
و من چنین تصور می کردم که بقوه الهام و وحی این اصول را
ابداع نموده پس از تحقیقات زیاد معلوم شد که انهارا از دیگران
اقتباس کرده و در کلمات خود چنین جلوه داده که او مبدع و
مبتکر است

اول وحدت زبان که ان بهائی روز اول بمن گفت جمال
مبارک (میرزا) فقط در عالم این کلمه را گفته و این سعادت اجتماعی
را آورده بعد معلوم شد که خیلی از فلاسفه در این مورد صحبت
ها کرده اند و طرحها ریخته اند حتی قبل از ولادت میرزا و

لايشتوك يلوئی زبانی تاسيس نمود و ترويج نقد سپس دكتر زمينه‌وف يلوئی اين مرام را تعقيب و زبان اسپراتو را اختراع نمود كه اكنون مجامع اسپراتيزم ها به نشر و ترويج اومشغولند دوم صلح عمومى كه ان نيز مدتها است مطرح انكار نبغاء و فلاسفه بوده و ميرزا نيز ان حرف را شنیده و پسندیده و در مرام خود مندرج نموده است نهايت انست كه ان نبغاء و فلاسفه اينمسلك و مرام را پسندیده اند و در صددند چاره براى حصول او بينديشند و راىى بجهت وصول باو پيدا كنند و هنوز معتزفند كه راهى نيافته اند و چاره نجسته اند

اما ميرزا چاره ان را بهائى شدن مردم دانسته كه همكى ترك دين و ائين خود كنند و بيايند بهائى شوند البته چنين ارزوىى كه او داشته حاصل نشود و نتيجه ان شد كه معدودى از مردم بدبخت بيچاره را از وحدت ملى خود جدا نمود و آنان را مبعوض و مردود اكثريت ملى كرد و بالاخره در عوض ايجاد صلح عمومى جنگ خصوصى برپا نمود

و اكنون اين منافرت و مباينت بهائى بودن و اينخصوصيت و كدورت باى شدن در ميان ملل مسلم و يهود و زردشتى وجود و اين نهال دوئيت و اثنييت را همان كسى كه در ظاهر دعوى صلح و سلام و وحدت عالم انسانى مى كرد در قلوب اين بيچارگان غرس نموده و آنان را بمواعيد موهوم هشتاد سالست سرگردان داشته تا بدانها نيز مشتبه گرديده كه روز اول براى چه آمدند و چه مقصدى را در نظر گرفتند و چه امال و ارزوهائى را بان ها بشارت دادند كه خوش بختانه بهيچكدام از ان ها الى كنون و او بر سبيل تصادف هم باشد نائل نشده و دراتيه نيز نائل نخواهند شد

سوم ایجاد وحدت و یکانگی بشر بود
که چنین تصور می کردم وحدت عالم انسانی را کسی نگفته
و این کلام بکر چنانکه بهائیان میگویند فقط مولود افکار بدیعه
میرزاست ولی پس از چندی معلوم شد که انرا نیز از دیگران
اقتباس فرموده و اغلب انبیا و فلاسفه او را گفته اند بلکه دراول
دیوان حضرت امیرالمؤمنین است که میفرماید

الناس من جهة التمثال اكفاء * ابو هم ادم والام حواء
حتی درمقصد سال قبل شیخ مصلح الدین سعدی شیرازی
نیز فرموده است

بنی ادم اعضای یکدیگرند * که درافرینش زبک گوهرند
چه عضوی بدرد او در روزگار * دگر عضو هارا نماند قرار
تو که محنت دیگران بیغمی * شاید که نامت نهند آدمی
و دلائل طبیعی و حسی و اخلاقی او را نیز دراین سهیت
بیان کرده است

و اما بیت العدل و سلطنت و جمهوری را که در
کتاب خود گفته است

انصافا اگر میرزا بکلی خاموش می ماند و در مواضع فوق
ابداء رای یا ابداع شرع و قانونی نمی کرد بهتر بود تا اینکه
بطور تناقض و نارسا این کلمات را در اقدس بگوید
هر چند در اقدس خیلی مطالب هست که مورد ایراد میشود
و اینک در صدد تفصیل و بیان آن نیستم

ولیکن ناگزیرم از آنکه در این خصوص بطور اجمال اشاره
کنم که بیت العدلی که منظور نظر میرزا است که میباید رجال

او از هیئت بهائیان منتخب شوند و آن هیئت حکومت روحانی و سیاسی ملت را عهده دار شود و برای آن وارداتی معین داشته از قبیل * مالیات صدی نوزده * و ارث طبقات مفقوده از وراثت * و اوقاف * و لقطه (۱) * و دیات مسلمانی از قبیل حد زنا و شجاج و غیره * و نیز برای او صا. راتی مقرر داشته از قبیل مصارف و جال بیت العدل و قوه مجریه آن ها و معارف و ایشام و ارامل و غیره . —

تمام مبنی بر تصور باطل و خیال محال خویش بود که در دوره حیات او همه دنیا بهائی می شوند و سلطنت ها و جمهوری ها معدوم می گردند و طرق عبودیت میرزا را به کردن می نهند و تمام مطیع و منقاد کلمات کتاب اقدس میشوند چنان این فکر در مغز او قوی می شود و این قلبان اندیشه کل می کنند که کوئی در عالم وهم و خیال چنین تصور کرده که همه حکومت ها محو شدند و همه ملت ها بر طرف گردیدند و مردم همگی بهائی شدند و حکم کتاب اقدس بیت العدل تشکیل داده اند و فعلاً در مصالح امور جمهور مشغول گفتگو و مذاکره و رد و ایراد هستند و اثرت و اقلیتی پیدا شده است و اختلافی در میان پدید آمده که جناب میرزا آن نقصان را نیز ناکفته نگذاشته و بدین جمله کتاب اقدس او را مرتفع می کند * (خطاب به رجال بیت العدل)

اذا اختلفتم فی امر فارجعوه الی الله مادامت الشمس

مشرقه من افق هذه السماء و اذا غربت ان ارجعوا الی

(۱) لقطه در نصوص میرزا عباس است که الحاق فرموده

ما نزل من عنده انه ليكفى العالمين

یعنی ای رجال بیت العدل وقتی در امری اختلاف کردید تا موقعی که اقباب الوهیت از افق آسمان همگن من ظالع است یعنی رجوع کنید و چون اقباب الوهیت از این افق غروب کرد رجوع به بیاناتم کنید که آن بیانات اهل عالم را مکفی است معنی ساده تر آنکه تا وقتی خدا زنده است باو رجوع کنید و چون مرحوم شود به کلماتش مرور نمایید

اری میان این حکم که رجوع بخودم کنید یعنی برارزوتی بود که خود زنده باشد و این کیفیات را مشاهده کند که متأسفانه آن ارزو و ارزوهای دیگرش زیر خك رفت

در اینجا خوب است بهائیان انصاف بدهند و بهوش بیایند که این خدای غیب دان آن ها خوب بود اقلاً از این يك كلمه خود داری کنند که مورد ایراد واقع نشود و یا آنکه مثل موارد دیگر بحرف های دو پهلو و سه پهلو پرداز نه آنکه صریحاً بگویند تا خودم زنده هستم بیت العدل بخودم رجوع کند و چون مردم بکلماتم ناظر شود

در این مورد بهائی مجبور می شود یا خدای خود (میرزا) و یا عالم الغیب بداند که می دانسته در عصر او بیت العدل تأسیس نمی شود و لیکن حرف لغوی زده است و یا چون دیگران او را جاهل بشناسد

و اما راجع به سلطنت و جمهوری باز خوب است بهائیان منصفانه تأمل و تدبر نمایند که غرض اصلی جناب میرزا از این حکومت های اربعه دنیا یکی است جمهوری است یا سلطنت یا بیت العدل یا چیز دیگر. اگر بیت العدل با طرز مخصوص باشد

که دستور داده اند، مجالی برای سلطنت و جبهوری باقی نمی ماند
و اگر مقصود سلطنت است بیت العدل چه می گوید و اگر مقصود
این دیگری است پس ذکر این دو چه ضرورت داشت ؟
خلاصه این است چهار دلیلی که بهائیان او را شمشیر برنده
خود میدانند و بر رخ هر ییخبری می کشند و الزام کنند، هر نفسی
می داند .

اقای نیکو امروز من خود را يك شخص بیچاره دردمندی
می دانم که هیچکس جز خدا و تو کما هو حقّه بدردم واقف و
آگاه نیست زیرا معتبر بودم ، فطرس شدم غنی بودم فقیر شدم
عزیز بودم ذلیل شدم يك نام بودم بد نام شدم يك بودم نجس شدم
مسلمان بودم در اظار مردم بابی شدم کمترین رتبه من گانید و کالت
مجلس شورای ملی بود

بالاخره از حقوق ملی محروم شدم و از حقوق حقّه خود
بی نصیب گشتم و همیشه با دلی یرسوز و اهی جگر سوز بدین
کلام سعدی مترنم (دو کس را حسرت از دل نرود و پای تقابن
از آل یکی تاجر گشتی شکسته و دیگری وارث با نا اهل نشسته)
و چون بحقیقت بنگری من مصداق هردو شدم همانا تاجر گشتی
شکسته ام و مسلمان با بهائی نشسته

نیکوی عزیز از وقتی صحبت ان بهائی قریب زنده رسیده
تا امروز که آگاه و هشیار شدم به تحقیق ملاحظه نموده دیده ام
پنج قسم تنزل کرده ام و پنج نوع انحطاط حاصل نموده ام

تنزل مادی • تنزل راتبه • تنزل علمی • تنزل اخلاقی • تنزل عرفانی
اول تنزل مادی — تاجر بی بودم با تنخواه و با ابرو و
معتبر برانم را هر کس میخزید و امضایم نزد هر کسی محترم

و مقدس بود در هر ولایتی بخوش حسابی و اعتبار معروف بودم اکنون می بینم تمام آن‌ها از کفم رفته و جز خسران مبین نصیبی ندارم •

دوم تنزل و انحطاط مرتبه — نزد هر کسی عزیز و ارجمند بودم اکنون دلیل و مستمند شده‌ام بهر کسی از اکفاء و اقران تقدیم داشتم اکنون از همگی متاخر بلکه مرا در ردیف خود هیچوجه محسوب نمی کنند هر يك از همگان بصحبت و مجالستم افتخار می نمودند اکنون همان اشخاص از صحبت و ملاقاتم احتراز می جویند بلکه از ذکر اسمم تنگ دارند

سوم تنزل علمی — ان روز از تحصیلات خود صرف و نحو و معانی و منطق بدیع و بیان فقه و اصول و حکمت و کلام با اندازه که تحصیل کرده بودم می دانستم و بمطالعه ان علوم مانوس و مشغول بودم امروز که بحقیقت متفکر می بینم در نتیجه ملاقات و صحبت این حضرات انرا هم از دست داده‌ام چه که اینها اغایب بی سوادند بلکه این علوم را بنا بفرموده میرزا حجاب طلعت معلوم می دانند

یعنی شرط اعظمی که میرزا با توجه و مرده خود نموده اینست که باید جاهل [۱] شوند تا از علم او نصیب برند و علم او نیز همین اثر و الواح مکرره ایست که هر گاه مکررات او را بردارند و تعریف و توصیف شخص خودش را استثناء نمایند يك مطالب خیلی مختصری باقی میماند که انهم از سایر کتب

(۱) در کلیات مکتونه میرزا میگوید محور شو تا جا لم بینی و گز شو تا صوت ملایح را شنوی و جاهل شو تا از علم نصیب بری تا انجا که میگوید جاهل شو یعنی از غیر علم من

علماء و عرفا بطور ناقص اقتباس شده است
پس در اینصورت معلومات شخص بهائی منحصر میشود
بقرائن الواح و آثار میرزا و میرزا عباس و شوقی افندی و ما
عیناً صورت یکی از الواح را که در آن تحقیقات علمی هم شده
است و از بدائع علوم و معارف میرزا عباس در آن مرقوم و
در نظر بهائیان خیلی مهم است برای نمونه معارف ایشان در اینجا
درج مینمائیم

بِاد کُوبه اَحِبایِ الهی و اِماءِ رَحمنِ عَلَیْهِم و عَلَیْهِم

اَلسَّلاَمُ اَلابَهِی • هوالله

ای عاشقان گوی دوست * ای عاشقان روی دوست * قفقازیا
جمعیاً تابع رود ارس است که در قران اصحاب رس تعبیر شده
جمعی از انبیاء در زمان قدیم که خبرشان منقطع شده در آن اقلیم
مبعوث شدند و عالم انسانی را بنفحات رحمانی مهبط نمودند
و همچنین در زمان اخیر حضرت اعلی روحی فداه بجهت سیر
کون و در اینجا مسجرون گشتند حافظ شیرازی رائقه بمشاهش
رسید و این غزل را گفت

ای صبا گر بگذری بر ساحل رو دارس * بوسه زن مرخائے ان
وادی و مشکین کن نفس * و حضرت زردشت نیز مدتی در آن
صفحات سیر و حرکت میفرمودند و کوه قاف که در احادیث و
روایات مذکور همین قفقاز است و ایرانیان را اعتقاد چنان که
اشیانه سیمرغ است و لانه عنقاء شرق لهذا امید چنان است که این
عنقاء که شهر تقدیس در شرق و غرب منتشر نموده و آن امر
بدیع ربانی است در قفقاز لانه و اشیانه نماید الحمد لله احبای

بادکوبه در این سالهای جنگ با جمیع طوایف اشتی داشتند و بموجب تعالیم الهی بکل مهربان و درامرالله جوش و خروشی داشتند و از باده محبت الله سرمست و مدهوش بودند حال باید مانند نهنگ بخروشد و تلافی سالهای جنگ نمایند و با هنک مستانه و ترانه عاشقانه ان اقلیم را باهتزاز و حرکت آرند تا نورانیت چنان قلوب را روشن نماید که اشعه یکانکی بتاید و ظلمات یکانکی زایل گردد و جمیع طوائف بایکدیگر بیامیزند (۱) و درالفت و محبت قند و شکر ریزند و شور و ولعی انگیزند که ممالك مجاوره نیز باهتزاز و حرکت آیند و علیکم و غلیکن البهاء الابهی ۳ تموز سنه ۱۹۱۹ عبد البهاء عباس —

مخفی نمافاد که بهائیان این کلمات را آیات الهی می دانند و در محافل خود همگی کاللقش فی الحجر خاموش نشسته یکنفر این لوح را با تغنی و آواز میخوانند و اگر در خلال قرائت این لوح یا لوح دیگر شخص محترمی از خودشان وارد شود باید هسته برود و در گوشه بنشیند و کسی از او تعظیم نمیکند مبدا احترام این آیات از دست برو و ویس از اتمام لوح انوقت همه از او تعظیم میکنند و احوالرسی می نمایند

و ان شخص خواننده نیز باید (سیم تموز سنه ۱۹۱۹ عبد البهاء عباس) را نیز بقرائت و آواز بگوید که مبدا يك كلمه از آیات خدا (میرزا عباس) نا خوانده بماند

اینجا قارئین محترم میتوانند درجه معارف و کمالات قومی

---

(۱) جمیع طوائف بایکدیگر بیامیزند مقصود بهائیان است که با طوائف و ملل سایر آمیزش کنند که از آنها شکار کنند و تبلیغ نمایند اما چون خودشان شکار ازلی ها و تبعه میرزا محمد علی واقع میشوند باید از آنها بپرهیزند و به آن ها مرادودت و مجالست ننمایند

و ا که باین گونه آیات (کلمات بی اساس) تربیت شده اند و خود عادت گرفته اند تشخیص دهند

مناجات

در اینمورد یکی از مناجات خمسة عشر که بعضی نسبت بسید الساجدین می دهند و بعضی میگویند از عرفاء اسلام است و در این اوقات بدو مترنم گشته ام ذکر میکنم

الهی البستنی الخطا یا توب مدلتی وجللتی التیاعد منك لباس مسکنتی وامات قلبی عظیم جنایتی فاحیه بقوة منك یا الهی و بغیتی و یا سؤلی و منبتی فو عزتک ما اجد لذتوبی سوبک غافرا و لااری الکمری غبرک جاررا و قد خضعت بالانابة الیک وعنوت بالاستکاة لیدک فان طردتني من بابک فبمن الود و ان رددتني عن جناک فبمن اعرف فوا اسفا من خجلتني و افتضاحی و والهفا من سوء عملی واجتراحی اسئلك یا غافر الذنب الکثیر و یا جابر العظم الکسیر ان تهب لی موقات الجرائر و تستر علی فاضحات السرائر و لا تخلنی فی مشهد القیمة من مرد عقولک و لا تعرنی من جمیل صفحک و سترک الهی ظلل علی ذنوبی غمام رحمتک و ارسل علی عیوبی سحاب رأفتک الهی هل یرجع العبد الاق الا الی مولاه ام هل یجیره من سخطه احد سواه الهی ان کان الندم علی الذنب توبة فانی و عزتک من التادیبین و ان کان الاستغفار من الخطیئة حطة فانی لک من المستغفرین الی اخر

تأیید کلام

ما از ذکر الواح خود میرزا از قبیل (از باغ الهی با

سدره ناری ان تازه غلام آمد های های هذا جذب اللہی هذا

خلع یزدانی هذا قص ربانی الخ

و همچنین از (ما عاشقان روی تو ما طالبان خوی تو

ما عاکفان کوی تو میخام رضای تو میخام بلای تو جان ما

فدای تو می می از خدا طلب می می از بهاء طلب الخ)

و همچنین رشح عما از جنبه ما میریزد الخ و همچنین

از مقتوی های او صرف نظر می کنم

ولی از این نکته نمی توانم انصراف کنم که صبر ابن -

الفارض یکی از عرفاء و علماء بزرگ قرن هفتم اسلام بود که در

مصر اقامت داشت و مقام علمی و ادبی و غزل سرایش درعالم

عربی چنان بلند است که سعدی در فارسی و اینقدر این شخص

بزرگوار زاهد و رسته بود که وقتی غزل - (سائق الاطمعان

بطوی الیبد طی * منعماً عرج علی کتبان طی) را انشاء

نمود و همه ادباء و علماء از قریحه الهامیه او در شگفت و تعجب

بودند که یکصد و پنجاه و یک بیت باین قافیه تنک را با اجناسات

و ایهامات و علو معانی سروده است سلطان وقت که شخص کامل

ادیب نوازی بود برای زیارت او بجامع ازهر رفت وقتی باین

فارض خبر رسید از درب دیگر جامع ازهر خارج شد که سلطانرا

ملاقات نکند .

غرض باینطور وارسته بود و مرقد او بر حسب وصیتش

در بالای کوه مقطم در قراه قاهره واقع است که نگارنده زیارتش

رفته ام و یکی از شعراء در حق او گفته

جز بالقراءة تحت ذیل العارض * و قل السلام علیک یا ابن الفارض

ابرزت فی نظم السلوک عجائب * و کشف عن سر مصون غایض

و شربت من بحر المحبة والولا * فردیت من بحر محیط فائض
باری ابن فارض در نظم سلوک تائیه کبرائی سروده است
که متجاوز از هشتصد بیت است که مطلعش این است :

تقتنی حمی الحب راحة مقله * و کاسی محیا من عن الحسن جلت
و همچنین تائیه ضغرائی سروده است که مطلعش اینست
نعم بالصبا قلبی صبا لاجبتی * فیا حبذا ذاك الشذا حین هبت
وابعدنی عن اربعی بعد اربع * شبابی وعقلی و ارتياحی وصحتی
فلی مدواطانی سکون الی الفلا * و بالوحش انسی اذن الانس وحشتی
وزهد فی وصلى الغوانی اذبا * تباج صبح الشیب فی جنح لعتی
کویا اوقاتی که میرزا در بغداد رفته و بکتاب اشعار عربی
مطالعه و مراجعه می نموده و تعریف و توصیف حضرت ابن
فارض و مقام بلند اشعار او را شنیده هوس کرده که انهم مانند
ابن فارض مرحوم اشعاری بهمان وزن و قافیه بگویند چنانکه این
اشعار را گفته است :

احرقتنی بوراق انوار طلعت * ظهورها کل الشموس تخفت
کان بروق الشمس من نور وجهها * ظهرت فی العالمین و غرت
کل الالوه من رشح امری تالعت * و کل الربوب من طفیح حکمی تربت
ارض الروح بالاربی قد مشی * و عرش الطور قد کان موضع وطنی
و چون معانی این اشعار را هیچ عربی دانی حتی یعرب
ابن قحطان نمی دانست خود میرزا برای ان اشعار بقاعده المعنی
فی بطن الشاعر شرحی نوشته است و نیز هوس ساختن مثنوی
هم کرد و یک مثنوی ساخته که انصافا هر ادیب دانشمندی او را
بخواند حالت تهوع باو دست می دهد و برای ان که حالت قارئین
خوبی منقلب نشود و ضمنا بقریحه سرشار میرزا واقف گردند

بيك فرد از او اتفا نمودم
زانكه در لطف ت نباشد شبهة * بهر ما بر بند ز فضلت توشه

لوح حكمت

خيلي مضحك است وقتی بهائيان نزد يكديگر مي نشينند و ذكر معجزات و كمالات ميرزا را مي كنند هر کدام چيزي مي گویند مخصوصاً يکروز شنيدم از يك شخص بهائي كه قسم مي خورد اگر اطباء و حكماء عالم اين لوح حكمت را بخوانند از هر افابوه و استفادة و تحصيل و مدرسه در طب مستغني مي شوند چرا كه تمام اسرار طب را كه بايد و شايد كشف فرموده است و ديگر اهل دنيا چيزي كسر ندارند و بدون جهت اين اطبا زحمت مي كشند بايد از جمال مبارك (ميرزا) دستور بگيرند و او هم دستور كلي طب را در اين لوح بيان فرموده است

لاناكلوا الا بعد الجوع و لا تشربوا بعد الهجوع نعم الرياضة على الخلاء بها تقوى الاعضاء و عند الامتلاء داهية بهما لا تترك العلاج عند الاحتياج و دعه عند استقامة المزاج عالج العلة اولاً بالاغذية و الا تجاوز الى الادوية ان حصل لك ما اردت من المفردات لا تعدل الى المركبات دعه الدواء عند السلامة و خذنه عند الحاجة اذا اجتماع الضدان على الخوان لا تخططهما فاقع واحد منهما بادر اولاً بالرفيق قبل الغليظ و بالمايع قبل الجاهد

مرا خنده گرفت و گفتم در اين لوح چه حرف تازه زده و چه ميگري را كشف نموده و چه معالجه را بيان فرموده است اولاً اينها يكرشته الفاظ و دستور العملی است كه چندين هزار سال است داده اند و بهترين شاهد اين است كه عين اين عبارات

در کتب حکما و اطباء موجود است که میرزا از آنجا اقتباس نموده و ثانیاً اگر شما خیلی اصرار دارید که این کلمات سابقه نداشته و ندارد و فقط از تریحه الهامیه میرزا ابداع شده می گویم هر کسی بحکم طبیعت در موقع گرسنه شدن غذا می خورد و در موقع سیری طبیعت اجازه غذا خوردن نمی دهد حتی حیوانات نیز این مسئله را میدانند که وقتی گرسنه شدند غذا بخورند و وقتی سیر شدند نخورند و همچنین هر که مریض و بیچاره شد نزد طبیب میرود نزد اهنگر که نخواهد رفت و شخص سالم بدون جهت نزد طبیب و حکیم رهسپار نخواهد شد

خوب بود جناب میرزا که بعقیده شما و خودش دارای علوم اولین و آخرین است میکرب سل را که هنوز کشف نشده و عاشقان معارف و فنون برای کاشف او جایزه های هنگفت مقرر کرده اند کشف می نمود و دردنیای امروز ان را ایت نبوت یا الوهیت خود قرار میداد

یا آنکه میکرب لعاب دهان سـك را که مورت سل و امراض دیگر است در نظر میگرفت و امر باجتناب میفرمود و از حکم * قد نغمست الاشياء فی بحر الطهارة * این یکی را استثناء می نمود این خدائی که اینقدر احاطه علمیه دارد که در خصوص لفظ قناع بحاج محمد کریم خان مینویسد (اما سمعت (۱) ذکر المقنع و هو المعروف بالمقنع الکمدی و هو محمد بن ظفر بن عمیر بن فرعان بن قیس بن اسود و کان من المعروفین انا لو نرید ان نذكر ابائهم واحدا بعد واحدالی ان یتهی الی البدع الاول لنقدر بما علمنی ربی علوم الاولین والآخرین مع انا ما قرئنا علومکم

والله على ذلك شهيد و عليم) و پدران مقنع كندی را تا انجائی كه در كتب تاریخ نوشته شده میگوید و تا انجائیكه در كتب تاریخ نیست و كسی بصحت و سقم و دروغ و راست او واقف نخواهد بود اسامی مغلقه ممكن است بگوید

و بر فرض آنكه اسامی پدران مقنع كندی هم در واقع و نفس الامر دانسته شود چه نتیجه برای مردم حاصل میشود و چه فائده بحال ملت می بخشد و چه نفع عمومی از فهمیدن آنها بحال بشری میرسد

خوب بود جناب میرزا كه دارای علوم اولین و آخرین است نمیگیریم كره جسمی را باتلسكوب كشف كند يك ميكرب خیلی مختصری را كشف می كرد كه الی الابد عالم تمدن را مرهون خدمات خود كند یا آنكه مرض رعشه خود را مداوا نماید

بلی باید دانشمندان و فیلسوفان و زحمت كشان و رنج بران عالم كشفيات كنند اختراعات نمایند برقیات ایجاد كنند، مدنیت تاسیس نمایند سرم ابله و دقتی درست كنند ادویه های نافع برای درد های متنوع، ترکیب و اماده نمایند كه میرزا و خانواده میرزا و همه اهل عالم راحت شوند و معهذا بجهنم بروند و از ملكوت خدا (میرزا) محروم باشند چرا كه میرزا را بخدائی قبول نكرده اند و میرزا عباس را بخدا زاده کی نپذیرفته اند اما تمام ملكوت و جبروت و رحمت های نامتناهی خدا [میرزا] مخصوص همان عده مختصر بهائی شود كه عددشان خوشبختانه بقدر پنج يك تبعه سلطان ساق طایفه معروف باهل حق [علی الهی) یا چهار يك دروزی های سوریه و یا صد يك اقاخانیه ها و یا پنجاه يك تباغی ها كه پیرو فلسفه حكیم عمر خیامند

طلب مغفرت از میرزا عباس

طلب مغفرت کردن یک نفر بهائی برای شخص منظوری
و میرزا عباس اشتباهاً دیگر را عوض او آمرزیده

یکی از بهائیان کرمانشاه بمن گفت عریضه خدمت سرکار
اقا (میرزا عباس) نوشته ام و در آن عریضه طلب مغفرت برای
چند نفر کرده ام جوابی مرحمت فرموده اند که آن‌ها را آمرزیده
اند [در جای خود اشاره بطلب مغفرت شد] ولیکن اسامی آن
ها را که مرقوم فرموده اند مثلاً بایستی احمد بنویسد محمود
نوشته است و در اینجا بایست سری و رمزی باشد زیرا سرکار
اقا [میرزا عباس] که عالم ماکنان و مایکون است و اشتباه نمی
کند در حقیقه مییابد یا اسم او محمود بوده و خود نمی داند و
یا آنکه . . . این مطلب را از حضرت اواره پرسیده ام بیان
مفصلی فرمودند که من نفهمیدم حالا بنظر شما چه می رسد ؟

مرا از درجه نادانی و حلق او چنان حیرت و شگفتی
حاصل شد و با خود گفتم خدایا اینها چه قدر بدبخت و بیچاره
اند و از مراحل فهم و انسانیت دور افتاده اند که محسوسات را
نیز منکر می شوند و يك شخص محدودی را که خود غلط و اشتباهش
را دیده مع هذا عالم الغیب و الشهاده می دانند در صورتی که
مقدمین از علماء مثل صدوق علیه الرحمه استان مقدس نبوت
را از خاشاک سهو و خطا ایمن نمی دانند و می گویند (اول درجه

الغلو (۱) انکار السهو عن النبی

خدا می داند باندازه نادانی در بهائیان دیده ام که اگر چندین نفر شخص راست گو برایم یکی از ان ها را ذکر میکرد نمیتوانستم این قدر بشر را احق و نادان تصور کنم تا ان کلام را صدق بدانم مثلا بر حسب وظیفه که دارند اعضاء محفل روحانی را برت قضیه را [بمیرزا عباس] یا بشوقی افندی میخواهند بدهند در صورتی که تا ننویسند او نمی داند در حین مذاکرات محفلی که همه دور یکدیگر نشسته و تصمیم گرفته اند که چنین و چنان بنویسند باز می گویند اگر چه او خودش علام الغیوب است !! و اینقدر روح ندارند که اگر او واقف و عالم است دیگر کاغذ و مرکب را چرا ضایع میکنند در اینجا یادم افتاد [۲] وقتی که میرزا عباس میخواست بامریکا برود بچه شوق و ذوقی همین شوقی افندی را اباس پوشانید و فینه با دور سری سبزی بسرش گذارد و از کثرت علاقه که باو داشت با خود همراه برد چون به ناپولی رسیدند دکتر آمد و چشم های مسافرین را معاینه کرد چشمان فتان شوقی افندی و میرزا منیر و خسرو را معیوب دید هرچه اینها طفره زدند بلکه اراده مقدسه میرزا عباس در همراه بردن این سه نفر اجرا شود مفید واقع نشد و بالاخره با دیده اشکباران ها را از ناپولی بحیفا مراجعت داد و خود بامریکا رفت و این مسئله در صفحه ۱۶ سفرنامه که خودشان نوشته اند مذکور است

(۱) میر داماد در جواب صدوق میگوید اول درجه انکار النبوه استناد

السهو لی النبی

(۲) این قضیه رامیرزا هادی پدر شوقی افندی برایم تعریف کرد

پنج غلط دريك لوح

اوقاتی که نگارنده در پرت سعید بوده و مهمان محمود افندی نشوقانی که ادم بسیار خوبی است و انهم مانند این شخص ساده فریب خورده است شدم يك لوح عربی از میرزا عباس که در مکاتیب جلد دوم مندرج است شیخ محمد ابن محمد عبد الظاهر فرشوطی (که او را آورده بودند تبلیغ کنند) باصرار حضرات قرائت نمود چونکه شیخ مذکور صاحب اواز و لحن خوشی بود و از طلاب جامع از هر و با سواد بود در حین قرائت لوح ان شیخ بغلطی برخورد و گفت اینجا غلط است من هم دیدم غلط است محمود افندی نشوقانی گفت اصل لوح چون بافتخار من بوده است حاضر است میاوریم مقابله می کنیم وقتی ملاحظه شد دیدیم ان غلط هم در اصل لوح هست و بعلاوه چهار غلط دیگر داشت که ان چهار غلط را خود شیخ فرج الله زکی کردی که متصدی طبع بوده از نزد خود اصلاح کرده بود و گویا ان لوح بخط خود میرزا عباس بود و اگر بخط خودش نبود بامضای او بود و همان لوح امضاء شده میرزا عباس که دارای این غلط ها است و من ان غلط ها را اصلاح کردم در نزد محمود افندی نشوقانی پرت سعیدی است

و من اعتراضی ندارم که چرا میرزا عباس اشتباه کرده البته شان بشر سهو و اشتباه است و با آنکه اصول این کتاب (فلسفه نیکو) مبنی بر آنست که ابتدا از کسی ذکری نکرد و اسمی از احدی برده نشود در اینجا مجبور شدم اسم این شخص پرت سعیدی را اظهار کنم تا بهائیان تحقیق کنند و بدانند يك کلمه این

کتاب بدروغ یا غرض نوشته نشده و بعد ها میرزا عباس را من لا یعزب من علمه شئی ندانند و او را علام الغیوب نشانند
چهارم تنزل اخلاقی بود قبل از آنکه من با این حضرات مانوس شوم و بدام صحبت شان گرفتار ایم مسلمانی بودم متقی و اخلاقی که تمام واجبات اسلام را عمل می نمودم و از کلیه منهیات شرعیه اجتناب و احتراز داشتم و بطوری این عادت در من از کوچکی بطور تمرن و تمرین حاصل که در حقیقه چون ملکات فطریه شده و العاده کالطبیعة الثانویه گردیده بود

اقای نیکو — بشرافت دوستی قسم که من در دوره اسلام خود بوی شراب را نشنیده و رنگ عرق را ندیده بودم والله و بالله یک رکعت نماز واجب از من ترك نشده و خدا گواه است يك معصیت کوچکی از من صادر نشده بود ولی بر اثر صحبت و معاشرت بهائیان کارم بجائی رسید که در مجلس شرب حاضر شدم یعنی غالب اعضاء محفل روحانی خمر میخوردند منهم در آن مجلس که آنها موعود بودند و بعادت مستمره خود عامل موعود بوده و حاضر می شدم

روز کارم بجائی رسانید در منزلی که همین بهائیان مجتمع بودند سفره قمار گسترده و عجب در این بود که مرا نیز دعوت بان کار قبیح نموده و چون از شرکت با آنها ابا و تحاشی می نمودم می گفتند هنوز از موهومات اسلام در تو باقی است !!

اقای نیکو — عاقبت کارم بجائی کشید که يك شبی را در منزلی دعوت داشتم که چند نفر نیز از بهائیان شصت ساله و پنجاه ساله و هیجده ساله بودند ، پس از استعمال مسکرات و خوردن شام در همانجا خوابیدند صبح که معلوم شد اعمال قبیحه

واقع که قلم از ذکر و اظهارش شرمسار است سپس معلوم شد که این رویه در بعضی از ان اشخاص متداول است !!

سر مکتوم

تأیید گفتار

یکی از بهائیان همدانی که اکنون چند سال است در طهران خیاطی میکند همیشه نزد بکارنده سایر بهائیان طعنه میزد که از سر مکتوم غافلند و نمیدانند جمال مبارک (میرزا) برای چه مقصودی ظهور فرموده و لیکن از فضل و عنایتش من بدان سر مکتوم رسیده ام و تمیز و لمز چنان اظهار میکرد که کیمیای اصلی نزد میرزا و میرزا عباس بوده و از آنان باین شخص اعطاء و مکشوف شده است

وقتی دیگر اوج های کیمیا سازی عربی میرزا را بمن داد که برایش ترجمه کنم و گفت در این الواح قضیه طلا سازی را جمال مبارک (میرزا) چنان واضح و روشن فرموده که واضح تر از او ممکن نیست بیان شود و ماده او نیز از موی سر انسان است و احدی جز من واقف و مطلع نشده است

باری انشخص مکرر بکارنده و دیگران اینقضیه را میگفت و چنان باحالت مسرت امیزی این کلام را ادا می کرد (!! می می احباب چطور می توانند بر اسرار جمال مبارک (میرزا) واقف شوند یا این ها چطور می توانند اسرار حق را نگاهداری کنند)

وقت دیگر موقعی که خبر رسید شوقی افندی مسافرت

کرده گفت بهائیان نمیدانند برای چه و بکجا رفته است ولی من میدانم که رفته کیمیا را تحصیل کند * غرض چنان و نمود می‌گردد که باسرار میرزا درطلا سازی و کیمیا بازی شریک است سپس سر مکتوم معلوم گردید باین معنی که آن متقلب ورق‌های کنجفه بازی را بریده و تقلب نموده و بدان واسطه پول بسیاری از بهائی و غیر بهائی همدان و عراق و طهران را به تقلب در قمار بازی برده است

چون به باختگان بهائی این سر مکتوم معلوم شد قضیه را عزاً للامر مسکوت عنه گذارده صرف نظر نمودند. بآدا بشرافت امر بر خورد و این یکی از آن مواردی بود که غرض عین و برده پوشی بهائیان را دیدم

و مورد دیگر آن بود که يك شخصی وارد در جمعیت بهائیان بود و تبلیغ می‌کرد و فتنه بر روی معلوم شد که حقیقتی در کار نیست بر کشت و مخالفت نمود از اینجهت مبعوض بهائیان واقع شد خدا گواه است یکی بخودم گفت که چندین سال قبل با عیالم جمع شده و دیگری گفت با دخترم راه داشته است گفتم چرا الی کنون این حرف را نزد و او را مبعوض ندانستید بلکه روز بروز محترم تر و عزیز تر نزد شما می‌بود ؟ گفت عزا لا مر الله ما او را محترم می‌دانستیم و از اینگونه مسائل محض آنکه با مرلطمه وارد نیاید صرف نظر می‌نمودیم چرا که وارد در امر بهائی بود و تبلیغ می‌کرد اینک که او از این طریق بر گشته است چرا حقایق را بگوئیم و او را رسوا نمائیم !!

مرا خود این معنی مسلم است اگر کسی مظهر عفت و تقدیس باشد و منیع صدق و دیانت و امانت گردد و تمثال قدس

و حقیقت شود بطوریکه ایت رحمت گردد و فرشته اخلاق شود
چون از میان بهائیان بیرون رود و یا آنکه میرزا را در دعاوی
الوهیت و ربوبیتش صادق نداند بطوری مبعوض بهائیان میشود
و بقسمی او را دشمن میدانند که اگر دست قدرت و تطاول می
داشتند او را ریز می کردند چه که در اقدس میرزا فرموده
کسی که مرا نشناخته و بمن معتقد نشود او از کمران است ولو
جمع اعمال حسنه را اتیان کند (والذی منعانه من اهل الضلال ولو
یاتی لکل الاعمال)

و بر عکس کسی که نظاهر و منافقی کند و خود را از
آنها بشمرد و یا آنکه حقیقه از آنها باعد اگر جمع ردائل از او
سرزند و مظهر اخلاق سیئه شود همه او را دوست دارند و
باو مهربانند

مثلا قتل نفس کند عیبی نیست — سرقت کند باکی
نیست — غارت نماید مسئله نیست — خیانت کند حرفی نیست
یکی از مبالغ های همیشان چندین سال قبل در بامامزاده
را دزدیده بود و بعنوان عتیقه او را فروخته بود قضیه کشف و
بتأمینات رسید آن شخص را محبوس کردند در تمام محافلشان
حکمران شخص محبوس بود که باید او را به قیمت شده مستخاص
کنیم و اغلب می گفتند ما که بر حسب امر مبارک ماموریم
هر وقت شده این بقاع را خراب کنیم اکنون این بیچاره رفته
درب او را کنده و فروخته و کاری پیش انداخته !

و خیلی از اینگونه مطالب بامدارک صحیح دارم که شاید
بعد ها معروض افتد غرض آنست که حضرات بهائی ملاله حسن
اخلاق و اعمال حسنه را محبت جمال مبارک (میرزا) میدانند

و حقیقتاً سوء اخلاق و اعمال رذیله را قبول نداشتن میرزا می فهمند .

از اینرو ممکن است نگارنده را بعد ها بیک چشم غضب الودی نگاه کنند و با انواع حیل و دسایس سعی نمایند بطور مستقیم و غیر مستقیم خسارات مادی و معنوی به نویسنده وارد کنند . —

هیئات هیئات من وقتی قلم بدست گرفتم هرچه در دست داشتم نهادم و از هرچه بود و نبود دل شستم و همیشه هرچه را قربانی مزام و وجدان خود نموده و می نمایم و مدارج ترقیات فکری و روحی خود را سیر می کنم و طنین ذباب را وقتی نمی نهم

هیچ از باک و علایلای سکان * باز میماند ز راهی کاروان و مخفی نماید چند نفر بهائی و بهائی زاده که عدداً هنوز بعد از بهاء که نه است نرسیده سراغ دارم که دارای اخلاق حمیده فطریه اند و از هر گونه رذالتی پاک و منزهدند بلکه فقط بهائی زاده اند و اندکی تعصب پدری را دارند

بنجم تنزل عرفانی — در دوره اسلامی خود بخدائی معتقد بودم * نه مرکب بود و جسم نه مرتقی نه محل * بی شریک است و معانی تو غنی دان خالق * که سمیع و علیم و بصیر و قادر و توانا وحی و قیوم بود اگر دردمند میبودم و یا الله می گفتم می دانستم پدردم واقف است * بلکه حسبی من سئوالی علمه بحالی * اکبر و اعظم خدای عالم و ادم صورت خوب افرید و سیرت زیبا حاجت فوری بعلم غیب بداند در بن چاهی زیر صخره صفا رفته رفته بر اثر آداب و عادات و معتقدات بهائیان که

خدا را محصور در قلعه عکا یا ساکن در عمارت حیف می دانستند و برای قضاء حاجت یا اجابت مسئلات خودشان مجبور بودند کاغذی بنویسند یا عریضه عرض کنند که آن عریضه با یگقران تدبیر یکماه بحیف برود و یکماه جواش برگردد تا بدین واسطه خداوند از دردهای دل بنده بیچاره اش واقف گردد و بالاخره تواند آن را درمان نماید و اگر هر کدام از بهائیان مول و وسعتی داشته باشند در مقام ضرورت و ییچارگی آن عریضه را به تلکراف تبدیل مینمایند که زودتر خدای او واقف گردد

من نیز نزدیک شده بود بواسطه معاشرت و انس همین تشبثات را بنمایم چه که بهائیان در داخله خود بهائی حقیقی کسی را می دانند که باین فقاید و افکار باشد

اقای نیکو — اغراق نمی گویم یکی از معاریف و متمولین بهائیان سه سال قبل مریض و محتضر شد بواسطه محفل روحانی استدعای تلگرافی بمقام الوهیت خودشان نمودند تا احیای جدیدی بان محتضر مرحمت نماید و بالاخره همان محتضر فوت کرد! این است خرافات بشر که می بیند خود میرزا مبتلا بمرض میشود و رهش پیدا میکند از معالجه خود عاجز است و رجوع بطیبب مینماید و لکن بهائی از همان مرده پوسیده و از قبر و استخوان و اثار و موهای افنان و اغصال او شفا و صحت می جوید ! !

باری این شخص ساده بایک قلب مجروح و دل پر خونی بیان احوال گذشته خویش را نمود که حقیقتا افسرده و ملول شدم و بدو گفتم اگر چه صدمات کثیر و خسارات جبران ناپذیر است ولی چون در حقیقت روز اول بعقیده و نیت ساده خود

بطلب حق رفته و بقدم حق مشی نموده بالاخره عاقبت بخیر شد چه که مراحل * والذین جاهدوا فینا * را پیمودی تا سر بر عز * نهدینهم سبلنا * جالس شدی و اکنون اسلام و ایمان تو خیلی متین و قویم است چرا که تنها عقیده ابائی و اجدادی نیست بلکه تحقیقی است که به نیروی مجاهده و فحص و تجسس و کسب بدست آورده نه بمیراث

بلی اگر از یک چشم گریانی که چرا عمری را به بطالت صرف کردی و بدست غول راهزن مبتلا شدی و چندی از کوه تنسیم و جنت نعم محروم ماندی بچشم دیگر خندان باش که اکنون لذت دیانت را تومبیری و قدر سعادت را تومی شناسی و معنی اسلامیت را تومی فهمی

باری بقدری که لازم دانسته وی را تسلیه دادم و بامرزش پروردگارش امید وار نمودم و در جلد دوم این کتاب معرفی انشخص محترم را خواهم نمود تا دیگران بخود نسبت ندهند و سوء استفاده ننمایند

اری این شخص ساده عاقبت بخیر شد و از آن محیط بدبختی و فساد خارج گردید و لکن بعضی دیگر هستند که همان ذات و پستی را پیدا کرده اند مع هذا شاعر نشده اند که خود را نجات دهند

در این مقام بادم افتاد مقاله مبسوطی که منقلاطی در کتاب العبرات والنظرات در موضوع وخامت عاقبت مسکر و قمار می نویسد و انصافاً بقدرت قلم چنان سحری بخرج داده که هر کس ان مقاله را بخواند بی اختیار اشکش جاری میشود و ترتیب انمقاله بدین نوال شروع شده است — شخصی

میگرفت در قاهره صدیقی داشتم نجیب و فاضل خوش صحبت و خرس اخلاق و ثروتمند که از هر حیث سعادتمند و دارای اخلاق فاضله بود و بهترین اوقاتم وقتی بود که در خدمت و صحبت او صرف می شد و فیض صحبتش میسر می گشت همه روز بزمش چون گلشن و شب ها چراغش روشن و دوستان به دور شمعش جمع بودند .

اتفاقاً مسافرتی طولانی کرده و قاهره را وداع گفتم پس از ده دوازده سال دوباره گذارم بدانجا افتاد و بهترین ارزویم تجدید زیارت و صحبت آن شخص بود چون اوائل شب وارد قاهره شدم عشق مفرط اجازه ام نداد فیض صحبتش را بشب دیگر واگذارم فوراً حرکت نموده روبروخانه اش رفتم بگوچه او که رسیدم دیدم کثیف و خراب کوچه که همیشه آب و جاروب بود و چون دل بیغش پاک و طاهر بود اکنون زباله های نکبت و بد بختی در او ریخته بشباك خانه او نگریسته دیدم از قلب سیاه تاریکتر است خانه که همیشه درش باز و آثار نعمت و دولت در او ظاهر بود اکنون درش بسته و علائم فقر و نکبت چون کرد و غبار بر او نشسته بطوری باحالت سابقه اش بعکس بود که اندیشه ام فرا گرفت شاید عوضی آمده ام پس از رفع شبهه دق الباب کرده بعد از نیم ساعت طفلی شش ساله با لباس یاره یاره کثیف و چراغی ضعیف آمد و گفت کیست ؟ گفتم بگشا چون در را کشود وارد دهلیز خانه شدم دیدم عوالم بد بختی و مسکنت در اینجا جمع شده گفتم فلانی هست یا نه ؟ من یکی از رفقای سابق او هستم ان طفل اهی سرد کشید و گفت او حالا بمنزل تمایید مادرش چون اوازم شنید و اشنایم فهمید به پسر گفت تا

وارد اطاق نمود اطاق مخروبی، که قدری فرش مندرس و حصیر در او بود و مرا دیدم شگفت و حیرت افزون تر می شد تا مادر آن طفل که عیال آن شخص بود با چادر مندرس وصله کرده وارد اطاق شد و سلامی گفت جوابش دادم و احوال پرسى از خرم و شوهرش نمودم و سؤال کردم گى میاید ؟

يك دفعه او سردى كشید و گفت اگر بیاید او اخر صبح میاید چون محرم صدیقم میدانست گفت مى خواهم شرح نكبت و بدبختی خودمان را بشما بگویم كه چرا آن خانه زیبا و فرش دیبا و نعمت ها و عیش مهنا بدین كلبه محقر و زاویه كشیف تبدیل شد . از وقتی كه شمارفتید فلانی با بعضی رفقای مشروب خور رفیق شد هر شب می آمدند و مسكرات می خوردند و كم كم قمارى نیز بمیان آوردند شب را تا صبح بشراب و قمار مشغول و روز را تا عصر به خواب بود در نتیجه اعمال شب و اهمال روز بهیچ كاری نرسید و اندوخته را كه سابقا دیده بودید تمام نمود حنى این خانه نیز رهن است كه همین روز ها نیز ما را بیرون خواهند كرد . —

گفت روز دیگر ادم و اندوست را ملاقات کرده دیدم چهره اش بر كشته و رنگش زرد شده و آثار نكبت در او پدیدار گفتم چه گویمت كه نمیدانى وجه نصیحتى آغاز كنم كه تو از آن بیخبر باشى این چه روز كاری است برای خودت تهیه كرده ؟ گفت راست مى گوئى ولى چكنم كه مبتلا شده ام وعادت كرده ام بارى نمى خواهم شرح مقاله آن نویسنده را كاملا بدهم همین قدر تا ' بجا مورد حاجت بود كه اگر بىكى از بیچارگانى كه در میان این طایفه رفته و تدریجا باین روز افتاده است كه

خودش واقف نیست يك صديق كاملى بقوه بيان و قام پيرسد *
 اين چه روز كارى است براى خود تهيه كرده ؟ خواهد گفت چه
 كنم كه مبتلا شده ام

اوقاتی كه هنوز با بهائیان معاشرتی نكرده بودم يگروز
 با يکی از علماء صحبت از حضرات بميان آمد انشخص عالم چون
 ادم روز كار ديده مجربى بود فرمود — شخص صديقى بهكا
 رفته و خواسته است خداى آنها را ملاقات كند و از عقايدشان
 اگاه گردد از همان اشخاص بهائى كه در آنجا بوده اند باو
 گفته اند * ما مبتلا شده ايم و تو خودت را مبتلاى اين
 امر مكن

ان اوقات اينقدر من از اين حرف خنديدم و به يقين
 ميين مى دانستم اين حرف دروغ محض و صرف افتراء است
 چه كه اگر بهائى بودن را نا درست مى دانست كسى زنجيرى
 پيايش نگذاشته بود البته بر مى كرديد و تائب مى شد ولى خدا
 مى داند اين عبارت (چكنم كه مبتلا شده ام) را پس از چند سال
 از يك نفر بهائى تصريحاً و بعض ديگر بهائيان تلويحاً شنيدم و بروان
 ياك ان عالم محترم رحمت فرستادم

دوسه نفرى هم در بروجرود بودند كه حقيقه منشاء انقلابات
 شدند و در طريقه ضلالت وارد بودند كه نه تنها صدمه معنوى
 و مادى آنها بمرودم بروجرود رسيد و قريب شصت هزار تومان
 از مال اهل بروجرود ورشت كه منجمله قريب دوهزار تومان از
 خودم بود تلف كردند بلكه بخودشان هم ظلم كرده و هنوز
 گرفتار وخامت عاقبت خویش هستند

و شايد اگر ازانها نيز پرسیده شود * اين چه شقاوت و

بدبختی است برای خودتان مهیا کرده اید ؟ در جواب بگویند چه کنیم که مبتلا شده ایم

تنبیه

بر ارباب دانش و بصیرت پوشیده نماند که مدت‌ها است شرق عموماً و عالم اسلامی خصوصاً مبتلا بیک دسیسه های تاریک و سیاست های باریکی شده که آن سیاست های مشغومه وان دسایس مذمومه چون باد سموم شجره مبارکه وحدت ملی را می جفایند و او را به استقامت اصلی نمی گذارد گاهی او را چون صرصر شدید بجهتی متمایل می کند تا جمعی که در ظل او ارمیده اند از سایه همایونش محروم شوند و از ظل ظلیلش خارج گردند و کهی بنحوی دیگر متوجهش مینماید تا جمعی دیگر را مندهش و مضطرب نماید زمانی معارضه سنی و شیعه پیش میاید و وحدت ملی را دچار زحمت می کند و هنگامی مبارزه هندو و مسلم جلوه می کند و شرق را تهدید مینماید

کمی که اندک مسافرتی بشرق کند می بیند هر روز چه خدایانی از سرادق غیب بعرصه ظهور پا می نهند و چه انبیائی برای تقویت آن سیاست مبعوث می شوند

اینست که کارنده از نقطه نظر اجتماعی و مصالح وطنی و وحدت ملی بنگارش این کتاب مبادرت نموده و چون میباید اب را از سر چشمه جلوه گیری نمود و نگذارد سیلی تشکیل شود و بنیانی را بر اندازد از اینرو نخست علت اصلی فریب خوردن و فریب زدن را کاشته سپس طریقه بانی و نهائی را که یکی از مصادیق آن فلسفه کلی است مطرح بحث نموده با استقصاء کامل که از

کتاب و کلمات آنها (حتی بیشتر از خودشان) پیدا نموده و با اطلاع وافق که بر روحیات و ادیب و عقاید آنان حاصل کرده و اغلب دنیای بهائیت را سیر نموده و با کوچک و بزرگ و زن و مرد و وضع و شریف و رئیس و مرفوس و بنده و مولایان ها ملاقات و صحبت داشته اسرار خفیه و دسائس مخفیه و طرز مخالطه و محاوره آنان را کاملاً بدست آورده که چنان مرغان معصوم هوای عزت و رفعت را بدام شوم ذات و نکبت وارد می کنند و چه نوع طور و قلاب دروغ و تقلب را میاندازند که ماهیان بحر وحدت را صید نمایند این کتاب را تدوین و تالیف نموده تقدیم عالم اجتماعی می کنم و عمده نظریه ام اشتباه و تذکر بهائی زادگان بیچاره است که این ففلت را از پدر خود بمیراث گرفته و بحکم * الحب والبغض توارثان * بجتهی بی دلیل میل نگنند و عاشقی بی جهت نشوند و از جهت دیگر با دلائل مسلمة مشهوده اعراض نمایند و مبغض نشوند و ترك تعصب کنند و همین قدر تصور نمایند و احتمال بدهند که شاید اباء و اجدادشان فریب خورده باشند و یا اگر عمرشان وفا می کرد و به تناقض کویها و خلف وعده های میرزا و میرزا عباس واقف می شدند مانند سایرین که فهمیدند و برگشتند برمیگشتند و نادم می شدند و نظریه دیگرم آنکه برادران اسلامی که مضرات اینگونه تأسیسات و عنوانات را بافته و خوبی احساس کرده اند که امروزه برای عالم اسلامی و استقلال و عظمت وطنی سمی هلاک کننده تراز سم تشمت و اختلاف نیست و دریاقی نافع تر از داروی توحید و اختلاف نیست این نغمه را گوش ندهند ولو از هر حلقومی باشد و پیرامون این بساط نگردند ولو بهر دستی تمهید شده

باشد و گمان نمی رود هیچ حقیقت جو و متفحصی بتواند در مدت ده سال معاشرت با این طایفه بقدر این کتاب اطلاع و بصیرت باحوال و اخلاق آنان پیدا کند

این است که من مدتی سرمایه عمر خود را تلف نموده برای آنکه دیگران را از تجسس و تفحص این مسائل مستغنی و بی نیاز کنم بزحمات بسیار و رنج های بی شمار با حضرات محرمیت کامل حاصل نموده و براسرار و منویات آن ها واقف گردیده و بتکارتش این کتاب موفق شدم

قطب شمال - قطب ضلال

چنانکه برقرارین محترم مخفی و پوشیده نیست که کشف يك سلسله مطالب مخفی و فهم يك رشته حقایق مستوره اینطایفه بایی و بهائی يك جلسه و دو جلسه و چهار جلسه معاشرت و صحبت باافرادشان ممکن نبود و اگر کسی چون نگارنده میخواست حقایق را بطور وضوح و روشن بدست بیاورد ناچار بود ازاینکه باحضرات محرم شود که مطالب مر موزه مستوره را از وی نهفته ندارند

و محرمیت حضرات نیز مستلزم سوء تفاهم بعض مردمان سطحی خواهد بود که درباره چنین شخص کنجکار و متفحصی که نقطه نظرش کشف يك سلسله حقایق است بعض اندیشه های ناصواب و خیالات باطل نمایند و از انطرف نیز آنکسی که چنین مقصدی را در نظر گرفته مجبور است بدین کیفیات تن در دهد که در معرض غیبت یا فقرائه مردمان ییخبر واقع شود این است که نگارنده دراین سبیل از هیچ و همنی تیندیشیده و از هیچ مانعی نهرا سیده حتی مال و جان خود را نیز واقعی

نگذارده (چنانکه مقراری از اموال و املاک را در این اثناء دیگران خورده اند و فرصت اعتراض نیافته ام) تا بحمد الله موفق شده و تا نقطه قطب ضلال رفتم و حقیقه و فلسفه ضلالت و فریبندگی و فریب خوردگی را یافته و قدری از معلومات و مشاهدات خود را برشته تحریر در آورده تقدیم عالم انسانی نموده ام و اگر کوتاه نظران ایراد نمایند که چرا انسان خود را در معرض خسران وارد کند که اموال و املاکش را دیگران بخورند و خودش بدنباله اکتشاف اینگونه مسائل رود می گویم خیلی اشخاص برای کشف قطب شمال یحیی عزم و اراده رفته اند و جان خود را در آن وادی تلف کرده اند شاید نفع موهومی از اکتشاف او عاید عالم بشری شود

پس چرا ما قطب ضلال را به نیروی علم و یقین کشف نمائیم و حقایق را واضح و روشن نگردانیم تا عامه بشر بخدعه و فریب غرلان راهزن مبتلا نشوند و اسیر موهومات نگردند و در قرن نورانی از ترقیات طبیعه محروم نمانند

خاتمه

جلد اول کتاب ما پایان رسید و امیدوارم قارئین محترم بدقت بخوانند و اگر خطا و لغزشی در قلم رفته بعین اغماض نگردند و بهائیان نیز از نکارنده ملول نشوند که چرا بشر عقاید و مرام خویش را نموده و قدری پرده از روی کار بر داشته ام و یا در حق نکارش احترام زیادی بمیرزا نموده ام بدیهی است کسیکه بالوهیت میرزا قائل و معتقد نبود و وی را در دعاوی خود صادق ندانست البته او را شخص نزول و

محترمی نمی داند که از او خیلی احترام آید و در نکارش خود جمال قدم یا اسم اعظمش بخواند خدا گواه است آنچه را که نوشته ام عقیده قلبی و مرام باطنی خود بوده و اگر بهائیان مرا در ردیف خود و عقیده خود معرفی نمی کردند شاید از نشر مرام خود نیز خودداری مینمودم

و اکنون نیز می گویم هر گناهی که از بشر صادر شود ولو کبیره موبقه باشد قابل ابرزش عندالحق و معذرت عند الخالق است * مثلاً اگر بکسی تهمت زنند که سرقت کرده و آن شخص متهم از تبرئه خود عاجز شود ممکن است بعضی عقلاً مجملی برای سرقتش فرض کنند که از غایت افلاس و اضطرار این گناه را مرتکب شده و خداوند نیز از او درگذرد و یا از کسی فسقی قبیح تر و گناهی رقیل تر صادر شود ممکن است درواقع و نفس الامر ابتلائی داشته که علاجش ارتکاب آن فسق بوده

اما اگر انسانی عمداً ولو یکساعت باشد کوسفند شود یا خر گردد و زیر بار چرن خودی رود چه احتمالی عقلاً درحق او می دهند که تبرئه شود

لهذا اگر بهائیان نسائی به نگارنده دهند که یگروز یا يك ساعت حقیقه و عقیدتاً جزء کوسفندان میرزا بوده ام جدا تکتذب می کنم و اگر تگذیب را باور نکنند کلام خود میرزا را بان هاباد اور می شوم و بهمان لحن ملبح اشاره میکنم که می گوید و مفادش این است

هر کسی حقیقه کوسفند (۱) شد ادم نمی شود و هر که ادم شد و از کله کوسفندان جدا گشت روز اول کوسفند نبوده است

(۱) اگر کوسفند بلفظ بهائی تبدیل گردد عین کلام میرزا میشود

باری غرض این است که من هیچوقت بهائی نبوده ام و خیلی هم افتخار می کنم

یکی از بهائیان شنیده بود که آن شخص بروجردی ساده که در این چند ساله بهائی شده بود برگشته است خیلی تعجب می کند و میگوید باید از بروجردی ها مایوس شد چونکه بهائی نمی شوند و اگر هم شدند بر میگردند چرا که اقا جمال هم که بروجردی بود بالاخره برگشت

و نگارنده این افتخار را برای همشهری های خود در این کتاب بیادگار فرمودم که بساکنین بروجرد این بشارت را بدهم که الحمد لله حضرات تصدیق دارند که بروجردی بهائی نمیشود و بکلی از آن ها مایوسند

باری جلد اول کتاب تمام شد و چون عقیده نگارنده آنست که کتاب میباید منزله از هر گونه تعلق و وابستگی باشد و کتاب بنفسه خود مقرّر و معرف خود شود و مطلوب ارباب نظر گردد از اینرو از علماء اعلام و حجج اسلام و ارباب نظر و آزادی خواهان و آنانکه علاقه مفروضی به تربیت بشر دارند و در حین طبع این کتاب تقریظ نوشتند و یا اظهار و اراده نوشتن فرمودند تشکرات قلبی نموده و برای غرض فوق و ضیق صفحات از درج آن تقریظ معذرت خواسته و فقط حاصل مطالعات ناظر محترم شرعیات را می نگارم
ح . م . حسن نیکو

حاصل مطالعات ناظر شرعیات بتوسط

حضرت مستطاب حجة الاسلام و المسلمین آقای اقا سید حسین نجل مرحوم میرزا آقاسی صاحب ضوابط دامت ایام افاضانه بر حسب قرار داد مقام منبع فقاہت و مجتهد معارف این

کتاب را که از اثر خامه و افکار عالیہ فیلسوفانہ فاضل یکانہ -
المجاهد فی سبیل الحق والحقیقہ آقای حاج میرزا حسن بروجردی
ملقب بہ (نیکو) است بدقت مراجعہ و مطالعہ نموده و بر مطالب
مندرجہ اش اطلاع کامل حاصل کردم

می توان گفت الی کنون کتابی کہ کاملاً محتوی براسرار و
تدویر شیطنت کارانہ و اعمال مدلسانہ این فرقہ بوده طبع و نشر نگردیده
کتاب فلسفہ نیکو — نیکو اسمی است با مسمی و شامل
جمالانی است مملو از معنی کہ مطالعہ آن علاوه بر انگہ انسان را
بر فلسفہ غایت غاویں سبما ان جماعت بی اتین مطلع می سازد مراتب
فضل و دانش و زحمات مؤلف کتاب را واضح و هویدا میکنند
بواسطہ کشف تدلیسات و مغالطاتی کہ فاضل محترم از
ان جماعت نموده ابواب علم و دانائی را بر روی مرکس کشوده
و برای سادہ لوحان عذری بجای نگذاشته اگرچہ ترقی علوم و
معارف محلی برای کوش دادن بترجمات و خزعبلات این فرقہ
باقی نگذارده و نخواهد گذاشت ولی حصول این مقصد بعد از
اطلاع بر عقاید حقیقیہ و اسرار قلبیہ مکنونہ آنها است

الحق فلسفہ نیکو نیکو فلسفہ است کہ انسان را بالاندک
توجہ و التفات بر مکنونات و خفیات امور این طایفہ کہ جز
تحمیل بر جاملان و ارتزاق از آنها غرضی ندارند راقف خواهد
نمود فی الحقیقہ خوب تعبیری برای مریدان و پیروان خود (اغنام)
انتخاب کردند کہ نسبت بمزیدان این لفظ نہایت تطابق را دارد
لطیفہ اینجا است کہ هنوز این مریدان اغنام یا کالاہام از این
لفظ چیزی نفہمیده و خود را نشناخته اند و ندانسته اند کہ جناب
میرزا خدا بکدام غرض لفظ اغنام را برای مریدان خود انتخاب
کرده و هنوز ندانسته اند کہ آن ها را برای چه میخواند و ادراک

نگرده اند که از پشم و شیر و روغن و بالاخره از گوشت آنها
 میخواهد شکنجه خود را بر کند و ابتدا در فکر آن نیست که این
 بیچاره اغنام در کدام چراگاه میچرند. سبحان الله خیلی جای
 شکفت و تحیر است که حضرت احدیت از نسخه مجموعه عالم
 امکان که انسان است با صفت خالقیت و قهاریت بلفظ انسان و بنی
 آدم و ناس تعبیر می فرماید بلکه در مقام خلقت انسان افتخار
 کرده بخود می بالد و می فرماید تبارک الله احسن الخالقین و
 سایر انبیاء عظام مانند موسی و عیسی که مریدان حقیقی بشرند
 از انسان همیشه به پسران خداوند تعبیر می نمایند و هیچگاه
 لفظی که مشعر بزاهات باشد از آن ها بمعهود نیست و این میرزا
 خدا از بندگان خدا واشرف مخلوقات تعبیر به پست ترین مخلوقات
 که اغنام باشد مینماید آیا این تعبیر را برای غیر استفاده مادیه
 بجز دیگر می توان حمل نمود

بالجمله بر برادران دین و اخلاء ایمانی بلکه بر عموم
 کسانی که خود را خلع بخلعت و مشرف بشفاعت انسانیت میدانند
 از هر قسم و هر طبقه و هر نژاد و هر دین و هر مذهب که
 باشند نه کسانی که از مقام انسانیت تنزل کرده و خود را پست ترین
 و گودن ترین مخلوقات اغنام اعتقاد کرده لازم است که این کتاب
 مستطاب را مطالعه کرده و از آن استفاده نمایند و بدانند که بهر
 دستی دست دهند و گول هر شعبده باز شاید دغل باز را بخورند
 از مندرجات این کتاب جلیلی و مباحثات و مذاکرات
 خود اینجانب که در مجالس عدیده سیما در قزوین یا رؤسای
 این فرقه نموده ام چنین معلوم می شود که اینجماعت همیشه برای
 جلب ارتزاق و جمع ثروت از جعل مردمان ساده لوح بی

خبر اسفند می آورد و چنانچه در احوال بعض از بزرگان وقت شود مانند فضل بی نظیر آقای میرزا عبدالحسین ملقب بایثی صاحب کتاب کشف الحیل که الحق ان کتاب نیز مقام ارجمندی را در هدایت جاهلان باحوال و اسرار اینطایفه حاوی است

و خود صاحب این کتاب فلسفه نیکو که یکی از بزرگترین فضلاء و دانشمندان این دوره و عصر بشمار است چنانچه این جانب هر دو را ملاقات و مراتب علم و فضلشان را سنجیدم این فضلاء عالیقدر فقط و فقط برای تحقق و تفتیش از احوال این گمراهان و گمراه کنندگان و کشف اسرار و دسائس و حیل آنها مدتی عمر عزیز را صرف کرده تا آنکه شوقیات الهیه موفق شدند و توانستند که نتیجه زحمات خود از صحرا گردی و دریا نوردی برای هدایت جاهلان و کسانی که صدای دهل را از دور شنیده نغمه داودی تصور می کنند و غافل از اینکه اگر اندکی نزدیک شوند مصداق ایه وافی هدایه ان انکرا الاصوات لصوت الحمیر را خواهند شنود این دو کتاب را نوشته نشر دادند

بالحمله امید وارم مؤلف محترم جلد دوم کتاب فلسفه نیکو را شروع نمایند و در عهده تعویق نگذارند ولی برعشاق عام و دانش و کسانی که نتیجه وجود انسانی را منحصر به تهذیب اخلاق و تعلیم و تربیت بشر و خدمت بنوع می دانند لازم است که از این تالیف و مؤلف قدر دانی کرده موجبات ترغیب و تشویق معظم الیه را فراهم نمایند تا بتوانند قدم های بزرگتری برای طبع و نشر جلد دوم این کتاب بردارند

سید حسین قزوینی حائری

نجل ایه الله صاحب ضوابط

ح . نیکو عنوان کن

صفحه	سطر	فصل	صحیح
۴	۲۲	حصرت	حصرت
۶	۴	مقتنم	مقتنم
۶	۱۴	در	از
۷	۱۲	نماید	نماید
۹	۱۷	احراز شود	احراز نمایند
۱۵	۶	بودند	بود
۱۶	۱۵	چز	خبر
۳۲	۱۱	است	امت
۴۷	۸	مسلمین	مباغین
۴۸	۳۴	متدافین	متداعین
۴۸	۴	خوج	خرج
۵۲	۱۵	ودرستکاری	درستکاری
۵۲	۱۹	در	از
۶۴	۲	اهوان	هوان
۶۵	۱۶	و به چوجه	به چوجه
۶۸	۲۰	دانش	واتش
۷۲	۸	نیست	هست
۷۸	۳	برهان	برهان
۹۹	۶	بروجرد	یزدجرد
۱۴۵	۱۴	جعبه	جبه
۱۴۶	۱۸	که و	که
۱۵۷	۲۲	پدید او	پدیدار
۱۵۹	۸	را تبه	رتبه
۱۶۲	۴	یعلی	والهی
۱۶۵		تفتی	سفتی

